

Herlev
Kommune

Kommuneplan 2013-2025

Herlev Kommune, oktober 2014.

Fotos: Herlev Kommune
Forsidefoto: Thomas Hjort Jensen
Foto side 13: Nikita Gavrilos
Foto side 17: Jens Højgaard

www.herlev.dk/kommuneplanen

Forord

Herlev er en by i udvikling, hvor det skal være attraktivt at bo, leve og arbejde. En række anlægsprojekter vil definere fremtidens Herlev: Et nyt center for udvalgsvarer er planlagt ved stationen på DISA-grunden, og Hospitalet - Herlevs største arbejdsplads - bliver endnu større. Men den største forandring vil komme med etableringen af letbanen.

Letbanen bringer Herlev tættere på vores naboer, og flere vil benytte sig af vores kulturelle og kommercielle tilbud. Med letbanen skabes også et bedre grundlag for at etablere nye arbejdspladser og tiltrække nye virksomheder.

I Herlev føler erhvervslivet sig hørt og hjulpet - det skal vi naturligvis fastholde. Erhvervs kvarteret omkring Marielundvej er under forandring, og Herlev Kommune vil fortsætte med at forbedre adgangsforholdene, og - sammen med virksomhederne - arbejde på at forskønne området og tiltrække nye virksomheder.

En af de helt centrale letbanestationer placeres ved bymidten. Det giver mulighed for at styrke handelen og bylivet, og vi har derfor tilpasset kommuneplanens rammer til det, som borgerne i Herlev naturligt opfatter som bymidten: Herlev Bymidte centeret, Bangs Torv, gadekæret, Herlev Bibliotek, gågaden, Paletten og Herlev Medborgerhus.

Herlevs mere end 100 år lange historie betyder, at en række af de gamle byplaner stammer fra en tid, hvor Herlev stadig var en landsby. Nu rydder vi op i gamle regulativer, og udarbejder nye tidssvarende lokalplaner, som sikrer samme regler for størstedelen af villaområderne i Herlev.

Denne kommuneplan vil styrke Herlevs udvikling, så det bliver endnu mere attraktivt at være bo, arbejde og drive virksomhed i Herlev.

På Kommunalbestyrelsens vegne

A handwritten signature in blue ink, which reads "Thomas Gyldal Petersen". The signature is fluid and cursive.

Thomas Gyldal Petersen
Borgmester

Indhold

Forord.....	2
Indholdsfortegnelse.....	3
De store linjer.....	5
Indledning.....	5
Hvad er en kommuneplan	7
Retsvirkninger af planen.....	10
Læsevejledning til PDF.....	10
Visioner og mål.....	12
Hovedstruktur	14
Temaer	16
1. Byen.....	18
Byens udvikling.....	18
Ringby	22
Byrum	22
Boliger.....	23
Handels- og centerstruktur.....	29
Erhvervsudvikling	35
Trafik og veje.....	39
Retningslinjer.....	46
2. Natur og kultur.....	51
Natur	51
Grønne byrum og parker	59
Friluftområder	62
Fritids- og idrætsaktiviteter	63
Kultur	65
Kulturhistorie	67
Kulturarv	71
Retningslinjer	75

3. Offentlig service	78
Børn og unge	78
Ældre og handicappede.....	82
Sundhed	84
Forebyggelse.....	85
Genoptræning	85
Retningslinjer.....	87
4. Miljø og forsyning	88
Miljø	88
Støj	91
Energi- og klimastrategi	92
Forsyning.....	94
Retningslinjer.....	100
5. Klimatilpasning	103
Baggrund og forudsætninger	104
Kortlægning	105
Indsatser.....	114
Retningslinjer.....	118
Rammer	120
Generelle rammer	120
Definitioner af anvendelse	125
Rammer for boligområder	127
Rammer for blandet bolig og erhverv	130
Rammer for centerområder	132
Rammer for erhvervsområder	138
Rammer for områder til offentlige formål	142
Rammer for rekreative områder	145
Miljøvurdering	149
Hvad er en miljøvurdering.....	149
Ikke-teknisk resume	150
Ændringer i forhold til afgrænsningsrapporten	151
Revision af Herlev Kommuneplan 2013-2025.....	151

Indledning

Med denne kommuneplan foretager Herlev Kommune en stor redaktionel omstrukturering. Der ændres i en række temaer på baggrund af:

- [Kommuneplanstrategi 2011](#) – Herlev bevæger sig, som har været i offentlig høring fra 25. oktober 2011 til den 20. december 2011
- [Debatoplæg til Kommuneplan 2013-2025](#), som har været i foroffentlighed 20. august til 3. september 2013.

Debatoplægget udpegede fire temaer til revision i Kommuneplan 2013-2025:

1. Styrkelse og koncentration af bymidten
2. Rækkefølge og byomdannelse i erhvervskvarteret Marielundvej
3. Klimatilpasningsplan
4. Klare rettigheder for boligejere

Nedenfor gennemgås alle de områder, hvor der foretages ændringer i Kommuneplan 2013-2025 i forhold til [Kommuneplan 2009-2021](#).

Ændringer i bymidten

Etableringen af en letbane i Ring 03 giver nye muligheder for at udvikle nye stationsnære områder. En af stationerne i Herlev vil blive placeret i bymidten og giver dermed nye muligheder for udvikling af bymidten. Den kommende letbane vil i samspil med busser og tog skabe mulighed for en fokuseret udvikling af bymidten, som kan fastholde et sted til borgerne, der er rart at bruge og opholde sig i, samt være rammen om et godt byliv.

Kommuneplanen 2013-2025 giver mulighed for at opføre nyt byggeri, i udvalgte områder i bymidten, med en bebyggelsesprocent på op til 250 % for at udnytte den stationsnære placering. Samtidig koncentrerer kommuneplanen detailhandelsrammerne på færre rammeområder.

Ændringer i Erhvervskvarteret Marielundvej

Erhvervskvarteret ved Marielundvej har siden 2006 været udpeget til byomdannelsesområde. Når erhvervsejendomme flytter erstattes de i disse år af mindre pladskrævende kontor- og servicevirksomheder med flere arbejdspladser pr. kvadratmeter, så erhvervsområdet udvikles med langt flere arbejdspladser. Med de kommende letbanestop ved Lyskær og ved Herlev Station gives der på sigt mulighed for intensiveret anvendelse.

Kommuneplan 2013-2025 ændrer rammebestemmelserne for E2 i erhvervsområdets sydlige del. Inden for de dele der, med letbanen, bliver stationsnære kerneområder, hæves bebyggelsesprocenten fra de nuværende 50 % til 100 %.

Rammeområdeområderne umiddelbart vest og syd for den nye boligbebyggelse på Glødelampen ændres fra centerområde til blandet bolig og erhverv. C11 ændres til BE2 og C9 ændres til BE4. I områderne har der hidtil været mulighed for detailhandel, hvilket ændres med den nye bymidteafgrænsningen.

For at sikre at områdets infrastruktur kan bære den byvækst, de nye rammebestemmelser giver mulighed for, er der indarbejdet en retningslinje, som sikrer, at den forventede trafikale belastning bliver belyst inden et byggeri kan påbegyndes.

Ændringer i erhvervskvarteret ved Gl. Klausdalsbrovej

Kommuneplanen ændrer rammebestemmelserne for erhvervsområde E8 til BE1 så området fremover bliver til blandet bolig og erhverv.

Klimatilpasningsplan

Kommuneplanen indeholder et kapitel om Herlev Kommunes klimatilpasningsplan. Der skal udarbejdes en klimatilpasningsplan for at beskytte ejendomme, infrastruktur og natur mod skader som følge af oversvømmelser. Der er lavet en kortlægning af, hvor der er størst risiko for oversvømmelse samt en prioritering af indsatsområder og en liste over, hvilke projekter der allerede er igangsat.

Ændringer i boligområderne

Plangrundlaget for mange af Herlevs villa- og parcelhusområder består i dag af lokalplaner, byplanvedtægter og deklamationer, som er udarbejdet fra slutningen 1920'erne og frem i takt med Herlevs udbygning. Mange af planerne er i dag forældede og omhandler emner, som ikke længere er aktuelle, og ofte må der gives dispensationer, hvis boligernes forventninger skal imødeses og bygningsreglementets regler overholdes.

Kommuneplan 2013-2025 ændrer rammebestemmelserne for en række villaområder i Herlev således, at der bliver ensartede rammebestemmelser for de fleste af Herlev Kommunes parcelhusboligområder. Bebyggelsesprocenten fastsættes i åben-lav boligområderne til 30 %. Der udlægges desuden arealer svarende til ca. 350 nye boliger.

Større redaktionelle ændringer

Mange kapitler har skiftet navne og nogle afsnit er flyttet ind under andre kapitler. Alle kommuneplanens rammebestemmelser er samlet sidst i planen. Den overordnede opdeling bevares. Rammeområder benævnes i overensstemmelse med PlansystemDK's betegnelser og derfor skifter fritidsområder navn til rekreative områder og skifter bogstavbetegnelse til fra F til R. Offentlige områder skifter bogstavbetegnelse fra D til O.

Samtidig er anvendelsesbestemmelsernes navne i videst muligt omfang søgt tilpasset de betegnelser, som anvendes i det digitale planregister PlansystemDK.

Ændringen sker dels for at forbedre kommuneplanen som administrationsredskab og dels for at forberede plangrundlaget til en kommende digitalisering af lokalplanarbejdet.

Hvad er en kommuneplan

Kommuneplanen udstikker de overordnede regler for arealanvendelsen. Planloven fastlægger de overordnede retningslinjer for kommuneplanen.

Kommuneplanen skal omfatte en periode på 12 år, og skal indeholde:

- En hovedstruktur, som angiver de overordnede mål for udviklingen og arealanvendelsen i kommunen.
- Retningslinjer for arealanvendelsen.
- Rammer for indholdet af lokalplaner i de enkelte dele af kommunen.

Kommuneplanen skal også indeholde en redegørelse for planens forudsætninger samt en miljøvurdering. Der redegøres for planens sammenhæng med den øvrige planlægning i næste afsnit. De øvrige forudsætninger fremgår under de enkelte temaer.

Forhold til anden planlægning

Samspillet med landsplanlægningen, den regionale udviklingsplan og nabokommunernes planlægning er med til at sikre, at den enkelte kommunes planlægning sker i overensstemmelse med overordnede interesser i arealanvendelsen. Kommuneplanen må ikke stride imod den overordnede planlægning, og skal desuden forholde sig til nabokommunernes planlægning.

Landsplanredegørelse

Den seneste landsplanredegørelse [Grøn omstilling](#) – nye muligheder for hele Danmark fra 2013 fokuserer på syv temaer:

- Vækst, grøn omstilling og udvikling i hele landet.
- Danmark i en nordisk og europæisk kontekst.
- Grøn omstilling, klimatilpasning, ressourcer og grøn energi.
- Byerne – på vej mod bæredygtighed.
- Udviklingen i hovedstadsområdet.
- Landdistrikter i udvikling.
- Det åbne land.

Ifølge statens strukturbillede af Sjælland i 2030 vil stationsbyer trække udviklingen af arbejdspladser og boliger. Herlev ligger i et område, hvor det forventes, at

kommunerne fortætter særlige områder, styrker de grønne kiler og sammenkobler by og letbane. Ringbyens forskellige områder langs med Ring 03 er placeret som et af de største udviklingspotentialer i Københavnsområdet. Der arbejdes i Kommuneplan 2013-2025 med yderligere fortætning og udvikling af de stationsnære områder.

Fingerplan 2013

Grundlaget for den overordnede fysiske planlægning i hovedstadsområdet er Fingerplanen. Hovedstadsområdet er opdelt i fire delområder: Det indre storbyområde (håndfladen), ydre storbyområde (byfingrene), grønne kiler og øvrige hovedstadsområde. Der gælder særlige regler for den kommunale planlægning i hvert af områderne. Herlev ligger det ydre storbyområde og Hjortespringkilen er en del af den grønne kile.

I [Fingerplan 2013](#) – Landsplandirektiv for hovedstadsområdets planlægning fastsættes en række bestemmelser for kommuneplanlægningen:

- Byfunktioner af regional karakter og større kontorbyggerier skal placeres i nærheden af en station - primært inden for de stationsnære kerneområder på 600 m gåafstand.
- Stationsnære områder skal udnyttes med bebyggelsesprocenter, der modsvare den centrale beliggenhed og gode tilgængelighed.
- Kommuneplanlægningen i det indre storbyområde skal sikre, at der fastlægges en rækkefølge for gennemførelsen af byudvikling og byomdannelse af regional betydning.
- Kommuneplanlægningen i de indre grønne kiler skal sikre, at områderne forbeholdes overvejende almen, ikke bymæssig friluftsanvendelse og at områderne friholdes for bebyggelse og anlæg til bymæssige fritidsformål.

Det fremgår af Fingerplanen, at forslag til kommuneplaner skal ledsages af en redegørelse med oplysninger, der gør det muligt at vurdere planerne og deres konsekvenser i forhold til hovedstadsområdets udvikling som helhed og samspillet med hovedstrukturen. Forslag til kommuneplaner skal ledsages af en redegørelse med en vurdering af de trafikale og miljømæssige konsekvenser.

Staten, Region Hovedstaden og de 11 berørte kommuner har i juni 2013 indgået en principaftale om anlæg og drift af en letbane på Ring 03. Fingerplan 2013 giver kommunerne mulighed for at afgrænse stationsnære områder omkring de kommende letbanestationer. Kommuneplan 2013-2025 afgrænser fire nye stationsnære områder. Der gives mulighed for intensiveret anvendelse inden for to af de nye stationsnære kerneområder.

Herlev Kommunes planlægning er i overensstemmelse med Fingerplanens bestemmelser idet, der kun placeres intensive byfunktioner i det stationsnære kerneområde.

De trafikale og miljømæssige konsekvenser belyses i miljøvurderingen af planen.

Retningslinjerne for Hjortespringkilen er overført uændret fra Kommuneplan 2005-2021, hvor retningslinjerne fra Regionplan 2005 blev indarbejdet.

Herlev Kommune indgår i Naturstyrelsens projekt omkring en fælles byomdannelsesstrategi og rækkefølgeplanlægning langs Ring 03.

Statslige vandplaner

De [statslige vandplaner](#) skal følges op med kommunale handleplaner, der konkret fastlægger de tiltag, som kommunen vil iværksætte for, at målsætningerne for grundvand og internationale beskyttelsesområder i de statslige planer kan opnås. Det er fortsat retningslinjerne fra landsplandirektivet [Regionplan 2005](#), der er gældende.

Herlev Kommune har i november 2012 vedtaget [Vandhandleplan 2012-2015](#). Kommuneplanen er i overensstemmelse med retningslinjerne i planen.

Vandforsyningsplan

Ifølge vandforsyningsloven skal kommunen udarbejde og ajourføre en plan som udstikker kommunens rammer for, hvordan den fremtidige vandforsyningsstruktur kan udvikle sig i kommunen. Formålet med planen er at sikre borgerne i kommunen adgang til rent drikkevand i tilstrækkelige mængder. [Vandforsyningsplanen](#) er ikke bindende for borgere og erhverv, men er udtryk for kommunens strategi for forsyning af rent drikkevand.

Vandforsyningsplanen skal desuden sikre, at indvindingen af drikkevand planlægges således, at indvindingen ikke påvirker vandløb, søer og naturområder negativt i områder, hvor plante- og dyrelivet er afhængig af grundvand. Da der i Herlev Kommune er områder, hvor grundvandet i dag står højt og har indflydelse på afledningen af regn- og spildevand, samt indsvivning i kældre i bygninger og eventuelt i kloaksystemet, er det en vigtig parameter.

Spildevandsplan

Ifølge miljøbeskyttelsesloven skal kommunen udarbejde og ajourføre en plan for bortskaffelse af spildevand inden for kommunens grænser. [Spildevandsplanen](#) er ikke bindende for borgere og erhverv, men er udtryk for kommunens strategi for håndtering af spildevand.

Planen vil efter behov blive revideret efter vedtagelse af klimatilpasningsplanen.

Nabokommunerne

Forud for miljøvurderingen af kommuneplanen har Herlev Kommune sendt en afgrænsningsrapport til kommunerne i hovedstadsområdet. Her blev der redegjort for, hvilke emner der skulle miljøvurderes. Kommunerne fik her mulighed for at komme med yderligere punkter, som de ønskede, der skulle indgå i kommunens miljøvurdering af kommuneplanen.

Retsvirkninger af planen

Kommuneplanen har ikke en direkte bindende virkning for grundejerne, men ifølge planlovens § 12 skal kommunalbestyrelsen virke for kommuneplanens gennemførelse.

Inden for byzone kan kommunalbestyrelsen modsætte sig udstykning og bebyggelse, som er i strid med kommuneplanens rækkefølgebestemmelser. Forbud kan dog ikke nedlægges, når det pågældende område er omfattet af en detaljeret byplanvedtægt eller lokalplan, der er tilvejebragt før kommuneplanen.

Inden for byzone kan kommunalbestyrelsen modsætte sig opførelse af bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer, når bebyggelsen eller anvendelsen er i strid med bestemmelser i kommuneplanens rammedel. Forbud kan dog ikke nedlægges, når det pågældende område i kommuneplanen er udlagt til offentligt formål, eller når området er omfattet af en lokalplan eller en byplanvedtægt.

Læsevejledning til PDF

Når du læser PDF udgaven af denne kommuneplan har du nogle ekstra muligheder.

I teksten er der henholdsvis hyperlinks og krydshenvisninger, som du kan bruge. Hyperlinks har blå tekst med understregning, og de leder dig ud til f.eks. internetsider med lovtekster eller til de nævnte sektorplaner for Herlev Kommune. Krydshenvisningerne har blå tekst uden understregning, og de giver dig mulighed for at hoppe i teksten, hvis der f.eks. er en henvisning til et kort eller en retningslinje et andet sted i planen.

Hvis du hopper i teksten, kan du bruge pilen, i øverste venstre hjørne, til at komme tilbage til den forrige visning. Hvis den forrige visning var siden før, er det den du kommer tilbage til, men hvis det f.eks. var en side ti sider bagud, så er det den du kommer tilbage til.

Du kan også bruge knapperne i nederste højre hjørne af kortene. Hvis du trykker på knappen, bliver du ledt over i Herlev Kommunes interaktive kort. Her vil du se et kort med de samme oplysninger, som det kort du kom fra, men du vil nu have mulighed for at vælge temaer til og fra samt at zoome ind og ud i kortet. Hvis du holder musen hen over et af de lag, som kan klikkes til og fra ovre til venstre i det interaktive kort, så vil der til, nogle af lagene, blive vist en kort forklaring til indholdet.

Visioner og mål

Herlev har plads til alle - det er en by for de unge, de ældre og de unge familier med børn.

I Herlev skal man kunne leve og lege. Det skal være nemt at indgå i nye relationer og netværk, og det skal være trygt at færdes i byen. Her skal være nært til arbejdspladser, studiepladser, attraktive boliger, grønne områder og et spændende kultur-, fritids- og handelsliv.

Hvis Herlev skal leve op til disse mål, er det vigtigt med godt medborgerskab i form af deltagelse i lokalsamfundets udvikling. Derfor ønsker kommunen dialog, med de mennesker, der bor eller arbejder i Herlev, om rammerne for det liv de ønsker. Dialog kan skabe ejerskab, tryghed og lyst til at indgå i udvikling og aktiviteter. Den kan foregå i det nære miljø om helt konkrete projekter og idéer, eller ved at etablere noget at mødes om.

Det skal således være muligt at udfolde sig uafhængigt af køn, alder, uddannelse, kultur og handicap. Byens rum skal tilgodese særlige behov og mangfoldighed samt rumme udfordringer for alle. Desuden skal byens rum skabe tryghed gennem et aktivt byliv, så det bliver muligt at skabe fællesskab på tværs af generationer, geografi og kultur. Her skal være steder for spontanitet og events, samt hyggeligt samvær og fordybelse. I byens rum skal der være grøn beplantning, god belysning og mulighed for kreativ udfoldelse.

I Herlev skal der også være et godt handelsliv. Konkurrencen i detailhandelen skærpes. Til dels på grund af internethandel, men primært fordi kunderne i stigende omfang søger mod et stort vare- og butiksudvalg, god tilgængelighed og gode oplevelsesmuligheder. Derfor skal der skabes bedre rammebetingelser og flere udvalgswarebutikker, som kan styrke detailhandlens konkurrenceevne.

Derudover satser Herlev også på et stærkt lokalt erhvervsliv og på at skabe de bedst mulige rammer for vækst og udvikling. Herlev ønsker at tiltrække flere virksomheder og fastholde de eksisterende. Målsætningen er, at virksomheder oplever kommunen som en attraktiv erhvervskommune og aktiv medspiller i deres udvikling. Vi prioriterer god infrastruktur, et attraktivt miljø i erhvervskvarteret, en løsningsorienteret og serviceminded sagsbehandling samt at bevare en fortsat tæt dialog med erhvervslivet.

Men Herlev skal være en grøn by, og derfor skal der værnes om naturen og den biologiske mangfoldighed. De grønne områder skal beskyttes, og der skal skabes varierede levesteder for dyr og planter. En nedsættelse af energiforbruget er en del af at være en grøn kommune, og lige som resten af verden skal Herlev Kommune bidrage til at nedbringe udledningen af CO₂. Herlev Kommune vil

igangsætte innovative og adfærdsforandrende projekter i kommunens egne institutioner, skoler, administration osv. Kommunen vil sammen med andre kommuner og virksomheder arbejde på at etablere eksperimenterende projekter, der tilfører ny viden og nye løsningsmuligheder på områder som byggeri, kollektiv trafik (Letbane), varmeplanlægning og strategisk energiplanlægning.

Det er målet, at flest muligt af de unge i Herlev får en uddannelse. Det er ligeledes et mål, at der også er uddannelsesmuligheder i Herlev, med attraktive studiemiljøer, som tiltrækker nye studerende. For at højne uddannelsesniveaet fokuseres der på en indsats allerede fra småbørnslivet, hvor forældre inddrages i forhold til at understøtte et positivt uddannelsesmønster. Dagtilbud og skole skal i arbejdet med læring medtænke mulighederne for, at barnet dygtiggør sig ved hjælp af flere forskellige udtryksformer.

Der skal være fokus på at alle borgere, igennem hele livet, skal leve et aktivt liv så længe som muligt, også ældre og plejekrævende borgere. Der skal derfor skabes sammenhæng mellem forebyggelse og behandling, så kommunen kan øge de pågældende borgeres muligheder for at mestre nye livsvilkår. Genoptræning skal placeres let tilgængeligt, og der skal kunne etableres træningstilbud i eget hjem.

Til sidst skal Herlev også deltage i at gøre Hovedstadsområdet klimarobust således, at det fremover er muligt at styre, hvor vandet løber hen, når der er skybrud eller længerevarende regn. I den forbindelse vil kommunen også indgå i samarbejder om at fastlægge, hvor tit- og hvor meget vand vi vil tolerere i forskellige typer af områder. Herlev Kommune samarbejder i dag med de øvrige kommuner, forsyninger og andre interessenter i hovedstadsområdet.

"Herlev nat" fotograferet af Nikita Gavrilos

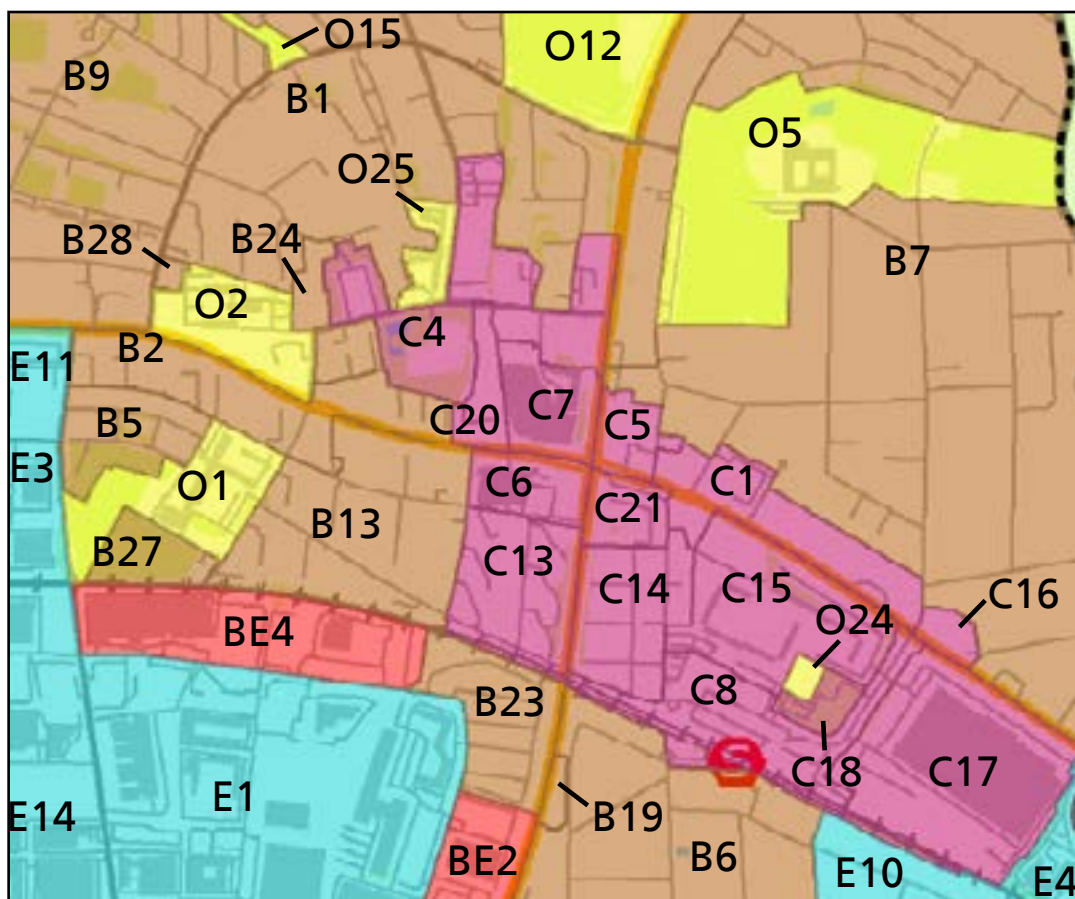
Hovedstruktur

Hovedstruktur

Herlev Kommunes hovedstruktur fremgår af retningslinjekortet "Hovedstruktur". Kommunen er opdelt i byzone og landzone. Kommunen har enkelte sommerhuse i landzone, men ingen sommerhusområder.

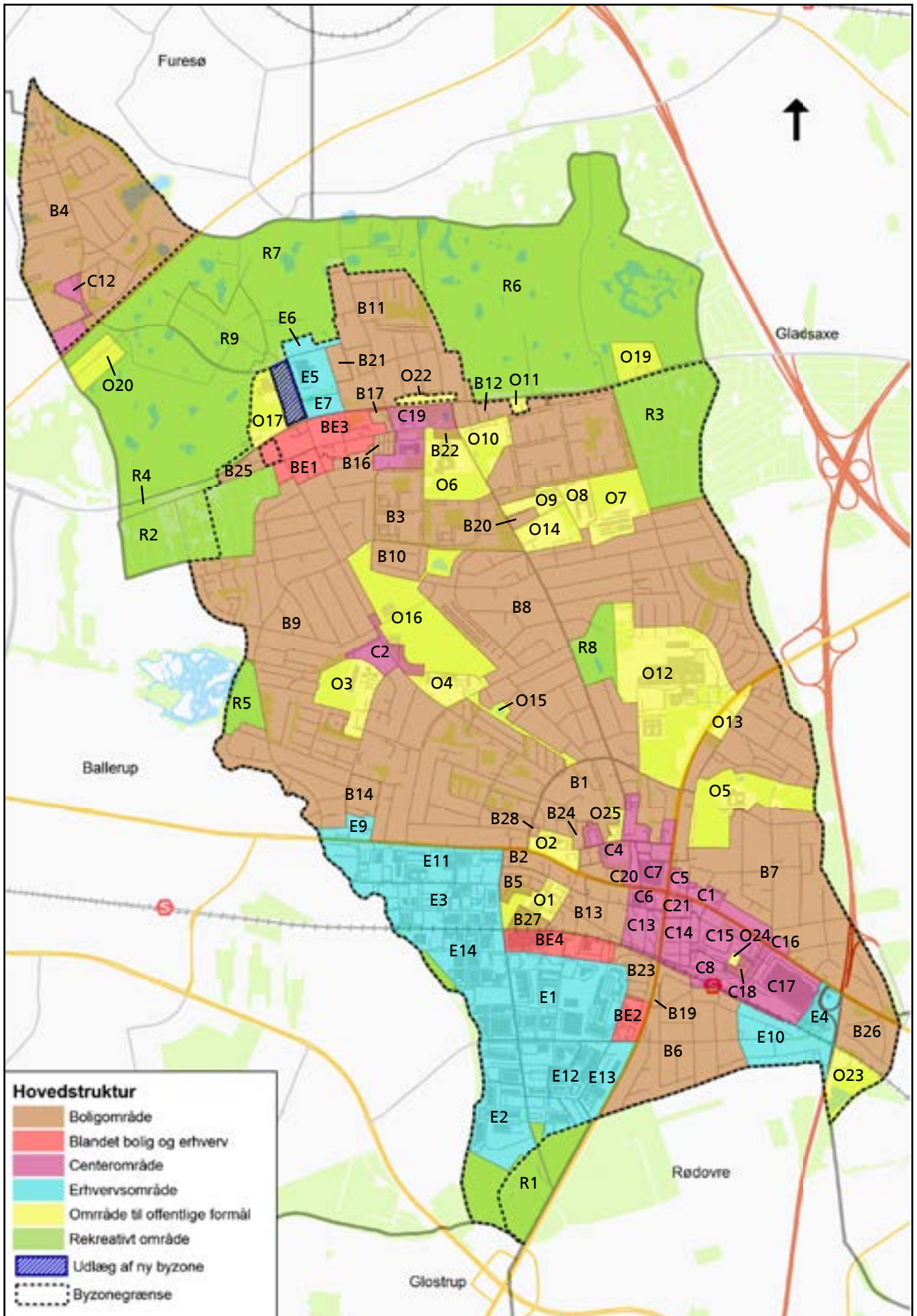
Kommunen er endvidere inddelt i rammeområder for boligområder, blandet bolig og erhverv, centerområder, erhvervsområder, områder til offentlige formål samt rekreative områder.

Områder og rammer for lokalplanlægningen er nærmere beskrevet i kapitlet "Rammer".

Udsnit af rammeområderne omkring bymidten

Temaer

Dette kapitel indeholder de fem overordnede temaer; Byen, Natur og Kultur, Offentlig Service, Miljø samt Klimatilpasning.

Hvert tema er delt op i en række emner. Først beskrives målene for hvert enkelt emne og dernæst beskrives kommunens planlægning. Hvert tema afsluttes med en oversigt over retningslinjer til hvert af emnerne i temaet.

Byen

[Dette tema](#) handler om byens indretning i forhold til byrum, boliger, handelsliv, erhvervsliv samt trafik og veje.

Natur og Kultur

[Dette tema](#) handler om Herlevs grønne områder, om byens kulturhistorie og om fritids- og foreningslivet.

Offentlig Service

[Dette tema](#) handler om børn og unge, ældre og handicappede samt sundhed og forebyggelse.

Miljø

[Dette tema](#) handler om miljø, støj, vandmiljø, energi- og klimastrategi samt forsyning.

Klimatilpasning

[Dette tema](#) handler om kortlægning og prioritering af kommunens udfordringer i forhold til øgede regnmængder.

"Herlevs Puls" fotograferet af Jens Højgaard

1. Byen

Mål for byens udvikling

Herlev Kommune skal være en attraktiv bosætningskommune med et alsidigt boligudbud. Det skal ligeledes være attraktivt at bevæge sig rundt i Herlev, og derfor er der fokus på byrum og stiforløb, som kan være med til at fremme et aktivt liv i byen. Når der udføres anlægsarbejder i Herlev, skal der være fokus på bæredygtighed og klimatilpasning, så byen fremtidssikres på bedst mulig vis.

Herlev er en del af Region Hovedstaden, hvor der i disse år ses en massiv tilflytning samt en koncentration af videns erhverv. Denne udvikling kan komme Herlev til gode og derfor bliver der i den kommende planperiode satset på udvikling af byen i tilknytning til den kommende Letbane.

Byens udvikling

Der er flere store byudviklingsprojekter undervejs i Herlev i de kommende år. [Fingerplan 2013](#) giver allerede nu mulighed for at kommuneplanen udpeger stationsnære kerneområder i forbindelse med en letbane langs Ring 03, til en mere intensiv udvikling af byen. I Herlev er det Herlev Hospital, bycenteret, Herlev station og erhvervskvarteret ved Marielundvej, som er kommet i spil. Til gengæld skal kommunen fastlægge en rækkefølge for, hvornår disse muligheder kan udnyttes. Som en del af Ringbysamarbejdet skal kommunerne i fællesskab udpege nye grønne bykiler i sammenhæng med Ringbyen.

For at kunne styre processerne og byudviklingen fastlægges der en rækkefølge således, at byfortætning kun kan ske, hvis infrastrukturen kan bære det, jf. retningslinje 1.1.5. Hvis de eksisterende veje og stier ikke skønnes at have tilstrækkelig kapacitet, på grundlag af Herlev Kommunes faglige vurdering, kan lokalplanlægningen kun igangsættes, hvis der samtidig investeres i nye eller forbedrede vejforbindelser og nye stiforbindelser, der kan forbinde områderne med kollektiv trafik. Bygherre og ejer er ansvarlige for at levere oplysninger, data, kort og andre oplysninger til belysning af sagen, i det omfang, at Herlev Kommune finder det nødvendigt. Planlovens muligheder for indgåelse af aftaler om udbygning af infrastruktur kan i denne sammenhæng være en mulighed, såfremt grundejer ønsker det.

Herlev Hospital rummer i dag ca. 190.000 m² bygningsmasse. I det nye udviklingsprojekt for hospitalet, er der planlagt en udvidelse på yderligere 60.000 m² til hospitalsformål. Et andet stort projekt er et nyt center til større butikker på Herlev Hovedgade 17, hvor DISA for nylig er flyttet fra. Både hospitalet og det nye butikscenter har regional betydning. Det forventes, at aktiviteterne og trafikken vil stige, hvilket bl.a. forudsætter, at infrastrukturen er i fokus.

Herlev Bymidte udsættes for konkurrence fra nabokommunerne, fra regionale indkøbscentre og fra internethandel. Derfor gives der mulighed for at styrke og intensivere bymidten. Der bliver bl.a. mulighed for at udbygge bymidten med nye boliger og flere butikker mv. Erhvervsområdet ved Marielundvej er tidligere udpeget til byomdannelsesområde og det fortsætter det med at være, samtidigt med, at der i den næste planperiode vil være fokus på de nye muligheder, som letbanen giver i området.

Stations- og bynært byggeri

Alle disse nye projekter spiller godt sammen med den kommende letbane. Med Letbanen får Herlev fire nye stationsnære kerneområder. Mulighederne for udvikling af de stationsnære områder fremgår af rammebestemmelserne. I området ved bymidten gives der mulighed for boligudbygning med boliger. I området ved Marielundvej Erhvervs kvarter bliver der mulighed for en udbygning i form af blandet bolig og erhverv. Ved samtlige stationer gælder det, at der er foretaget en principiel udpegnings af et kerneområde med 600 meters gåafstand fra stationen, hvor der principielt set er mulighed for tæt bebyggelse.

Herlev Kommune vil i forbindelse med den kommende planstrategi udarbejde et tematillæg til Kommuneplan 2013, med redegørelse, rammer og retningslinjer for udnyttelsen af de stationsnære områder herunder for kontorerhverv på over 1.500 m². Tematillægget forventes i høring i 2016.

Koblingspunkt ved Herlev Station

Med letbanen kommer der et nyt stoppested på Ringvejsbroen over Herlev Station. Der er lavet undersøgelser, der viser, at hvis passagerer skal skifte fra én

Illustration af et af de kommende gårdum på Herlev Hospital

kollektiv transportform til en anden, så skal der ikke være mere end 50 meters gåfstand mellem transportformerne. Ud fra denne betragtning ønsker Herlev Kommunen at lave et nyt koblingspunkt ved Ringvejsbroen, hvor der let kan skiftes mellem letbane og tog.

For at opnå den bedste sammenhæng og den letteste omstigning mellem letbanen og stationen, anbefales det at vende perronen ved Herlev Station. I dag ligger perronen øst for stationsbygningen, men hvis den vendes, så den kommer til at ligge under Ringvejsbroen, bliver der mulighed for en direkte forbindelse mellem letbane og S-tog.

Fra Glødelampen til Sønderlundvej kan der ligeledes etableres en passage der skaber sammenhæng fra Glødelampen til bymidten, og derved også til letbanen og stationen. Passagen kan koble byen sammen på tværs af S-banen og give direkte adgang til letbanen og stationen både via ramper, trapper og elevatorer. Da dette er nogle dyre løsninger, kan det dog kun blive realiseret med en statslig finansiering.

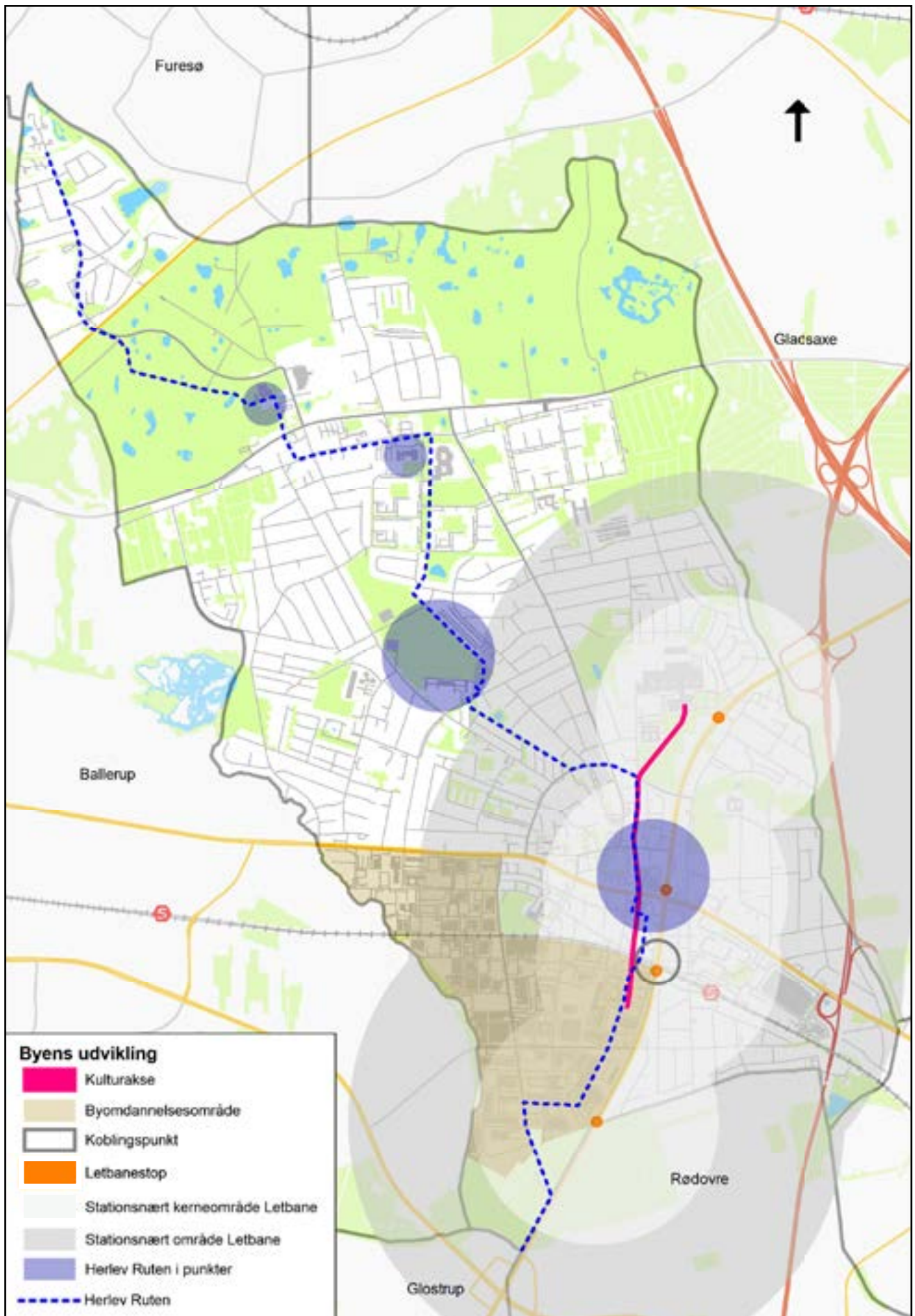
Hvis det kan finansieres, kan stedet under Ringvejsbroen blive et nyt centrum på stationen, og det kan derfor være naturligt, at placere billetsalg, kiosk og lignende under broen således, at alle praktiske funktioner bliver samlet på et sted. På denne måde kan der blive mulighed for at betjene både letbanen og stationen samtidigt. Ønskescenariet er, at et nyt koblingspunkt kan blive et dynamisk omdrejningspunkt i byen med masser af lys og luft, gode forbindelser og et højt serviceniveau.

Boligsocial indsats

Udviklingen i Herlev sker ikke kun gennem nybyggeri. Det er også vigtigt at vedligeholde og fremtidssikre den eksisterende by. Der har længe været planer om, at etageboligområderne Lille Birkholm og Hjortegården skulle renoveres. Lille Birkholm 1 er færdigrenoveret og herefter kommer Hjortegården. Renoveringen omfatter en boligsocial indsats samt modernisering af bebyggelsen og udearealerne. I denne sammenhæng skal der arbejdes med energi- og vandbesparelser og en større åbenhed i forhold til de fælles byrum, herunder vejene i området.

Akserne

Sammenhæng og forbindelser på tværs af byen er vigtigt. Letbanen vil bidrage til dette, men gør det ikke alene. Derfor arbejdes, der ligeledes med to akser igennem byen. Akserne er ikke nødvendigvis tænkt som fysiske anlægsarbejder, men i lige så høj grad som strategiske værktøjer.

Kulturaksen skal binde byens kulturelle mødesteder sammen og forbinde byens to dominerende erhvervsområder via denne akse - henholdsvis Herlev Hospital og Marielundvej Erhvervs kvarter. Det vil sige, at kulturelle mødesteder i byen skal planlægges i forhold til denne akse.

Herlev Ruten er den, der binder det hele sammen og som skal være rygraden i Herlev - hvor aktiviteter og byrum kan opleves som en vandring igennem byen, der inviterer til ophold og bevægelse i byens rum.

Mål for Ringbyen

Kommunalbestyrelsen vil følge den fælles visionsudvikling for Ringbyen og arbejder allerede med de første strategier for Herlev. Der er lagt et nyt fokus på bymidten, og der arbejdes med tanker om et nyt koblingspunkt mellem letbanen og Herlev Station. Området ved Mileparken kan udvikles til bymæssige formål, uden at det vil genere eller ændre Herlev i øvrigt.

Ringby

Herlev Kommune, de øvrige kommuner langs Ring 3, Staten og Hovedstadsregionen har dannet et interessentskab, som skal anlægge en letbane i Ring 3, når de har vurderet anlæggets indvirkning på miljøet i en såkaldt VVM-undersøgelse. Letbanen vil styrke den kollektive transport på tværs af byfingrene og forbedre adgangen til vigtige funktioner som Glostrup- og Herlev hospitaler, Danmarks Tekniske Universitet, samt byområderne langs letbanen.

Derfor udvikler beliggenhedskommunerne en fælles [byvision for Ringbyen](#) langs Ring 3. Den nye Ringby skal danne rammerne for sammenhæng og kvalitet i hverdagens arbejds-, fritids- og familieliv og rumme tæthed, nærhed og intensitet. En høj grad af bymæssighed skal sikre gode rammer for liv og mangfoldighed med nem adgang til arbejde, kultur, service, natur og landskab.

Mål for Byrum

Herlevs byrum skal bidrage til oplevelsen af Herlev som en by, hvor det gode liv leves, hvor det er trygt at færdes, og hvor borgerne inspireres af muligheder og kvaliteter. Der skal være let adgang til oplevelser, leg, selvorganiserede aktiviteter og rekreativt ophold i byrum og natur.

Byrum

Mødestederne omkring bymidten, Gl. Klausdalsbrovej, stationen og Herlev Hallerne er meget besøgte. De er ikke allesammen deciderede pladselementer, men de danner rammen om oplevelser i byens rum og bruges som udflugtsmål.

Samtidig understøtter de handelen i Hjortespringcenteret og bymidten. Disse mødesteder udpeges til særlige indsatsområder, dels som et strategisk værktøj og dels i fremtidige anlægsprojekter.

Derudover prioriteres byrum, der knytter sig til Herlev Ruten og Kulturaksen. I første omgang prioriteres Kulturaksen og de tilhørende kulturfaciliteter. Kulturaksen følger; en del af Gl. Klausdalsbrovej, en del af Tvedvangen, en del af Herlev Hovedgade, Herlev Bygade, Herlev Torv, samt en del af den Blå Sti og Gåseholmvvej. Byrum og mødesteder, jf. retningslinjekortet "Byens udvikling", skal ved deres indretning gøres til attraktive opholdssteder med særligt god fremkommelighed for fodgængere og motionister. De skal desuden indrettes, så de kan anvendes som læringsrum for skoler og institutioner.

Mål for boliger

Herlev Kommune ønsker, at give boligejerne i de mange forskellige villaområder samme rettigheder i forhold til, hvad og hvordan de må bygge. Fremadrettet er målet, at alle villaejere har de samme rettigheder, og at mulighederne for bebyggelse i villaområderne, så vidt muligt bliver ens for alle.

Boliger

Der er mange store og sammenhængende villaområder i Herlev, og kommunen vil gøre det lettere for boligejerne, at finde ud af, hvad der gælder for deres ejendom.

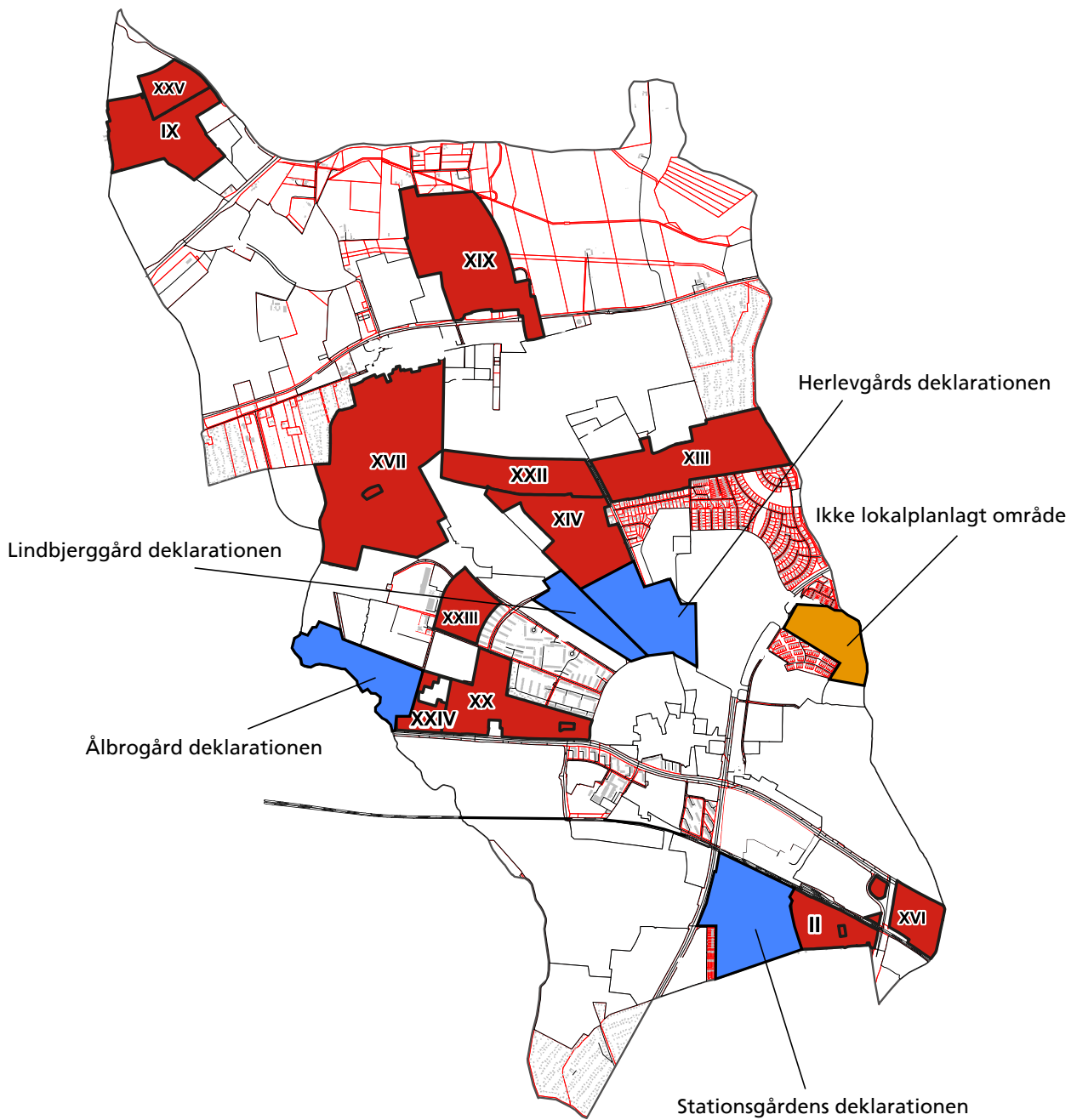
Med denne kommuneplan ændres rettighederne til følgende :

- Bebyggelsesprocent på 30.
- Mindste grundstørrelse 700 m², dog 500 m² ved dobbelthuse.
- 1 bolig pr. matrikel.

Der er 3 villaområder, der ikke bliver omfattet af de nye ensrettede rammer. Lokalplan 68 ved Skinderskovvej er ikke medtaget, da det er en landzonelokalplan, som har andre rettigheder end resten af villaområderne. Byplanvedtægt XXXI er ikke medtaget, da det er en meget specifik byplanvedtægt, der regulerer området meget mere restriktivt end det er tilfældet i de andre villaområder. Lokalplan 65 for Eventyrkvarteret er heller ikke medtaget, da der her er mulighed for mindre grundstørrelser, end der er i resten af villaområderne.

Der skal udarbejdes en eller flere lokalplaner for områderne, for at de nye bestemmelser kan træde i kraft.

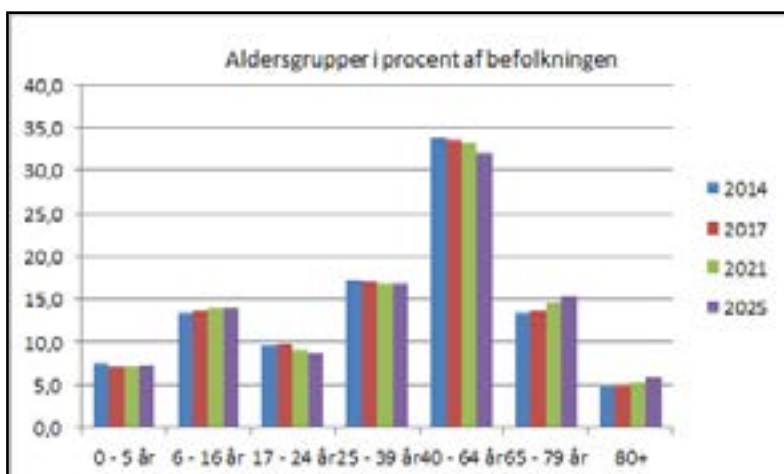
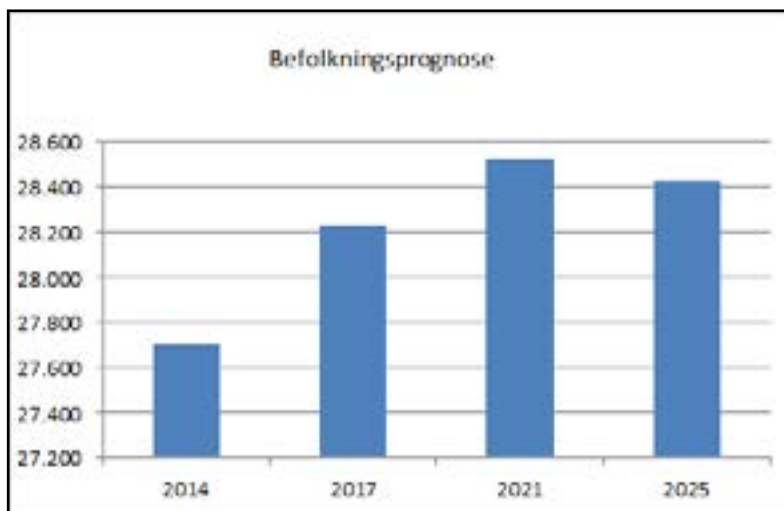
Villaområder hvor rammebestemmelserne ensrettes

Bolig- og befolkningsituationen i dag
Kommunen rummer i dag ca. 13.000 boliger.

Fordelinger af boligtyper:

- ca. 42 % er etageboliger.
- ca. 30 % er tæt lav boliger.
- ca. 28 % er villaer og parcelhuse.

Befolkningstallet er i 2013 på 26.900, men det forventes at stige med 5 % til 28.400 i 2025.

Stigningen er især blandt de 65-79 årige og dem på over 80 år, de forventes at stige med henholdsvis ca. 16 % og ca. 20 %. Antallet af de 6-16 årige forventes at stige med ca. 6%, mens de øvrige aldersgrupper forventes at falde eller stagnere.

Der er opført 442 nye boliger siden 2009. For at undgå et fald i indbyggertallet og dermed i kommunens økonomiske grundlag, skal der bygges flere boliger. I kommunen som helhed kan der indpasses nye boliger under hensynet til de eksisterende boligkvaliteter og de grønne områder. I de nye områder til blandet bolig og erhverv, kan der skabes mulighed for yderligere boliger. Herudover er der udlagt arealer til nye boliger jf. retningslinjekortet "Boligudvikling". Udlæggene svarer til ca. 350 nye boliger.

Nyopførte og ny planlagte boliger er indregnet i den viste befolkningsprognose for 2014-2026.

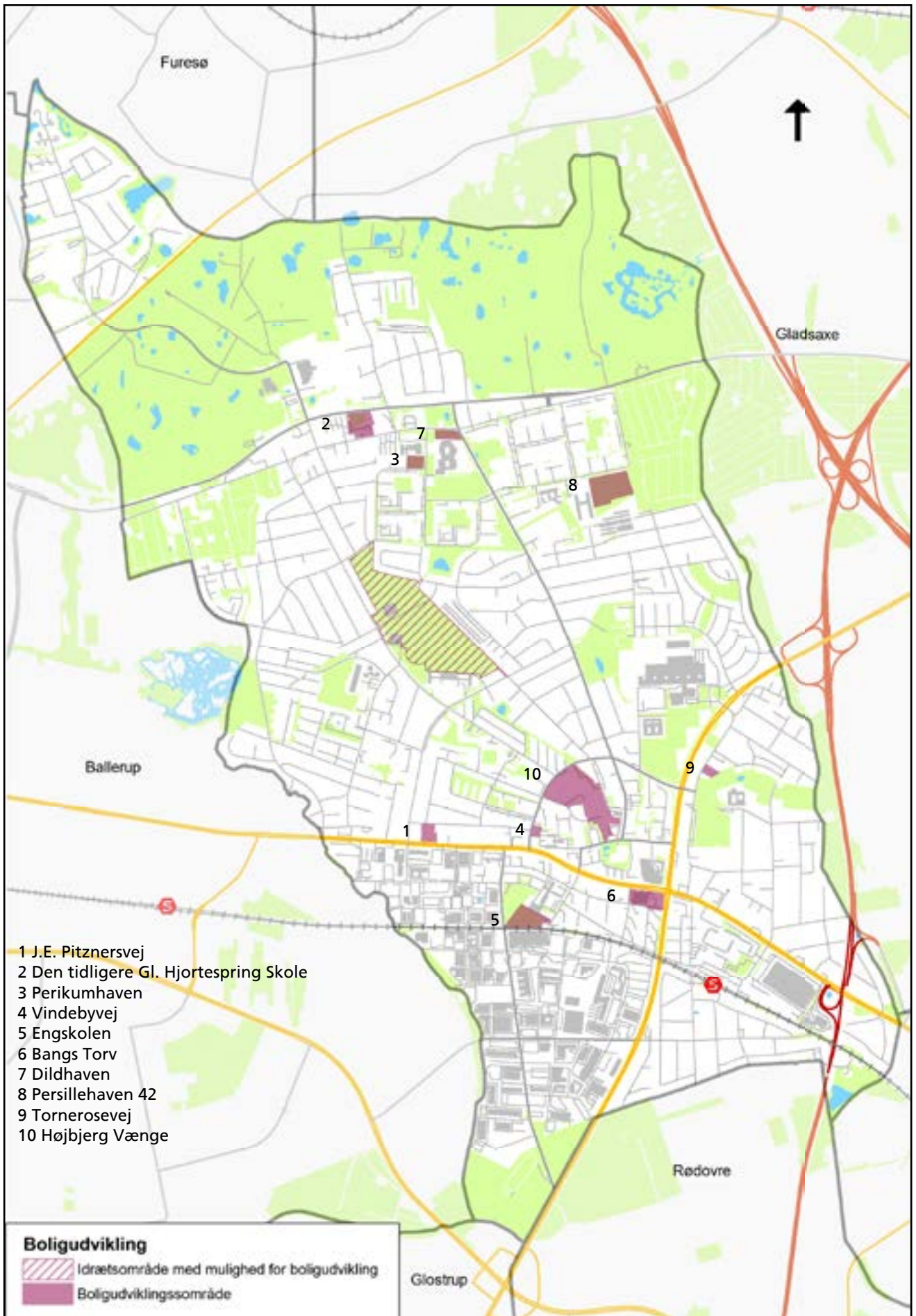
Flere boliger i eksisterende boligområder

Størstedelen af de eksisterende boligområder med villaer og rækkehuse er fuldt udbyggede. En fortætning af disse områder kan derfor kun ske ved udstykning af nye byggegrunde fra eksisterende ejendomme, og det giver kun mulighed for opførelse af et par boliger om året. Derudover kan der etableres tagboliger i etageboligområder under hensyntagen til det eksisterende taglandskab, og under hensyn til de eksisterende bebyggelses friareal- og parkeringsdækning.

Kommuneplan 2013-2025 udlægger følgende nye områder til boliger; rækkehuse på Vindebyvej, Engskolen, Persillehaven ved Kildegårds skolen Øst, og Tornerosevej samt nye tagboliger på Højbjerg Vænge.

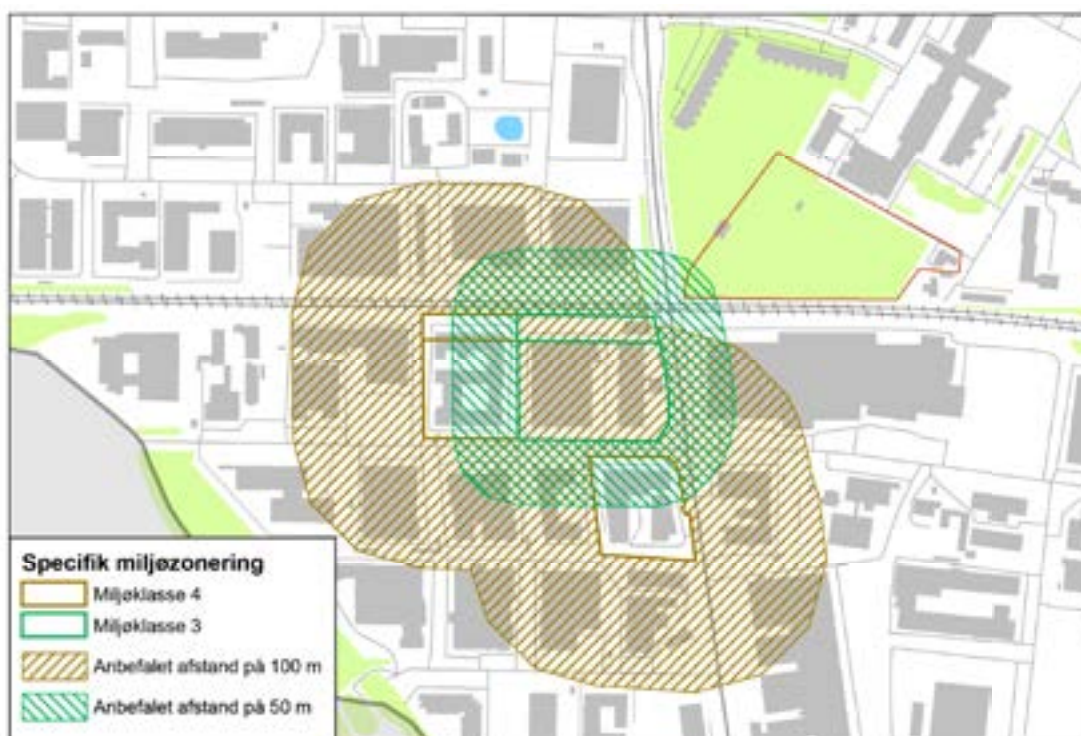

Et af de nye byggerier på Glødelampen

Kommuneplan 2013-2025 viderefører også en række boligudlæg fra Kommuneplan 2009-2021; rækkehuse på J.E. Pitznersvej, Perikumhaven og den tidligere Gl. Hjortespring Skole samt etageboliger ved Dildhaven. Derudover er 12 rækkehuse under opførelse på Langdyssen. Arealerne fremgår af kortet "Boligudvikling" og svarer til ca. 350 nye boliger.

Ved udarbejdelse af lokalplan for boliger på Engskolen skal der ske en kortlægning af de helt præcise afstandskrav fra de nærmeste ejendomme i erhvervs kvarteret. Med denne kommuneplan er der lavet en overordnet kortlægning, som viser, at det nuværende anbefalede afstandskrav rammer det sydligste hjørne af boligudlægget.

Boligtyper og boligbehov

Når der skal bygges nyt, er der primært behov for familieboliger og for boliger i ét plan med direkte adgang fra gadeniveau til f.eks. ældre og gangbesværede. Nye boligbebyggelser skal matche et moderne liv og blandes med hensyn til ejerformer og boligstørrelser.

Bæredygtige bebyggelser

Ved nybyggeri og større ombygninger skal klimatilpasning og bæredygtighed inddrages i planlægningen. Herunder skal mulighederne for anvendelse af vedvarende energi eller fjernvarme undersøges.

Bæredygtighedselementer omfatter krav til lavenergibebyggelse, areal til kil-desortering af affald og arealer til kompostering. Der tilskyndes til genbrug af tagvand til toiletskyl, indpasning af solceller og passiv solvarme i bebyggelse samt til anvendelse af "grønne tage" - tage med sedumbeplantning.

Mål for Handels- og centerstruktur

Det lokale handelsliv skal styrkes gennem en varieret butiksforsyning og mulighed for udvikling af flere butikker. Borgerne i Herlev skal kunne købe et varieret udbud af alle typer af varer inden for kommunens grænser. For at opnå dette skal bymidten koncentreres, fortættes og udvikles til en attraktiv levende bymidte.

Bymiljøet i bymidten skal være af høj kvalitet, og bymidten skal udvikles til et tæt og mangfoldigt byområde med mulighed for byliv med caféer, restauranter, handel, oplevelser og mødesteder. Letbanen skal være med til at styrke og koncentrere bylivet og handlen i bymidten, og der skal sikres god tilgængelighed for cyklister, fodgængere og personer med handicap.

Handels- og centerstruktur

I Herlev er der én bymidte, ét bydelscenter, to lokalcentre og to aflastningsområder for pladskrævende varer, jf. retningslinjekortet "Handels- og centerstruktur". Den samlede ramme i kommunen inklusiv nybyggeri og omdannelse er 105.500 m² butiksareal til dagligvarer, udvalgsvarer og pladskrævende varer i kommunen.

Med det nye indkøbscenter ved DISA er den samlede ramme for Herlev bymidte 68.500 m² butiksareal. Halvdelen er placeret i området omkring Herlev Torv, som forventes at betjene et opland, der omfatter Herlev Kommune, Skovlunde og Mørkhøj. Den anden halvdel, som er under opførelse ved DISA, forventes at betjene et opland fra Frederikssundsfingeren og det indre hovedstadsområde til Lyngby og Rødovre.

Bymidten

Afgrænsningen af Herlevs bymidte ændres med denne kommuneplan. Det gøres for at styrke bymidten og koncentrere handlen og bylivet omkring den bymidte, som borgerne opfatter som centrum – altså Herlev Torv, centeret, Bangs Torv, gadekæret, biblioteket, gågaden, paletten, medborgerhuset, stationen og DISA-

området. Dette skal ses i sammenhæng med den kommende letbanes samspil med busser og tog, hvilket skaber mulighed for en fokuseret udvikling af bymidten, som kan fastholde et sted til borgerne, der er rart at bruge og opholde sig i, samt være rammen om et godt byliv.

Den tidligere centerstrukturens afgrænsning indeholder bymidten på den nordlige side af Herlev Hovedgade, bymidten på den sydlige side af Herlev Hovedgade og et udlagt bymidteområde syd for banen i erhvervs kvarteret, stationen og DISA- området – et areal på ca. 62 ha. Den nye centerstrukturens afgrænsning koncentrerer bylivet og bymidten omkring den "oplevede" bymidte samt om stationen og DISA-området. Det giver mulighed for en større koncentration af butikker og kulturelle tilbud for borgerne. Det nye areal bliver på ca. 46 ha.

De nye stationsnære arealer, som følger med Letbanen giver nye muligheder for udvikling af bymidten. Det ene letbanestop bliver placeret ud for bymidten, hvilket giver mulighed for direkte adgang til centeret. Centeret i bymidten kan derfor med fordel åbnes op ud mod Ring 03 og Herlev Hovedgade og dermed

Tidligere bymidteafgrænsning

skabe mere synlighed til det, der foregår inde i centeret. Letbanestoppet giver nye muligheder for at bygge højere og tættere i de stationsnære områder. Centeret og bymidten kan på den baggrund udvikles yderligere.

En fortætning i bymidten kan give nye muligheder i byen:

- Centeret kan arbejde med udvidelser - både i højde og volumen samt en åbning af facaderne ud mod Ringvejen og Hovedgaden således, at der bliver gjort opmærksom på byen og dens indkøbsmuligheder. Centeret vil kunne byde folk velkommen fra det nye letbanestop og invitere til at benytte af centeret og dets muligheder direkte fra letbanen.
- Der bliver mulighed for at bygge både højere og tættere i krydset Ring 03/Herlev Hovedgade. Nye høje bygninger kan være med til at signalere ankomsten til Herlev bymidte og danne en form for byporte og dermed vartegn for bymidten.
- Der bliver mulighed for et mere udadvendt og aktivt bymiljø med caféer, restauranter og butikker, der vender ansigtet ud til de store veje og indbyder til handel, oplevelser og ophold.

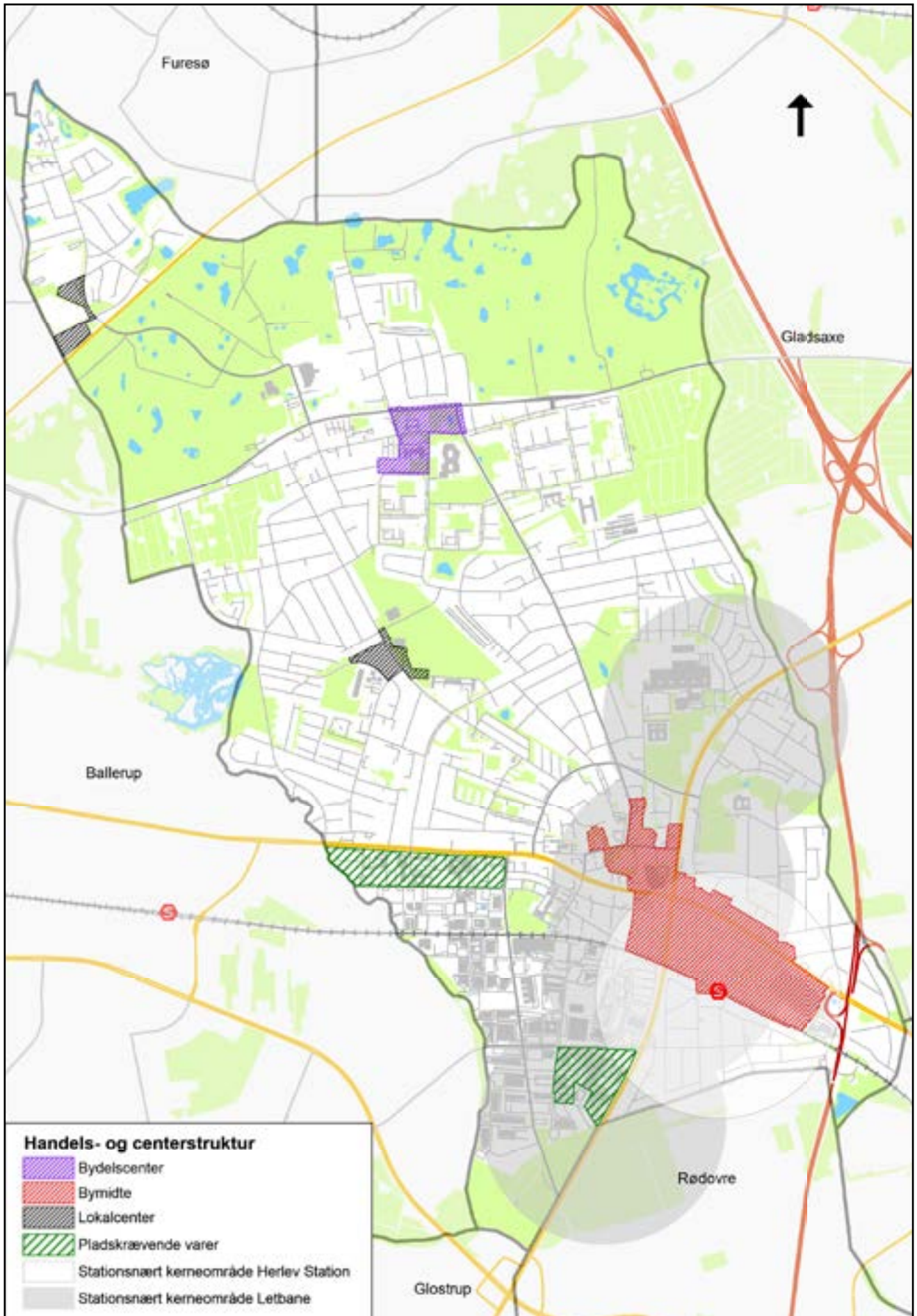
Ny bymidteafgrænsning

- Området med det gamle posthus og den lukkede Netto kan fortættes og udbygges med boliger, butikker og erhverv og skabe en sammenhæng til bymidten og samtidigt danne overgang til parcelhusområdet bagved.
- Der kan skabes forbindelser på tværs af Ring 03 og Herlev Hovedgade, dette kan eventuelt foregå i højden via broer og sammenbygninger.
- I dele af bymidten kan der gives muligheder for stadepladser, gadehandel, torvedage mm.
- Herlev Kro udvider således, at hotellet får dobbelt så mange værelser som det har i dag og dermed flere besøgende til byen. Hotellet udvider ud mod kirken og parkeringsarealerne. Ud over flere nye værelser, laves en restaurant og wellness i en glasbygning, der åbner sig op ud mod byparken. Dette kan være med til at give området bag ved gågaden nyt liv og vende bagsiden til en ny forside i byen.
- Udvikling af DISA giver en øget konkurrence til bymidten. Dette kan være med til at give bymidten et løft, da den skal leve op til den øgede konkurrence og samtidigt bevare livet i byen.

Centerstruktur	Rammeområder	Område	Samlede arealrammer i m ²	Bestående detailhandel i m ²
Del af bymidten	C1, 4-8, 16, 18, 20, 21	Bymidten uden DISA	34.000	15.199
Del af bymidten	C17	DISA	34.500	0 (udfyldes 2014-2015)
		Bymidten i alt	68.500	15.199
Bydelscenter	C19	Hjortespring	5.000	2562
Lokalcenter	C2	Lindehøj	2.000	1109
Lokalcenter	C12	Egeløvparken	2.000	779
Pladskrævende varer	E11	Vesterlundvej	12.000	9956
Pladskrævende varer	E12	Lyskær	15.000	15.000
		Herlev i alt	104.500	44.605

Detailhandelsoversigt

På sigt bliver bymidten et mere koncentreret samlingssted med mere dynamiske, levende og aktive byrum. Et sted som vender ansigtet ud mod de store veje, et sted, hvor mennesker færdes, og som indbyder til ophold og handel.

Nyt indkøbscenter ved stationen

I den anden ende af bymidten, ved DISA, etableres et butikcenter, som vil komplettere detailhandlen i bymidten. Det kommer til at byde på store udvalgs-varebutikker, som ikke i dag kan placeres ligeså optimalt andre steder i Herlevs bymidte. Rammerne muliggør et antal- og en sammensætning af butikker, som i dag ikke kan findes andre steder i Hovedstadsområdet, hvilket vil gøre Herlev til noget unikt inden for udvalget af centre.

De lokale centre og Hjortespringcentret

Udover bymidten er der også mulighed for at handle i lokalcentrene og Hjortespringcentret. Lindehøj og Egeløvparken er dagligvarecentre for de omkringliggende boligområder. Hjortespringcentret er bydelscenter for de nordlige boligområder. Der er vedtaget planer for en ny plads på den modsatte side af Tvedvangen ved Herlev Hallerne, hvilket skal medvirke til at Lindehøjcenteret udvikles og gøres mere attraktivt.

Særligt pladskrævende varer

Særligt pladskrævende udvalgsvarer, der ikke kan indpasses i bymidtens tætte bebyggelsesstruktur, kan placeres på arealer langs Herlev Hovedgade og Vesterlundvej samt ved Lyskær ved Ring 3. Den samlede arealramme til pladskrævende varegrupper udgør maksimalt 27.000 m² bruttoetageareal.

- * Pladskrævende varegrupper er:
Biler, campingvogne, lystbåde, tømmer, byggematerialer samt planter og havebrugsvarer, byggemarkeder i forbindelse med tømmerhandel eller byggematerialer.

Mål for Erhvervsudvikling

For at sikre en robust og fremtidsrettet erhvervsstruktur i Herlev, skal der fortsat være et bredt spektrum af brancher og erhvervstyper. Der skal fortsat arbejdes på en forskønnelse i erhvervsområderne, så der opnås en mere grøn og åben bystruktur. Denne ændring følger som en naturlig del af omstillingen fra tung til lettere industri samt til kontor og serviceerhverv.

Erhvervsudvikling

Langt de fleste af Herlevs borgere arbejder uden for kommunen. Knap en tredjedel (svarende til 3.628) af Herlevborgerne arbejder i Herlev og 9.020 Herlevborgere pendler ud til deres job. Til gengæld pendler der 16.307 udenbys borgere til Herlev for at arbejde. Dvs. 19.935 personer arbejder i en virksomhed eller organisation i Herlev Kommune.

Fremadrettet skal der fokuseres på at styrke virksomhedernes tilknytning til lokalsamfundet gennem formaliseret samarbejde og tilbud om attraktive boliger til medarbejdere mv. Samtidig fører Kommunalbestyrelsen en aktiv arbejdsmarkeds politik, der skal sikre Herlevborgerne beskæftigelse i lokalområdet.

Herlevs erhvervsområder

Erhvervsområderne i Herlev Kommune omfatter det store område ved Marielundvej, et mindre erhvervsområde i Musikkvarteret ved Kantatevej, samt nogle mindre områder ved Herlev Hovedgade, Gl. Klausdalsbrovej og Skinderskovvej.

Erhvervsområdet ved Marielundvej under forandring

Siden 2006 har erhvervsområdet ved Marielundvej været udpeget til byomdannelsesområde. Når erhvervsjendomme flytter, erstattes de i disse år af mindre pladskrævende kontor- og servicevirksomheder med flere arbejdspladser pr. kvadratmeter, så erhvervsområdet kan udvikles med langt flere arbejdspladser. De ændrede planbestemmelser for mindre miljøbelastende virksomheder, som blev indført med vedtagelsen af lokalplan 53 er tilsyneladende slået igennem i branch udviklingen i kommunen. Ved Glødelampen er der allerede opført de første boliger.

Officepark Ring 03

Som led i miljøvurderingen af kommuneplanen er der foretaget en kortlægning og miljøklassifikation af erhvervsområdet syd for s-banen. Denne kortlægning viser, at den største miljøkonflikt i området i dag er støj fra varetransport og fra kunder til engroshandel og til butikker med salg af pladskrævende varer. Vest for Marielundvej er der fortsat virksomheder i højere miljøklasser end øst for Marielundvej.

Fuldt udbygget vil området på sigt kunne give mulighed for et noget større antal arbejdspladser end de ca. 6.000, der er i dag. Størstedelen af væksten vil være inden for kontor og servicearbejdspladser.

I 2013 gennemførte Herlev Kommune en undersøgelse blandt en række af virksomheder og ejendomsmæglere om Herlevs styrker og svagheder. Der er særligt to udfordringer, som skal adresseres, hvis erhvervsområdets potentiale skal udnyttes; den ene er trafikken og den anden er, at området ikke alle steder fremstår fysisk attraktivt.

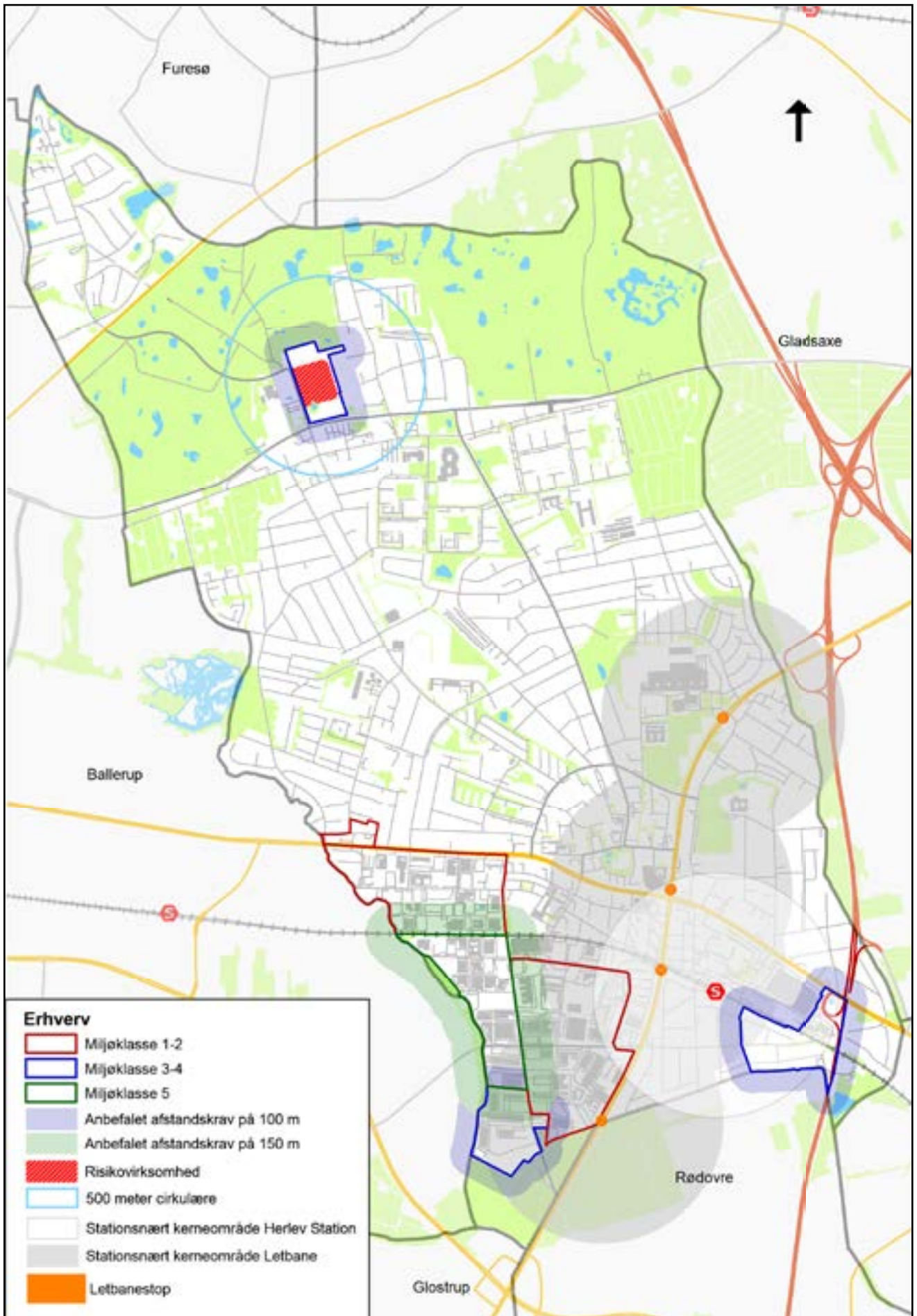
Der er de seneste 10 år sket en forskønnelse af både de private og de offentlige arealer. Området fremstår i dag som et mere attraktivt område, men undersøgelsen peger på, at der fortsat er plads til forbedringer angående den fysiske omdannelse. Herlev Kommune vil derfor fortsat arbejde på, at virkeliggøre de visioner, som blev udformet i forbindelse med lokalplan 53 og som kan findes i publikationerne Grønne Byrum – Erhvervsområdet ved Marielundvej og Design Guide - Erhvervsområdet ved Marielundvej.

Nogle af Herlevs styrker er fortsat kommunens geografiske placering, de konkurrencedygtige priser samt en god infrastruktur - tæt på det overordnede vejnet. Det gør, at virksomhederne kan tiltrække arbejdskraft fra et stort område og være tæt på kunder og samarbejdspartnere.

For at undgå, at trafikken bryder sammen langs indfaldsvejene til erhvervsområdet, skal der arbejdes med at forbedre adgangen til og fra området. Der er derfor udlagt areal til en ny vejforbindelse med udkørsel fra Lyskær til Ring 3.

[Fingerplan 2013](#) giver mulighed for at udpege stationsnære kerneområder omkring eksisterende og besluttede stationer langs letbanen på Ring 03. I et kommende tematillæg vil kommunen specifikt udpege nye stationsnære områder omkring de kommende stationer på Lyskær og Herlev Station, samt omkring Herlev Hospital og Bymidten. I de stationsnære kerneområder med en gåafstand på 600 m til en station kan der etableres kontorenheder over 1.500 etagemeter.

For at kunne styre processerne og byudviklingen fastlægges der en rækkefølge således, at en byfortætning i de stationsnære områder kun kan ske, hvis infrastrukturen kan bære det, jf. retningslinje 1.1.5. Hvis de eksisterende veje og stier ikke skønnes at have tilstrækkelig kapacitet, på grundlag af Herlev Kommunes faglige vurdering, kan lokalplanlægningen kun igangsættes, hvis der samtidig investeres i nye eller forbedrede vejforbindelser og nye stiforbindelser, der kan forbinde områderne med kollektiv trafik. Bygherre og ejer er ansvarlige for at levere oplysninger, data, kort og andre oplysninger til belysning af sagen i det omfang, Herlev Kommune finder det nødvendigt. Planlovens muligheder for indgåelse af aftaler om udbygning af infrastruktur kan i denne sammenhæng være en mulighed, såfremt grundejer ønsker det.

Miljøklassificering af erhvervsområderne

Erhvervsområdet ved Gl. Klausdalsbrovej og Kastagervej har tidligere været udlagt til virksomheder i miljøklasse 4. Det betyder, at inden for en konsekvensafstand på 100 m har der ikke kunnet etableres nye boliger. Reelt er der kun 3 miljøbelastende virksomheder i området. Kommuneplan 2013-2025 ændrer derfor rammebestemmelserne til kun at tillade op til miljøklasse 2. De eksisterende virksomheder vil fortsat kunne drives i henhold til de gældende regler i lokalplan 59. Ved lokalplanlægning kan der etableres nye boliger inden for rammeområdet.

Risikovirksomheder

Virksomheden Papyro-Text er, i henhold til bekendtgørelsen om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer, en kolonne 2 virksomhed pga. et oplag af DEHP. I 2011 fik virksomheden udarbejdet et risikodokument, som blev accepteret af risikomyndighederne; arbejdstilsynet, beredskabet og miljømyndigheden. Af Risikodokumentet fremgår det, at der ikke er behov for udlæg af sikkerhedszoner, hvor der ikke må planlægges for følsom anvendelse. Der er i kommuneplanlægningen heller ikke fundet belæg for at udlægge planlægningszoner, hvor det som udgangspunkt skal dokumenteres, at den samfundsmæssige risiko er acceptabel.

For alle risikovirksomheder gælder en generel planlægningsafstand på 500 m i henhold til Miljøministeriets cirkulære nr. 37 af 20. april 2006. Cirkulærets mål er at sikre, at hensynet til risikoen for større uheld inddrages i planlægningen, når der udarbejdes kommune- eller lokalplaner inden for 500 m fra en risikovirksomhed. Herlev Kommune skal således "tænke sig godt om", når der planlægges indenfor 500 m. fra risikovirksomheden, jf. retningslinjekortet "Erhverv".

Hvis der foreligger konkret beregnede sikkerheds- eller planlægningszoner omkring en virksomhed, vil det være dem man benytter i forbindelse med en eventuel samfundsmæssig risikovurdering. Hvis der hverken er sikkerheds- eller

planlægningszoner, er risikoen for uheld i området som regel acceptabel uanset arealanvendelsen. Hvis kommunen, inden for de 500 meter foretager udlæg, der ændrer arealanvendelsen til en mere risikofølsom anvendelse, jf. risikobekendtgørelsens § 2, skal kommunen redegøre for, at hensynet til risiko er passende inddraget.

Som det fremgår af Hovedstrukturen udlægges en del af rammeområde O17 til ny byzone. Rammeområdet ligger mellem Hjortespringkilen og virksomheden Papyro-TEX. En del af rammeområdet ligger allerede i byzone. I forbindelse med behandlingen af risikodokument for Papyro-TEX blev det fastslået, at risiko for uheld er i forhold til vandmiljøet. Der er ikke brandrisiko forbundet med DEHP, og derfor vurderes der er ikke at være en øget brandfare. Da der således ikke er øget risiko for større uheld, der udvikler giftige dampe, kan rammeområde O17 udlægges til følsom anvendelse.

Musikkvarter til iværksættere

Erhvervsområdet i musikkvarteret er præget af mindre erhvervsvirksomheder. Området rummer mange arbejdspladser og virker som rugekasse for iværksættere. I den kommende planperiode skal der kigges på, om kvarteret fremover kan udvikles til et mere kontorpræget erhvervsområde således, at der kan blive mulighed for også at bygge boliger i området.

Sektorplaner mm:

[Herlev Kommunes Erhvervsstrategi](#)

[Design Guide for erhvervsområdet](#)

[Miljøkatalog for Erhvervsområdet ved Marielundvej](#)

Mål for trafik og veje

Trafikken i og igennem Herlev skal være bæredygtig. Herlev er et naturligt trafikknudepunkt i hovedstadsområdet. Vejnettet skal derfor varetages og udvikles med respekt for alle typer trafikanter, med mindst mulig gene for miljøet og således, at afviklingen sker i balance med hensynet til Herlevs borgere. Bedre kollektiv trafikbetjening, supercykelstier og fokus på de lokale cykelforbindelser skal medvirke til, at man oftere vælger cykel eller kollektiv transport i stedet for bilen.

Trafik og veje

Herlev gennemskæres af de overordnede statsveje Motorring 03 og Ring 04, af de primære veje; Klausdalsbrovej, Herlev Hovedgade, Herlev Ringvej (Ring 03) samt S-banen fra København til Frederikssund. De mange gode trafikale forbindelser

betyder, at det er nemt at komme til- og fra Herlev, hvilket medvirker til en fortsat god erhvervsudvikling.

Miljø og sundhed i trafikinvesteringer

Kommunen vil prioritere løsninger, der har en positiv miljømæssig og sundheds-skabende værdi i lokalområdet, såsom hastighedszoner, motionsstinet og grønne veje. Som en konsekvens af udvidelsen af Herlev Hospital og etableringen af DISA sker der en forøgelse af trafikken. I forbindelse med de trafikale ombygninger skal der tages hensyn til bløde trafikanter. På Herlev Hospital forventes der ligeledes en helikopterlandingsplads som skal håndteres i forhold til støj og højdegrænseplaner, jf. retningslinjer for trafik og for støj.

Kollektiv trafik

Letbanen langs Ring 03 vil styrke udviklingen langs hele Ring 03, Samtidig vil generelle forbedringer i busnettet, S-togsnettet og Metro Cityringen forbedre den kollektive trafik yderligere.

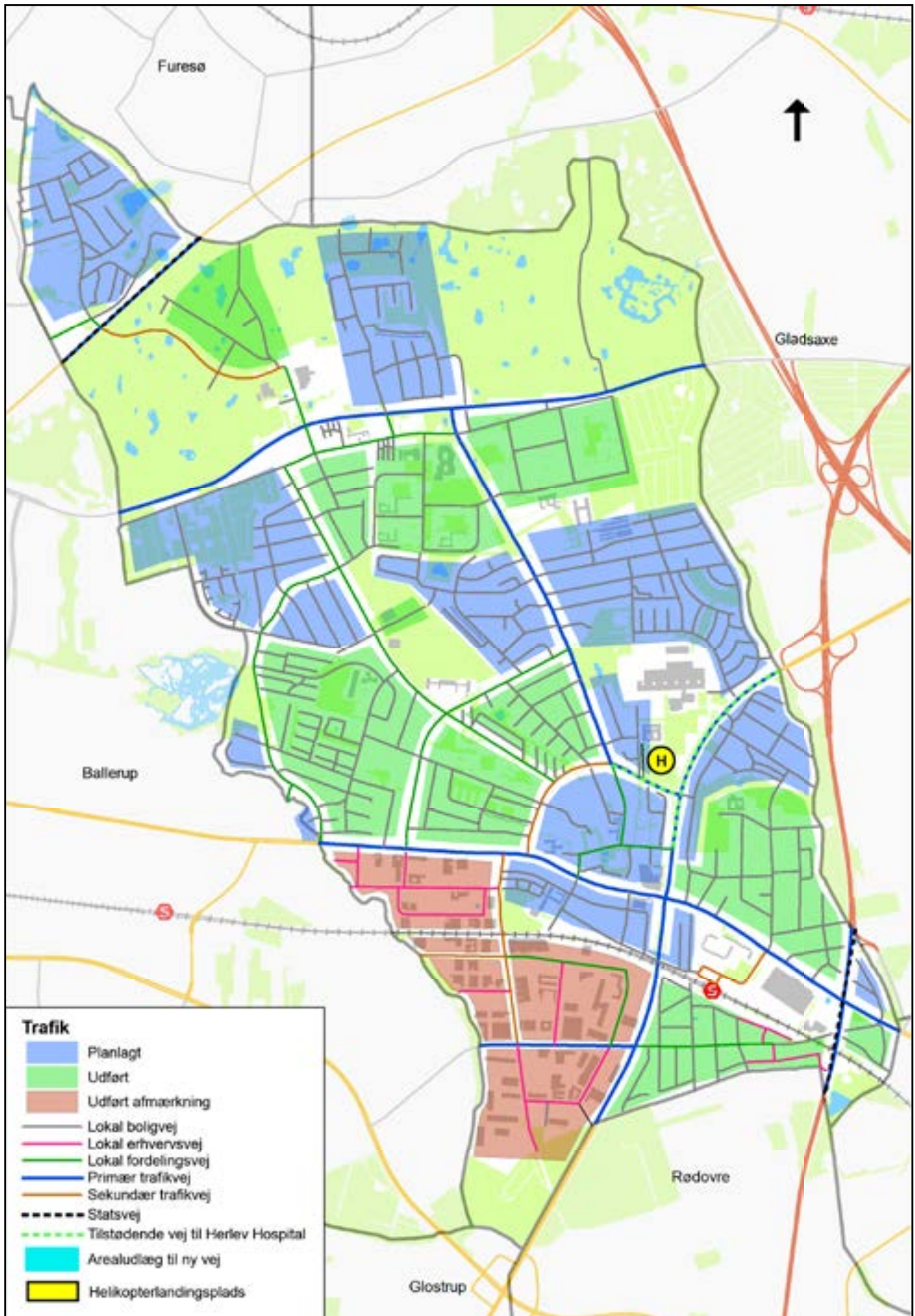
I handlingsplanen 'Flere passagerer i busserne' arbejdes der på at forbedre vigtige buskorridorer. Det gøres i form af rejsehastigheder, superstoppesteder, bedre information før og under rejsen, udbredelse af erhvervskort og bedre markedsføring af den kollektive trafik. Derudover vil der ved udvalgte stoppesteder blive bedre cykelparkering.

Der vil fortsat blive arbejdet på, at den kollektive trafik skal være et attraktivt alternativ til bilen til og fra arbejde, uddannelse og fritidsaktiviteter. Herlev Kommune vil gerne arbejde for, at flere borgere vælger den kollektive trafik. Målene skal medvirke til at mindske trængslen på vejene og reducere miljø- og klimapåvirkninger.

Sikre veje med flere funktioner

Herlev Kommunerne arbejder for at nedbringe hastigheden i kommunen. Indtil nu er der etableret 12 ud af 24 planlagte 40 km zoner i boligområderne. I Erhvervsområdet Marielundvej er der lavet afmærkning på kørebanen i form af smalle kantlinjer og midterlinje, så kørebanen bliver 3,25 m., hvilket giver en visuel indsnævring og viser bilisterne, hvor på vejen de skal være.

Den kommende Trafiksikkerhedsplan vil have fokus på at etablere sikre veje og stier for alle - også børn til og fra skole. På længere sigt er der ønske om flere hastighedsnedsættelser, blandt andet ved skolerne. Det vil blive undersøgt, om det er muligt at nedbringe hastigheden på de alle de overordnede veje til 50 km/t. Derudover vil der også blive kigget på, om hastigheden i boligområderne kan

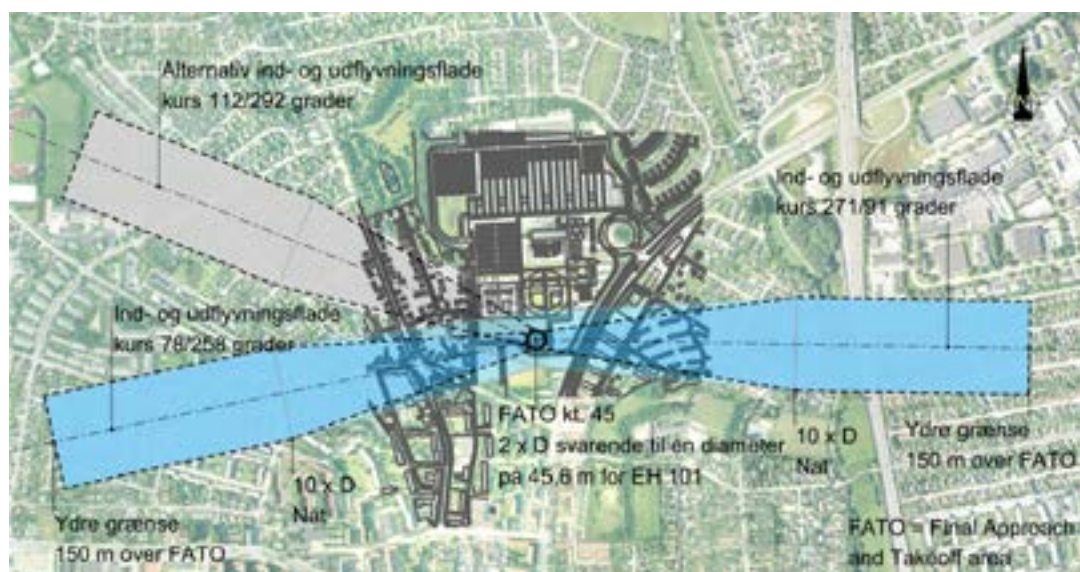

sættes yderligere ned. Samtidig skal tung lastbiltrafik reguleres i erhvervs- og centerområderne i takt med, at der bygges flere boliger.

For at begrænse skadelige oversvømmelser ved ekstremregn kan udvalgte veje og stier benyttes til midlertidig forsinkelse af regnvand. Indtil arealer udpeges specifikt i kommuneplanen, udpeges samtlige veje og stier til formålet.

Nye veje og arealudlæg

Der kan etableres en vejforbindelse mellem erhvervsområdet Marielundvej og Ring 03 via Lyskær, der modsvarer en forøget trafikbelastning ved byomdannelse, jf. retningslinjekortet "Trafik".

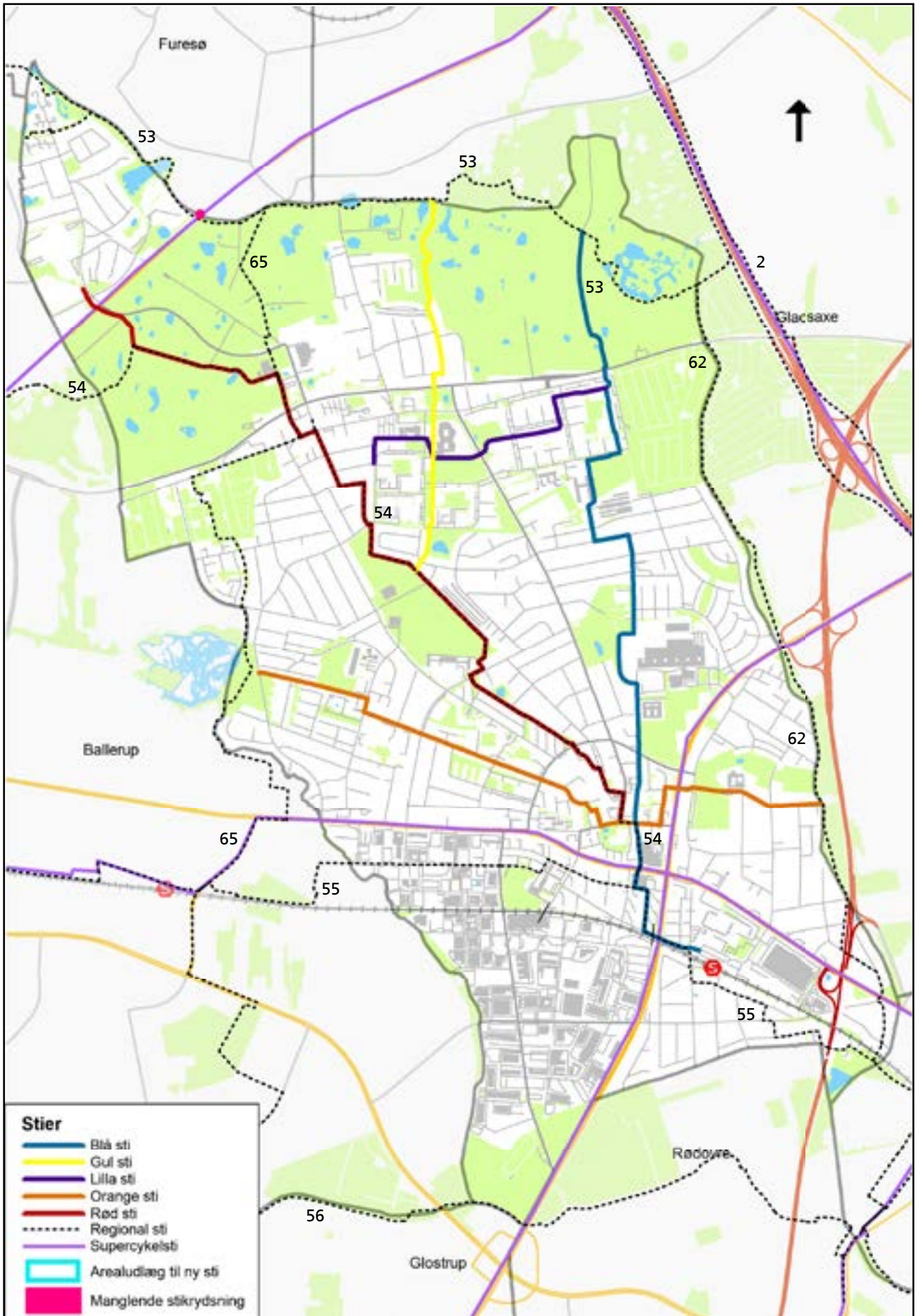

Ind- og udflyvningskorridor for helikopter til Herlev Hospital

Udbygningen af Herlev Hospital medfører, at der skal etableres nye veje og anlæg omkring hospitalet:

- Der skal etableres en helikopterlandingsplads på hospitalets grund.
- Kulturaksen og den bymæssige sammenhæng til Herlev bymidte skal indarbejdes.
- Letbanen på Ring 03 og en eventuel letbane fra København med fælles station ved hospitalet skal koordineres med udbygningsplanerne for hospitalet.
- Kommuneplanen udlægger areal til ny vejtilslutning fra hospitalet til Hjortespringvej øst for Turkisvej.
- Der skal anlægges en højresvingsshunt fra Ring 03 ind på hospitalet.
- Vejforbindelsen mellem Langdyssen/Runddyssen og Ring 03 flyttes.

Desuden skal der sikres vejudlæg til:

- Stikrydsning ved Ring 04 ved kommunegrænsen til Furesø.
- Udvikling af Ring 04 planlægges af Vejdirektorat.
- Nye kryds ved udbygningen af Disa på Herlev Hovedgade 17.
- 4 nye letbanestationer på Ring 03.
- Ny Stiforbindelse mellem Glødelampen og Herlev Bymidte.

Nye stier

Nye stier og stiforbindelser skal realisere det regionale hovedstinet. På visse strækninger ønsker Kommunalbestyrelsen at adskille stinettet fra kørebaner.

Den Blå Sti bør i fremtiden sikre en handicapvenlig stikrydsning fra Turkisvej til Bymidten. Som beskrevet i afsnittet om byens udvikling, er der udlagt areal til en passage fra Gåseholmvej til Glødelampen. Den er dog kun realistisk, hvis der kan opnås en statslig finansiering i forbindelse med et nyt koblingspunkt mellem Letbane og S-tog. Der er ligeledes udlagt areal til en passage mellem Engløbet og Radiatorfabrikken og der mangler en cykelforbindelse fra Herlev Bygade til Gåseholmvej mellem den regionale sti nr. 54 og 55.

Ved alle letbanestop vil der blive etableret gode gang- og cykelforbindelser, samt let adgang til den øvrige trafik med henblik på at kunne rumme passagerer til og fra Letbanen.

Langs Herlev Hovedgade er der frem mod 2017 planlagt at anlægge supercykelsti langs med Herlev Hovedgade og Frederikssundsvej. Supercykelstier forbinder

Tunnel ved Krebsdammen

hovedstadsregionen på kryds og tværs, og giver cyklister et højt serviceniveau i form af høj fremkommelighed og jævne belægnings.

Herlev Kommune ønsker generelt, at skabe bedre betingelser for cyklister; eksempelvis ved jævne belægnings, sikre krydsninger af veje samt etablering af bedre cykelparkerings ved Herlev Station og udvalgte bustoppesteder. Målet er at få flere til at bruge cyklen oftere.

Netværk

Herlev kommune deltager i flere forskellige netværk:

- Ring 3 samarbejdet og Letbanesamarbejdet
- Kommunegruppe Nord og KKN; samarbejde om buslinjer på tværs af kommunegrænser.
- Bycirklen; samarbejde med Ballerup, Egedal og Frederikssund om cykler og kollektiv trafik i Frederikssundfingern.
- Supercykelstier i hovedstadsområdet.

Sektorplaner mm:

[Hastighedsplan 2006-2012](#)

[Tillæg til hastighedsplan 2006-2012](#)

[Trafikselskabet Movias Trafikplan 2013](#)

[Strategi for "Fremtidens cykeltrafik i Frederikssundfingern"](#)

[Strategi for "Kollektiv trafik i Frederikssundfingern"](#)

[Handlingsplan "Flere passagerer i busserne"](#)

Retningslinjer

Hovedstruktur

- 1.0.1 Herlev Kommune inddeles i byzone og landzone som vist på retningslinjekortet "[Hovedstruktur](#)". Der udlægges samtidig nye arealer, som kan overføres til byzone efter lokalplanlægning.
- 1.0.2 Kommunen opdeles i områder til primært boliger, centerområder, offentlige formål, erhvervsområder, og fritidsområder, herunder kolonihaver og parker, som vist på retningslinjekortet "[Hovedstruktur](#)".

Byens udvikling

- 1.1.1 Der udpeges 2 byomdannelsesområder som vist på retningslinjekortet "[Byens udvikling](#)".
- 1.1.2 Der udpeges letbanestop ved henholdsvis Herlev Hospital, Bymidten, Ringvejsbroen og Lyskær, som vist på retningslinjekortet "[Byens udvikling](#)".
- 1.1.3 Der udpeges stationsnære kerneområder med 600 m gåafstand fra Herlev Station og de kommende letbanestop ved henholdsvis Herlev Hospital, Bymidten, Ringvejsbroen og Lyskær, som vist på retningslinjekortet "[Byens udvikling](#)". Inden for de stationsnære kerneområder kan der etableres kontorenheder på over 1500 m² etageareal.
- 1.1.4 Der fastlægges en rækkefølge, så byfortætning kun kan ske, hvis områdets infrastruktur kan bære den byvækst, som de nye rammebestemmelser giver mulighed for. Bygherre eller ejer skal forud for lokalplanlægningen redegøre for, hvilken trafik udbygningen forventes at medføre. På den baggrund vurderer Herlev Kommune, om udbygningen kræver etablering af nye eller forbedrede vejforbindelser og nye stiforbindelser, der kan forbinde områderne med kollektiv trafik.

Boligudvikling

- 1.2.1 Der udlægges arealer som vist på retningslinjekortet "[Boligudvikling](#)" til nye boligbebyggelser, idet etageboliger forbeholdes til stationsnært kerneområde inden for 600 m gåafstand fra en station.

Ringby

- 1.3.1 Der udpeges et koblingspunkt til sammenhæng mellem kollektive trafikarter som vist på retningslinjekortet "[Byens udvikling](#)". Koblingspunktet skal optimeres ud fra en målsætning om ca. 50 meters gangafstand mellem trafikarterne S-tog, letbane og buslinjer.

Byrum

- 1.4.1 Der udpeges prioriterede byrum som vist på retningslinjekortet "[Parkeer og byrum](#)". De udpegede byrum må ikke indrettes alene til trafik, men skal udvikles til attraktive mødesteder og forbindelser. Byrummet ved Tvedvangen skal udvikles til en pladsdannelse ved Stadion.
- 1.4.2 Der udpeges en rute gennem Herlev jf. retningslinjekortet "[Byens udvikling](#)", hvor byrum skal prioriteres. Ruten skal knyttes sammen med Kulturaksen.
- 1.4.3 Natur- og byrum skal indrettes, så de kan anvendes som læringsrum for skoler og institutioner.
- 1.4.4 Der udlægges en kulturakse i forlængelse af den blå sti, mellem Turkisvej og Herlev Hospital i nord og Hørkær og Gåseholmvej i syd, som vist på retningslinjekortet "[Byens udvikling](#)". Kulturaksen skal videreføres til Hørkær.

Handels- og centerstruktur

- 1.5.1 Herlevs centerstruktur afgrænses på retningslinjekortet "[Handels- og centerstruktur](#)", og består af en bymidte, et bydelscenter, to lokalcentre samt to områder til særligt pladskrævende varegrupper.
- 1.5.2 Bymidten: Maksimalt butiksareal er 68.500 m². Maksimale butiksstørrelser er 3.500 m² for dagligvarer og 2000 m² for udvalgsvarer for bymidten som helhed. Arealstørrelserne kan være mindre i nogle rammeområder.
- 1.5.3 Bydelscenter: Maksimalt butiksareal: 5000 m². Butiksstørrelser er maksimalt 1500 m² for dagligvarer og 200 m² for udvalgsvarer.
- 1.5.4 Lokalcentrene: Maksimalt butiksareal: 2000 m² for Lindehøj og for Egeløvparken. Butiksstørrelser er maksimalt 1000 m² for dagligvarer og 200 m² for udvalgsvarer.
- 1.5.5 Pladskrævende varer: Maksimalt butiksareal: 12.000 m² omkring Vesterlundvej. Her må placeres én butik på maksimalt 3.000 m². De øvrige butikker må maksimalt være 1.500 m².
- 1.5.6 Pladskrævende varer: Maksimalt butiksareal: 15.000 m² ved Lyskær. Her må placeres butikker på maksimalt 3000 m², dog kan der ved konkrete projekter reserveres en større ramme. Butiksstørrelser for varer,

som ikke er særlig pladskrævende, men som anvendes i forbindelse med tømmer og byggematerialer fastsættes til max. 2000 m².

Erhvervsudvikling

- 1.6.1 Erhvervsområderne inddeles i miljøzoner, som vist på retningslinjekortet "[Erhverv](#)".
- 1.6.2 Den største del af erhvervsområdet øst for Marielundvej og området omkring Vesterlundvej reserveres til klasse 1- og 2 virksomheder med en anbefalet afstand til boliger på 20 m.
- 1.6.3 Den sydligste del af Marielundvej, Musikkvarterets erhvervsområde, samt området ved Skinderskovvej reserveres til klasse 3 og 4 virksomheder med en anbefalet afstand til boliger på 100 m.
- 1.6.4 Området vest for Marielundvej er udlagt til klasse 5 virksomheder med en anbefalet afstand til boliger på 150 m.
- 1.6.5 Erhvervsområdet ved Marielundvej har siden 2006, i lokalplan, været udlagt til byomdannelsesområde i henhold til Planlovens bestemmelser om byomdannelse. Håndtering af miljøforhold fra eksisterende virksomheder skal dermed ske med sigte på, at der kan være mere miljøfølsom anvendelse fra 2015.
- 1.6.6 Risikoen for større uheld skal inddrages i planlægningen forud for fastlæggelse af bestemmelser for anvendelser af arealer, der ligger nærmere end 500 m fra en virksomhed, som er omfattet af bekendtgørelsen om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

Trafik og veje

- 1.7.1 De kommunale veje er placeret og klassificeret som vist på retningslinjekortet "[Trafik](#)".
- 1.7.2 Der udlægges areal til nye veje: Ny forbindelse fra Ring 03 til Lyskær, og ny vejtilslutning fra Herlev Hospital til Hjortespringvej øst for Turkisvej, som angivet på retningslinjekortet "[Trafik](#)".
- 1.7.3 Anlæg af krydset den blå sti og Hjortespringvej skal sikre handicapvenlige forhold og sidestille bløde trafikanter og biltrafik, jf. retningslinjerne [2.5.2](#).

- 1.7.4 Ved udbygning af Herlev Hospital må trafiksikkerheden og forholdene for bløde trafikanter, på de tilstødende veje ikke forringes.
- 1.7.5 En helikopterlandingsplads på Herlev Hospitals matrikel skal anlægges i en højde, der muliggør forsvarlige sikkerhedshøjder ved ind- og udflyvning.
- 1.7.6 Etablering af helikopterlandingsplads på Herlev Hospitals matrikel skal ske i overensstemmelse med den samlede miljø og VVM-redegørelse for udbygningen af Herlev Hospital, samt under forudsætning af godkendelse fra Trafikstyrelsen og de i etableringstilladelsen tilhørende vilkår jf. retningslinjekortet "[Trafik](#)".
- 1.7.7 Der må ikke etableres bebyggelse på over 25 m i de vejledende ind- og udflyvningkorridorer jf. retningslinjekortet "[ind- og udflyvningskorridor for helikopter til Herlev Hospital](#)".
- 1.7.8 Kommuner og trafikselskaber skal ved forbedring og etablering af terminaler sørge for, at sikre bedst mulige omstigningsmuligheder, samt at der er cykelparkering i tilstrækkeligt omfang, placeret bedst muligt i forhold til terminalernes skiftemuligheder.
- 1.7.9 Der udlægges arealer til et sammenhængende net af stier som vist på retningslinjekortet "[Stier](#)". Stinettet skal sikres og udvikles samt kæde idrætsfaciliteter, byrum og grønne områder sammen.
- 1.7.10 Strækninger, der er en del af det regionale trafikstinet, skal generelt være stier i eget tracé eller stier, der er tydeligt adskilt fra biltrafikken, f.eks. ved hjælp af en malet stribe, en græsribat eller en kantsten. På strækninger med direkte kontakt til biltrafikken, skal der være tydelig adskillelse mellem biler og cykler, f.eks. ved brug af farvet asfalt på cyklisternes areal. Belægningen skal være jævn og egnet til cykling. Det påhviler vejmyndigheden at sikre standarden på cykelstierne.
- 1.7.11 Supercykelstier og stierne i det overordnede regionale rekreative stinet bør (og skal ved nyanlæg) have sikrede, og om nødvendigt, niveaufri skæringer, over eller under barrierer, som veje, baner og vandløb, så stiernes oplevelsesværdi, sikkerhed og sammenhæng tilgodeses. Manglende sikret skæring er vist på retningslinjekortet "[Stier](#)". Ved nye statslige vej- og baneanlæg skal den statslige planlægning indarbejde de overordnede regionale rekreative stier med sikret skæring af nye statsanlæg.

- 1.7.12 Der udlægges areal til niveaufrie skæringer af S-toglinjen mellem København og Frederikssund, som vist på på retningslinjekortet "Stier".
- 1.7.13 De kommunale veje og udlagte stiarealer kan anvendes som areal til oversvømmelse ved midlertidig forsinkelse af regnvand ved ekstremregn og forskønnelse med blå og grønne elementer.

2. Natur og kultur

Mål for natur

Herlev kommune vil beskytte og fremme kommunens naturverdier, det naturlige dyre- og plantelivs udviklingsmuligheder samt landskabs- og naturformidlingsverdier. Borgernes adgang til naturen og muligheder for friluftsliv skal sikres og fremmes, og der skal skabes mulighed for at naturens rum kan anvendes til læringsrum for skoler og institutioner.

Natur

Herlevs naturverdier findes især tilknyttet Hjortespringkilens mosaiklandskab af småsøer, moser, skovbevoksninger, eng- og græsningsarealer. Hjortespringkilen er en del af Hovedstadsområdets rekreative grønne kilestruktur, som senest er fastlagt ved landsplandirektivet [Fingerplan 2013](#). Hjortespringkilen er et større sammenhængende landskabsområde, som strækker sig fra Furesø og Egedal gennem Ballerup og Herlev til Utterslev Mose. Også i byens parker, grønne områder og mange haver findes bynatur og naturligt dyre- og planteliv.

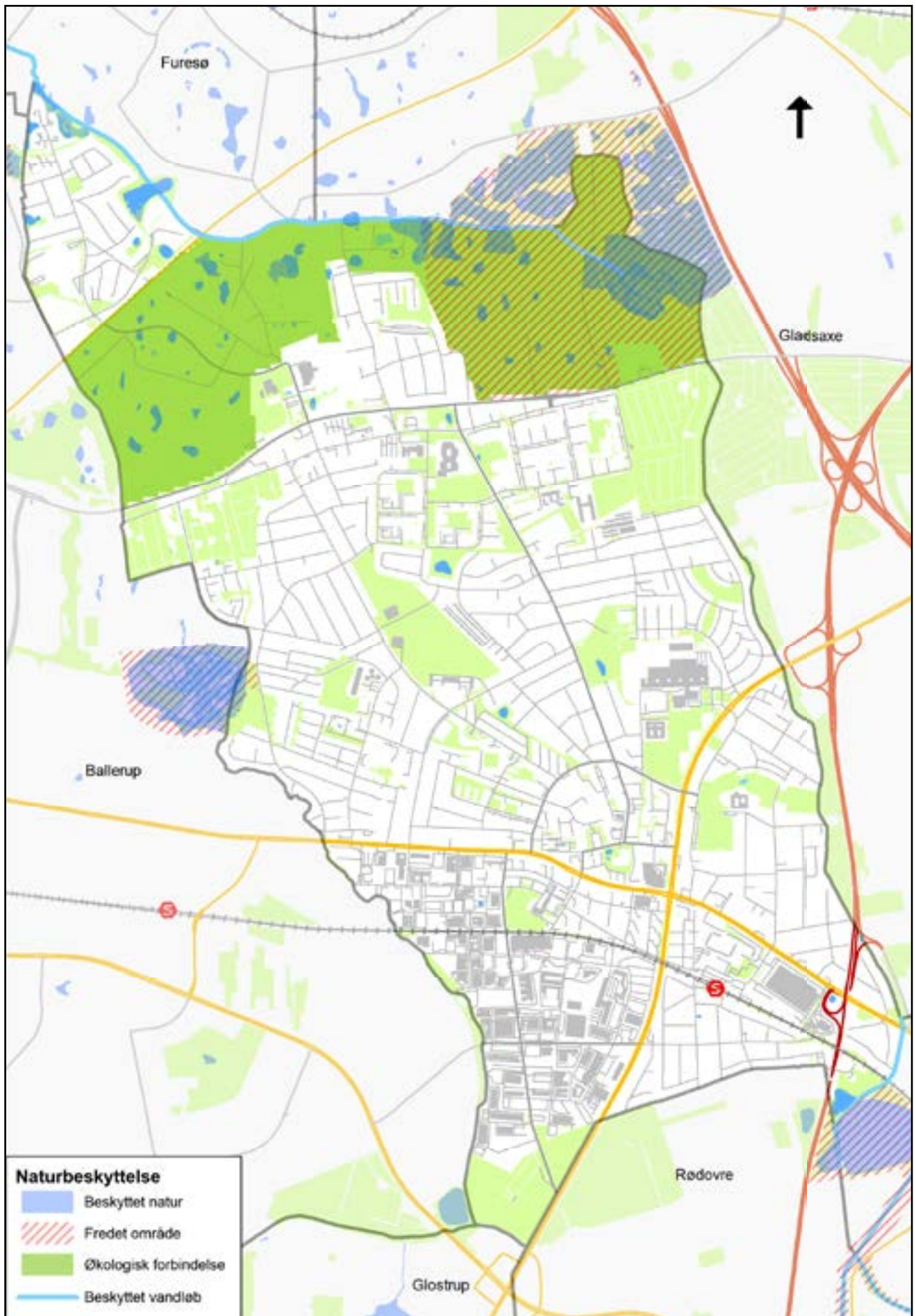
Beskyttet natur

Der knytter sig særlige naturbeskyttelsesinteresser til Herlevs mange småsøer, moser, enge og enkelte vandløb. Disse lokaliteter er beskyttet mod tilstandsændrende indgreb efter [Naturbeskyttelseslovens § 3](#). I Herlev er 98 naturlokaliteter omfattet af denne beskyttelse med et samlet areal på 35 ha svarende til 3 % af kommunens samlede areal.

Der knytter sig desuden særlige naturbeskyttelsesinteresser til fredede områder. Fredede naturområder er beskyttet ved fredningsbestemmelser og plejes efter plejeplaner. Naturområdet med Smør- og Fedtmosens søer, moser, rørskove og

Naturgenopretning ved Svanesøen

kratskove samt Kildegårdens jorde med småbiotoper er fredet. Sømosens mosaik af vandflader, holme og rørskove er ligeledes fredet.

Områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser er vist på retningslinjekortet "Naturbeskyttelse".

Omkring skove og større søer fastlægger Naturbeskyttelsesloven beskyttelseslinjer. Inden for beskyttelseslinjerne må der af hensyn til naturen og den visuelle natur- og landskabsoplevelse som udgangspunkt ikke ske bebyggelse eller større terrænændringer. Beskyttelseslinjerne er vist på retningslinjekortet "Beskyttelseslinjer".

Biologisk mangfoldighed

Det er et mål for Herlev Kommune at sikre en varieret natur med biologisk mangfoldighed. Ved biologisk mangfoldighed forstås en variation af naturtyper, økosystemer, naturområder og levesteder for dyr- og plantearter. Biologisk mangfoldighed skal bl.a. fremmes gennem kommunens naturarbejde og naturpleje.

En række dyre- og plantearter, som er i markant tilbagegang eller er i trussel om helt at forsvinde, er omfattet af nationalt fredning eller beskyttet ved EU-direktiver. Flere af disse arter findes i Herlev Kommune. F.eks. spidssnudet frø, stor vandsalamander, arter af flagermus, arter af orkideer, m.fl. Kommunen søger i naturarbejdet at fremme deres vokse- og leveområder.

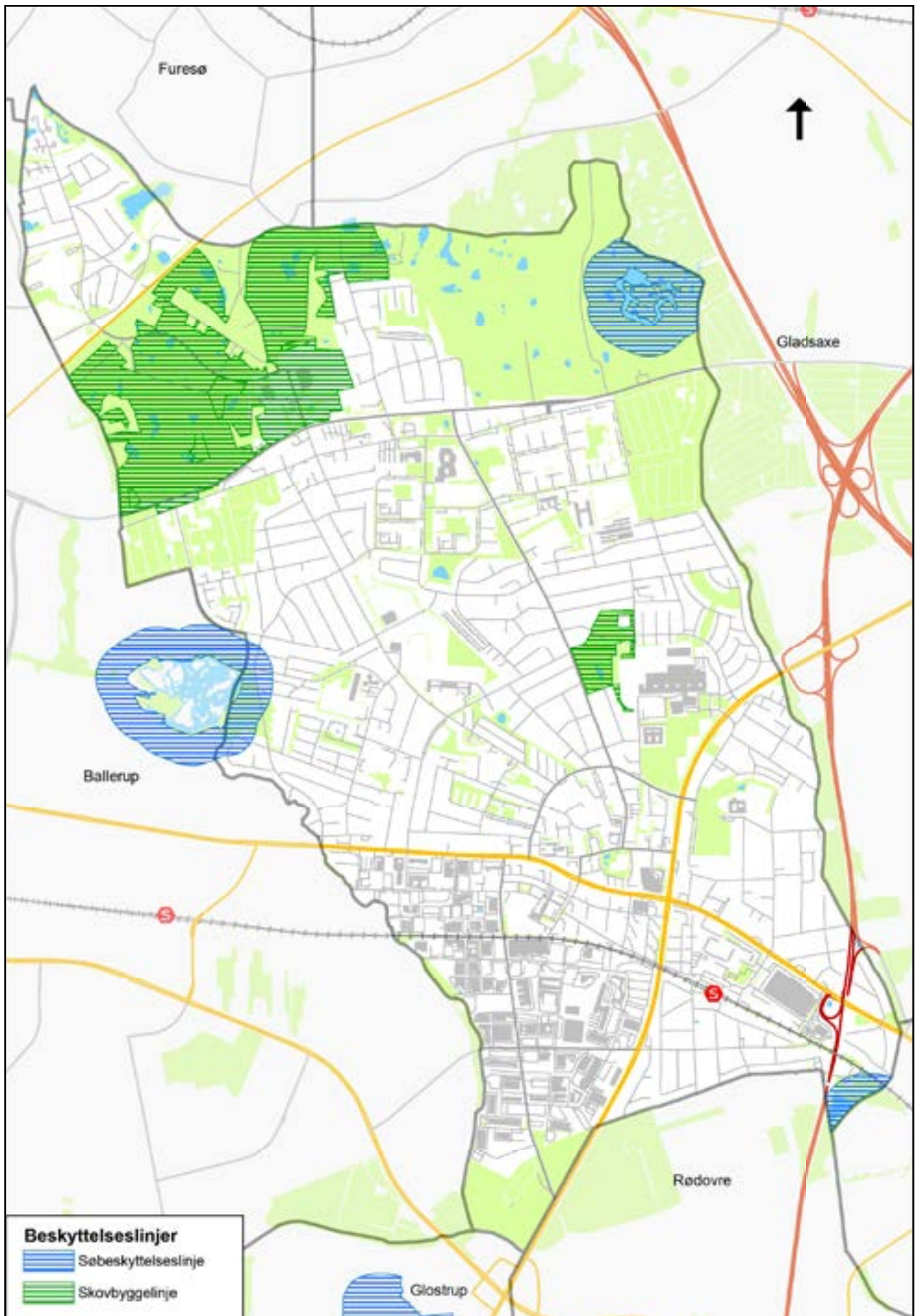
Biologisk mangfoldighed forudsætter naturligt hjemmehørende arter. Herlev Kommune søger ved nyplantninger som udgangspunkt at vælge naturligt hjemmehørende planter og træer. I bynaturen vægtes dog også rekreative og æstetiske interesser.

Invasive arter er en trussel mod biologisk mangfoldighed, da invasive arter fortrænger naturligt hjemmehørende arter. Herlev Kommune arbejder for at begrænse de mest aggressive invasive arter. Især overvåges og bekæmpes kæmpebjørneklo i hele Herlev, men også gyldenris bekæmpes i naturområderne.

Naturnetværk

Tilbagegang eller manglende fremgang for mange dyr og planter i den danske natur skyldes blandt andet, at bestandene er blevet isoleret i forhold til hinanden. Sammenhængende naturnetværk af leveområder og økologiske forbindelser er vigtige for at sikre muligheder for et alsidigt dyre- og planteliv og beskytte truede arter. Det er derfor vigtigt at fastholde og styrke eksisterende økologiske forbindelser. I Herlev Kommune udpeges Hjortespringkilen, bortset fra kolonihaverne, som økologisk forbindelse, jf. retningslinjekortet "Naturbeskyttelse".

Hjortespringkilen er flere steder indsnævret på grund af bebyggelser og veje, og det er her særligt vigtigt at sikre forbindelsens funktion. Naturnetværk går på tværs af kommunegrænser og bør koordineres med omkringliggende kommuner. Eventuelle forringelser eller reduktion i økologiske forbindelser kan mindskes ved kompenserende foranstaltninger.

Naturadgang

Gode adgangsmuligheder til naturen er essentielt for muligheder for naturoplevelser, motion og friluftsliv samt for formidling og forståelse af naturen. Det skal sikres, at borgerne har gode adgangsmuligheder til naturen og de grønne områder, under hensyn til sårbar og særligt beskyttelseskrævende natur.

Børnenaturcentret Kildegården ligger i Hjortespringkilen og giver både børn og voksne gode muligheder for oplevelser i naturen.

Herlev Kommune vil optimere samspillet mellem beskyttelse og rekreativ anvendelse af naturen. Plejen af natur og grønne områder tager mange steder udgangspunkt i det nære samspil mellem natur og bebyggelse, som er kendetegnende for Herlev. Natur og grønne områder søges tænkt ind ved etablering af bebyggelse og tekniske anlæg og bortledning af overfladevand.

Landskab og geologi

Landskabelige værdier er særligt egnskarakteristiske landskaber med f.eks. bakker, skove, landbebyggelser, oprindelige vejforløb, hegn, vandløb, moser, søer, enge, m.m. Værdifulde landskaber skal bevares, så det er muligt at opleve smukke

Hestefold i det nordlige Herlev

og egnskarakteristiske upåvirkede landskaber. Landskabelige bevaringsværdier er sårbare overfor ændringer i landskabsbilledet som følge af bebyggelser, tekniske anlæg, skilte, skovplantning m.v. I Herlev er området med Smør- og Fedtmosen med Kildegårdens dyrkede marker og natur fredet blandt andet af hensyn til beskyttelse af landskabet. Desuden udpeges Hjortespringkilens øvrige åbne land med kommuneplanen som beskyttet landskab.

Geologiske bevaringsværdier omfatter markante landskabsdannelse, terrænformer og enkeltlokaliteter, som viser den geologiske historie fra istiden og til i dag. Det er vigtigt at undgå visuelle sløringer af disse landskaber og lokaliteter med terrænreguleringer, tekniske anlæg, beplantning og lignende. Der er ikke specifikt udpeget geologiske bevaringsværdier i Herlev, men Hjortespringkilen med tunneldal-landskab, dødishuller og mosernes tørvegrave udgør dog geologiske landskaber og elementer af værdi. Landskaberne beskyttes ved udpegningen af det beskyttede landskab.

Skove

Skove tjener bl.a. formål om fremme af naturværdier, beskyttelse af drikkevandsressourcer og fremme af borgernes muligheder for friluftsliv og naturoplevelser. Der findes en række mindre skovområder i Herlev Kommune med offentlig adgang. De offentlige skovområder drives udelukkende som natur og rekreative områder.

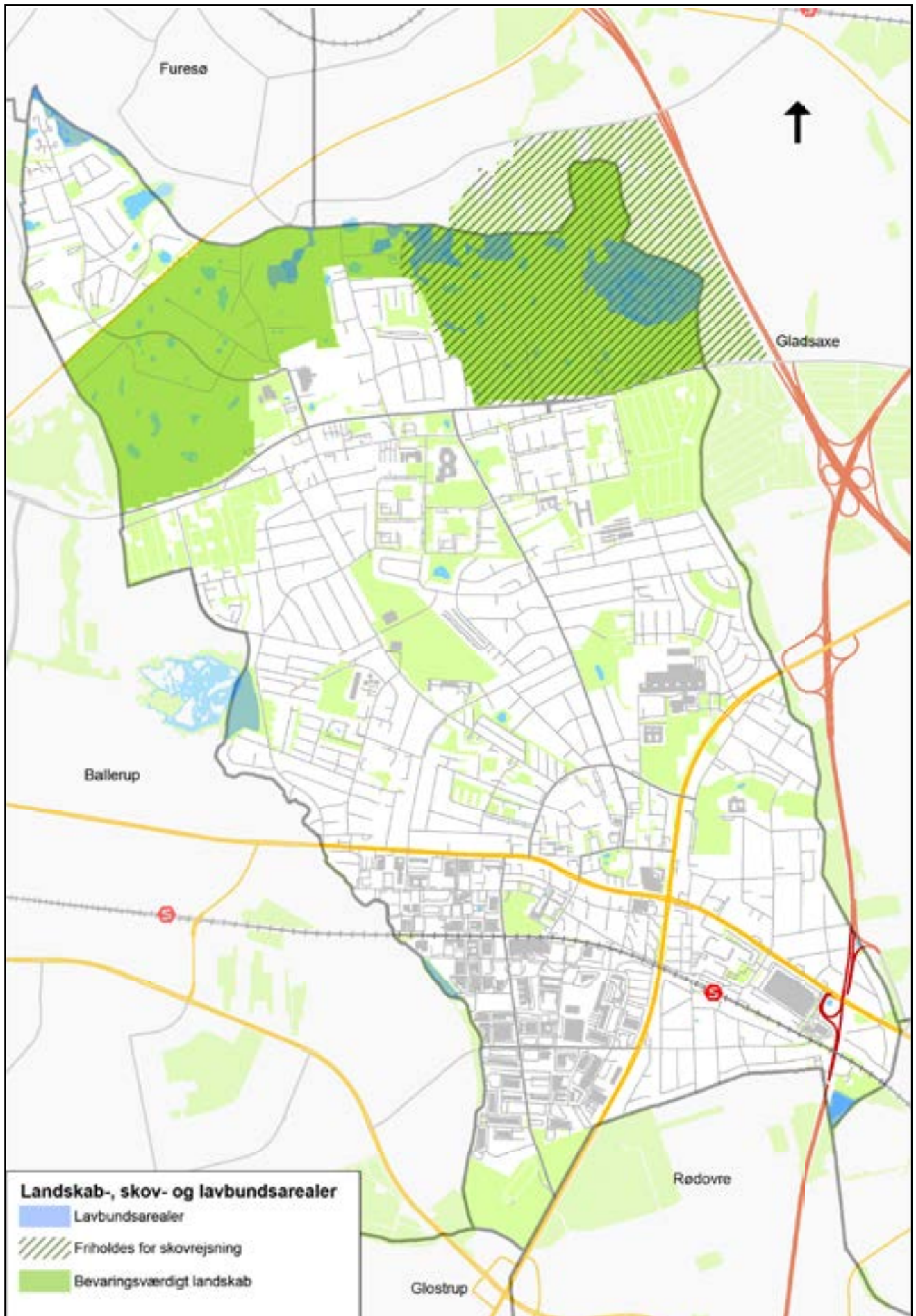
Områder der rummer væsentlige landskabelige, geologiske, kulturhistoriske og biologiske interesser, som ikke er forenelige med skovrejsning, skal friholdes for skovrejsning. Skovrejsning er uønsket i Smør- og Fedtmosefredningen, se retningslinjekortet "Landskab-, skov- og lavbundsarealer".

Jordbrug

I Herlev Kommune er de jordbrugsmæssige interesser begrænsede, og de tilbageværende landbrugsarealer er overvejende hobbyprægede, bl.a. med en del hestehold. Arealplanlægningen skal tage hensyn til potentielle interessekonflikter mellem jordbrugsmæssige interesser og ny miljøfølsom arealanvendelse.

Lavbundsarealer

Lavbundsarealer udgør et potentiale for udvikling af områder med stor naturværdi, for reduktion af næringsstofbelastning af vandmiljøet, for sænkning af CO₂-udledning fra iltning af tørlagte organiske jorde, og for klimatilpasning til forsinkelse af ekstremregn. Lavbundsarealer er lavtliggende fugtige områder, ofte tidligere enge og moser og søer, som er blevet tørlagt for landbrugsmæssig opdyrkning.

Det er blandt andet vigtigt at hindre grundvandssænkning i lavbundsområderne og deres tilgrænsende områder, både fordi det påvirker naturens og miljøets tilstand, og fordi der netop her ofte findes kulturhistoriske spor. En del af de udyrkede lavbundsarealer er beskyttet efter [Naturbeskyttelseslovens § 3](#). Lavbundsarealerne er udpeget på retningslinjekortet "Landskab-, skov- og lavbundsarealer" på grundlag af ældre kort tilpasset topografiske og bebyggelsesmæssige forhold.

Grønne kiler langs åer

Kommunegrænserne til Herlev udgøres for en stor del af åerne Kagså, Sømose Å, Tibberup Å og Harrestrup Å. Åerne og de grønne kiler langs åerne udgør i dag en grøn bagside af den beboede by. Områderne skal fremover have større fokus og indrettes både med bedre regnvandshåndtering og med fritidstilbud, så de udgør en stærk grøn ryggrad og sammenbinder boligområder på tværs af kommuneskel.

Mål for grønne byrum og parker

Herlev skal være en blå og grøn kommune med let adgang til smukke og tidssvarende grønne arealer, der imødekommer en bred vifte af rekreative behov. Parker og grønne områder skal indrettes og udvikles forskelligt afhængig af placering, størrelse og benyttelse, så der skabes varierede oplevelser og muligheder. Der skal både være fokus på rekreative værdier, æstetik og biologisk mangfoldighed.

Blød belægning ved Hjortespringbadet

Grønne byrum og parker

Herlevs grønne byrum, parker og naturområder skal skabe grundlæggende kvaliteter for byen i kraft af sine karakterer og egenskaber som rammedannere for funktioner, oplevelser, rekreation og ophold, uorganiserede/organiserede aktiviteter i hverdagslivet, samt muligheden for ro og fordybelse. Det er desuden steder, som er med til at løse mange typer af udfordringer i Herlev, hvor de grønne byrum og parker bidrager til bl.a. regnvands-, sundheds- og trafiksikringsløsninger.

Grønne byrum og parker er varierede områder som f.eks. parker, torve, pladser samt grønne friarealer ved idrætsanlæg, institutioner, boligbebyggelse og nyttelhaver. Områderne har meget forskellig karakter fra mere udbredt naturprægede som Lidsømosen og Kagsengen, til det urbane, som Herlev Torv og Herlev Bygade. Herudover udgør de også Herlevs grønne korridorer langs veje og hovedstiforbindelser, som binder byens forskellige områder sammen.

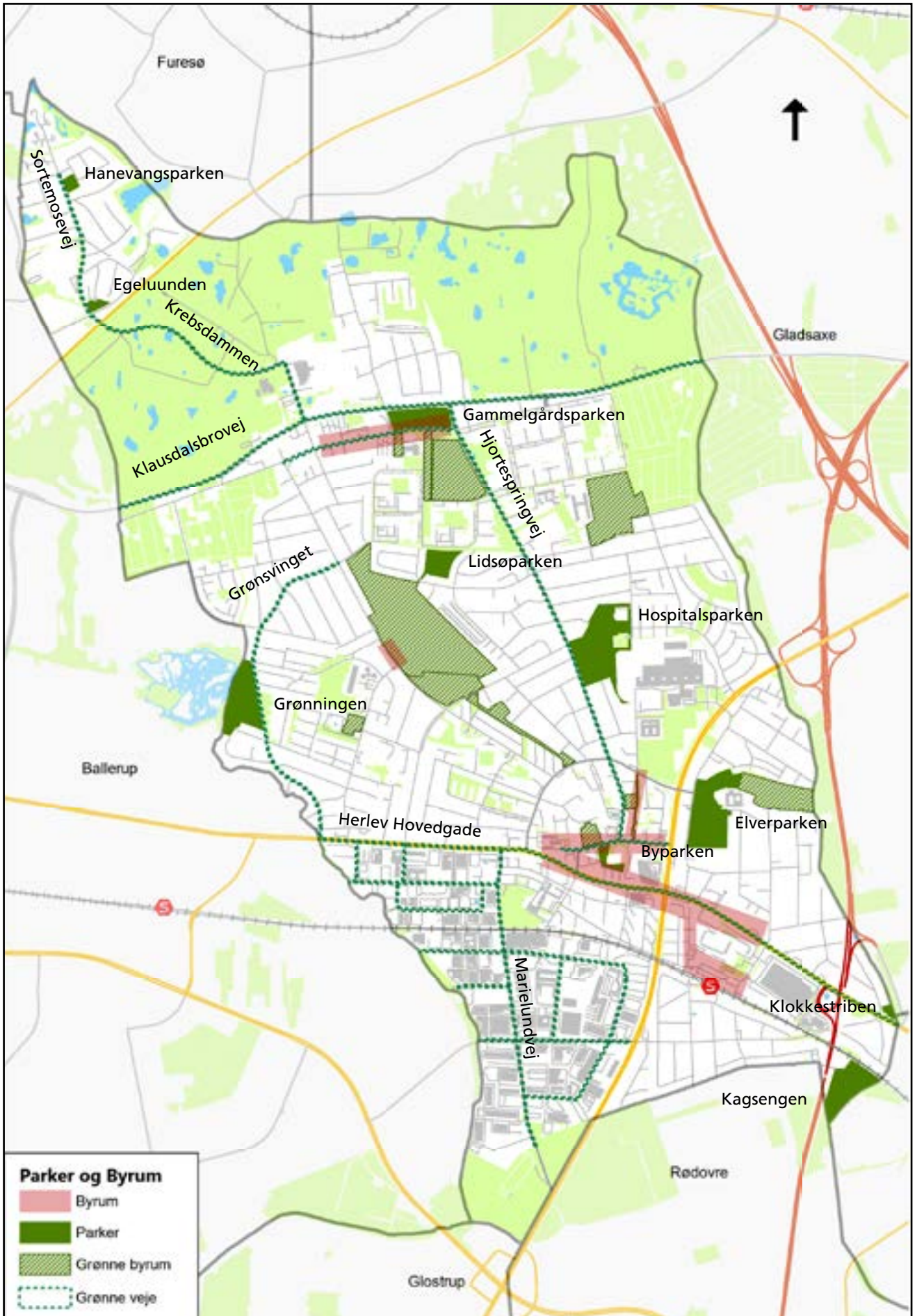
Fra mange af Herlevs grønne byrum, parker og naturprægede områder kan vandet opleves, da de inddrager regnvandsanlæg, åer eller vådområder. Her vil de i fremtiden også være med til spille en aktiv rolle i forhold til at tilbageholde regnvand og undgå mulige oversvømmelser i andre områder. Arealerne har stor betydning for opfattelsen af Herlev, og særlige arealer udpeges på grund af deres nuværende eller potentielle grønne værdier, jf. retningslinjekortet "Parker og byrum".

Elverparken og Kagsengen er lokale parker, som skal renoveres i kommuneplanperioden. Det er planen at bruge disse to parker i et forsøg med at inddrage frivillige i planlægningen og vedligeholdelsen af nogle af kommunens parker. Her vil frivillige have mulighed for at deltage i anlæg og vedligeholdelse af ny beplantning, staudebede mv. Elverparkens naturgrundlag er ændret på grund af stigende grundvand. Parken skal tilpasses den nye tilstand og tilføjes mulighed for at opmagasinere nedbør i perioder med spidsbelastning af kloaknettet. Kagsengen har fået en ny cykelsti og en høj af overskudsjord fra anlæggelse af et underjordisk regnvandsbassin. Der er dog fortsat god mulighed for at forskønne området med nyplantninger mv.

Parker og bebyggelse

De større parker i kommunen omfatter Byparken, Elverparken, Sømosen, Grønningen, Hospitalsparken og Gammelgårdsparken. Derudover er der, Kagsengen, Hanevangsparken og Lidsøparken. På grund af den bynære placering, et stort behov for udbygning og begrænsede byggemuligheder er der pres på udnyttelsen af de grønne områder til byudvikling. Parkerne og de grønne områder fastholdes

som parker uden bebyggelse dog med undtagelse af Gammelgaardsparken, hvor der skal være mulighed for udbygning.

Grønne Korridorer og Hovedstiforbindelser

Herlev har et veludbygget stisystem, der sikrer let adgang til det grønne og gode skoleveje. Stisystemet som rummer fem forskellige farvemærkede hovedruter udgør et godt grundlag for etablering af forskellige former for faciliteter, der naturligt opfordrer til fysisk og kulturel aktivitet. Det er motionsruter, træningsudstyr, mødesteder mv. Stierne skal ligesom vejene i Herlev sikres og udvikles, så de understøtter visionen om et grønnere Herlev.

De grønne korridorer udgøres af grønne vejstrækninger, hvor træer og beplantning er vigtig for byrummet. Arealerne i og langs vejene bruges til at fremføre ledninger af alle slags, men for at styrke vejene som sammenbindende og kvalitetskabende forbindelser, skal der også sikres arealer, hvor der kan beplantes. Langs med; Gl. Klausdalsbrovej, Klausdalsbrovej, Hjortespringvej, Grønsvinget, Herlev Hovedgade og vejene i erhvervsområdet ved Marielundvej, er det planlagt, at der skal plantes vejtræer. Træer er betydningsfulde elementer for målsætningen om Herlev som en grøn by. Fremover vil der dog også blive set på andre former for beplantning langs veje og i byens rum. Der vil i den kommende periode blive udarbejdet en overordnet strategi for Herlev som en grøn by.

Friarealer ved skoler og idrætsanlæg

Udearealer til sport og skole er nogle af de grønne byrum, der benyttes mest intensivt. Arealerne er fordelt over det meste af kommunen og de har potentiale til mere alsidig anvendelse til fritidsformål og uorganiserede fysiske aktiviteter.

Ridesti i det nordlige Herlev

Ildrætsanlæggene udgør en vigtig del af de fysiske rammer, der stimulerer til fysisk aktivitet. De spiller derfor en vigtig rolle som forebyggende og sundhedsfremmende tilbud, i forlængelse af kommunens sundhedsstrategi.

Ved Hjortespringbadet er udenoms arealerne omdannet til et friluftsområde til solbadning, vandleg, fysisk aktivitet og socialt samvær.

Mål for friluftsområder

Der skal være nem adgang til de grønne områder og muligheder for friluftsoplevelser i Herlev. De forskellige områder skal differentieres og deres særegne kvaliteter skal prioriteres, så man kan opleve områdernes karakter og forskellighed.

Friluftsområder

De grønne områder omfatter i store træk skov og natur i Hjortespringkilen, samt golfbanen og parkerne.

Hjortespringkilen er udlagt til grøn kile og friluftsanvendelse i landsplandirektivet [Fingerplan 2013](#). Friluftsområderne skal ifølge fingerplanen anvendes til ikke bymæssig friluftsanvendelse med mulighed for jordbrugsmæssig anvendelse, og de skal være tilgængelige for offentligheden i hele Hovedstadsområdet. Der må ikke ske yderligere bebyggelse eller anvendelse til bymæssige fritidsformål. Der må gerne etableres anlæg til områdets almene benyttelse, herunder stier og støttepunkter for friluftsanvendelsen. Såfremt det anses for nødvendigt, må der etableres klimatilpasningstiltag i Hjortespringkilen forudsat, at det så vidt muligt styrker naturen og friluftslivet i kilen. Hjortespringkilen er vist på retningslinjekortet "Kiler og friluftsområder".

Kommuneplanens retningslinjer skal sikre, at Fingerplanens grønne kiler fastholdes som åbne, grønne strøg, der kan danne ramme om det almene friluftsliv i overensstemmelse med bestemmelserne i [Fingerplan 2013](#). Det indebærer, at mulighederne for offentlig adgang og ophold har højeste prioritet, og at der generelt vises tilbageholdenhed med placering af anlæg til organiserede fritidsaktiviteter, der kun er for medlemmer og har en lukket karakter med hegning o.l.

Koloni- og nyttehaver

Friluftsområderne i Herlev omfatter også tre større områder til koloni- og nyttehaver. Med undtagelse af Haveforeningen Hjortespring samt pensionist- og nyttehaverne ved Stokholtbuen, er alle koloni- og nyttehaverne i Herlev udlagt som varige haver i henhold til lov om kolonihaver. Friluftsområderne udpeges på retningslinjekortet "Kiler og friluftsområder."

Mål for Fritids- og idrætsaktiviteter

Der skal være gode muligheder for at dyrke interessefællesskaber i Herlev. Man skal kunne mødes på tværs af generationer, livsformer og livstile. Frivillige aktører, foreninger og kommunale institutioner skal understøtte aktiviteter, som inspirerer til at leve et aktivt liv. Der skal lægges vægt på at udnytte egne ressourcer og dermed fremme livskvalitet og sundhed.

Fritids- og idrætsaktiviteter

Idrætsanlæggene udgør en vigtig del af de rammer, der stimulerer til fysisk aktivitet. De danner mødesteder for borgere og understøtter det folkeoplysende område. Anlæggene spiller en væsentlig rolle i forhold til at skabe lokale fællesskaber med udgangspunkt i det aktive og legende liv for borgere i alle aldre. Glæde ved aktivitet og fællesskab skal være det bærende element i de kommunale tilbud, og skal suppleres af det sundhedsfremmende aspekt af idrætten.

Der skal også være rammer for de selvorganiserede aktiviteter. Indtil videre er der anlagt motionsbaser på udvalgte steder langs 2 km motionsruten, og der er etableret nye udearealer ved Hjortespringbadet, som kan understøtte disse aktiviteter. Derudover har Herlev også et veludbygget stisystem, der består af både rekreative stier og trafikstier, der indgår i kommunens motionstilbud og sundhedsfremmende indsats.

Foreningsliv

Herlev er kendetegnet ved et meget rigt foreningsliv. Området spænder fra de store idrætsforeninger med hundredevis af medlemmer til de helt små foreninger, hvor en gruppe mennesker dyrker en særlig interesse. Indholdsmæssigt rummer foreningsbegrebet såvel idræt, som spejderaktiviteter, kultur, kirkeligt, socialt og politisk arbejde samt mere hobbybetonede aktiviteter. Alle har de dog det tilfælles, at fællesskabet vægtes højt.

Foruden de aktiviteter, som er foreningernes primære virke, bidrager de ofte med deres engagement og kompetencer i forbindelse med tværgående projekter og aktiviteter i Herlev Kommune. Som eksempler kan nævnes Herlev Festuge, sommerferieaktiviteter og projekter i de boligsociale områder

Frivillighed

I Herlev spiller de frivillige en stor og vigtig rolle i lokalsamfundet. Herlev Kommune har derfor udarbejdet en frivillighedspolitik, der skal danne ramme om udviklingen af samarbejdet med- og blandt- frivillige i Herlev. Hjørnestenene i politikken er styrket samspil, øget synlighed omkring frivillige tiltag og støtte, der afspejler de aktuelle tendenser inden for frivilligheden.

I frivillighedspolitikken er der fokus på den synergi, som kan opnås i samarbejde mellem civilsamfundet, det offentlige og erhvervslivet. Frivillighedspolitikken skal derfor både gøre det nemmere og sjovere at være frivillig i Herlev og understøtte, at der skabes nye samarbejdsrelationer omkring frivillige aktiviteter.

Mulige veje til at styrke samspillet er at:

- Skabe formelle fora til dialog og vidensdeling på tværs.
- Opdyrke arenaer hvor samarbejde på kryds og tværs kan opstå.
- Etablere konkrete partnerskaber om fælles løsninger på komplekse problemer.
- Klæde kommunalt ansatte på til at indgå i tættere samarbejde med frivillige.
- Gøre overvejelser om samspil til en del af kriterierne for støtte

Mål for Kultur

Det varierede kulturliv i Herlev skal udvikles og udbygges. I Herlev skal børn og unge have mulighed for at afprøve og udvikle deres kreative kompetencer ved deltagelse i kulturelle aktiviteter igennem hele deres opvækst. Det offentlige kulturområde skal i høj grad spille sammen med andre sektorer og forvaltningsområder til gavn for borgere og erhvervsliv. Kulturinstitutionerne skal medvirke til at skabe gode oplevelser for Herlevs borgere, men de skal også involvere de mennesker, der dagligt har deres gang i Herlev i kraft af deres arbejde.

Kultur

Der er i videnssamfundet et grundlæggende behov for innovation og kreative kompetencer. Kultur- og oplevelsesdimensionen spiller derfor en større rolle

Fodboldbanerne ved B73

i erhvervsstrukturen end tidligere. I Herlev vil kommunen arbejde for at kulturområdet skal medvirke til at udvikle og understøtte et kreativt og innovativt erhvervmiljø. Herlev Kommune vil gå i dialog med erhvervslivet om uddannelse, talentudvikling og gode rammevilkår for kreative erhverv.

I Herlev er der fokus på de enkelte kulturinstitutionernes særlige kerneydelse, og der arbejdes løbende på at fastholde og udvikle kvaliteten af disse kerneydelser. I disse år stilles der nye krav til den ydelse kulturinstitutionerne leverer og til hvordan denne ydelse formidles. Tendensen går fra "passiv oplevelse" til "aktiv deltagelse". For at få inspiration til denne forandringsproces, deltager kommunen i netværk og tværkulturelle aftaler som f.eks. "KulturMetropolØresund. Her arbejder Herlev Kommune med en række udviklingsprojekter, som bl.a. har øget brugerinddragelse på dagsordenen og fokus på at nå nye brugergrupper.

I visse tilfælde giver det mening at lade to eller flere kulturinstitutioner indgå et tæt samarbejde for dermed at opnå en gavnlig synergieffekt. Derfor er Herlev Medborgerhus og Herlev Teaterbio blevet sammenlagt til én enhed.

Kulturaksen – nye oplevelser i Bymidten

Når man bevæger sig gennem Herlev skal byen understøtte de uformelle møder mellem mennesker. Byen skal give plads til samvær ved at åbne op for fælles begivenheder og tværgående aktiviteter i det offentlige rum. For at byen skal indbyde til samvær og møder skal grøn beplantning, god belysning og bydesign, der indbyder til bevægelse og leg, indgå i byens rum. Herlev er for alle og derfor skal tilgængelighed for ældre og mennesker med handicap også tænkes ind.

Et af de tiltag der arbejdes med i denne sammenhæng er kulturaksen, en samling af rumforløb fra Herlev Hospital via Den blå sti over Herlev Torv og Bangs Torv til Hørkær syd for banen jf. retningslinjekortet "Byens udvikling".

Meningen med kulturaksen er, at den skal være en foretrukken rute gennem byen. Den skal markere et levende kulturelt centrum, og medvirke til at skabe identitet og sammenhæng. Kulturaksen skal være dynamisk og udvikles i takt med de muligheder, der byder sig. Med tiden kan den f.eks. tilføres regnvand til vandoplevelse, opholds- og mødesteder, happenings, beplantning, billedkunst og skulpturer samt andre kulturelle tiltag.

Herlev Ruten

Herlev Ruten skal forbinde byens rum i sammenhæng med Kulturaksen. Langs Herlev Ruten skal der lægges vægt på byrum, bevægelse, oplevelser og gode mødesteder. Oplevelsen af Herlev udfoldes dermed som oplevelser, der ligger som perler på en snor fra erhvervslivet i syd over Bymidten og boligområderne

til naturområderne i nord. Små pladسدannelser, butikker, restauranter og cafeer, kulturinstitutioner, idrætsanlæg, motionsbaser og grønne oaser skal give liv og forstærke oplevelsen af Herlev som en by, hvor det gode liv leves.

- * Sektorplaner mm:
[Udvikling af kultur- og fritidsområdet august 2004](#)

Mål for kulturhistorie

Kulturspor og kulturmiljøer skal bevares, så det er muligt at opleve tidligere tiders bosætning, erhverv og levevilkår og deres sammenhæng med naturgrundlaget.

Kulturhistorie

Herlevs kulturhistoriske interesseområder og kulturmiljøer fra moderne tid fremgår af retningslinjekortet "Kulturarv".

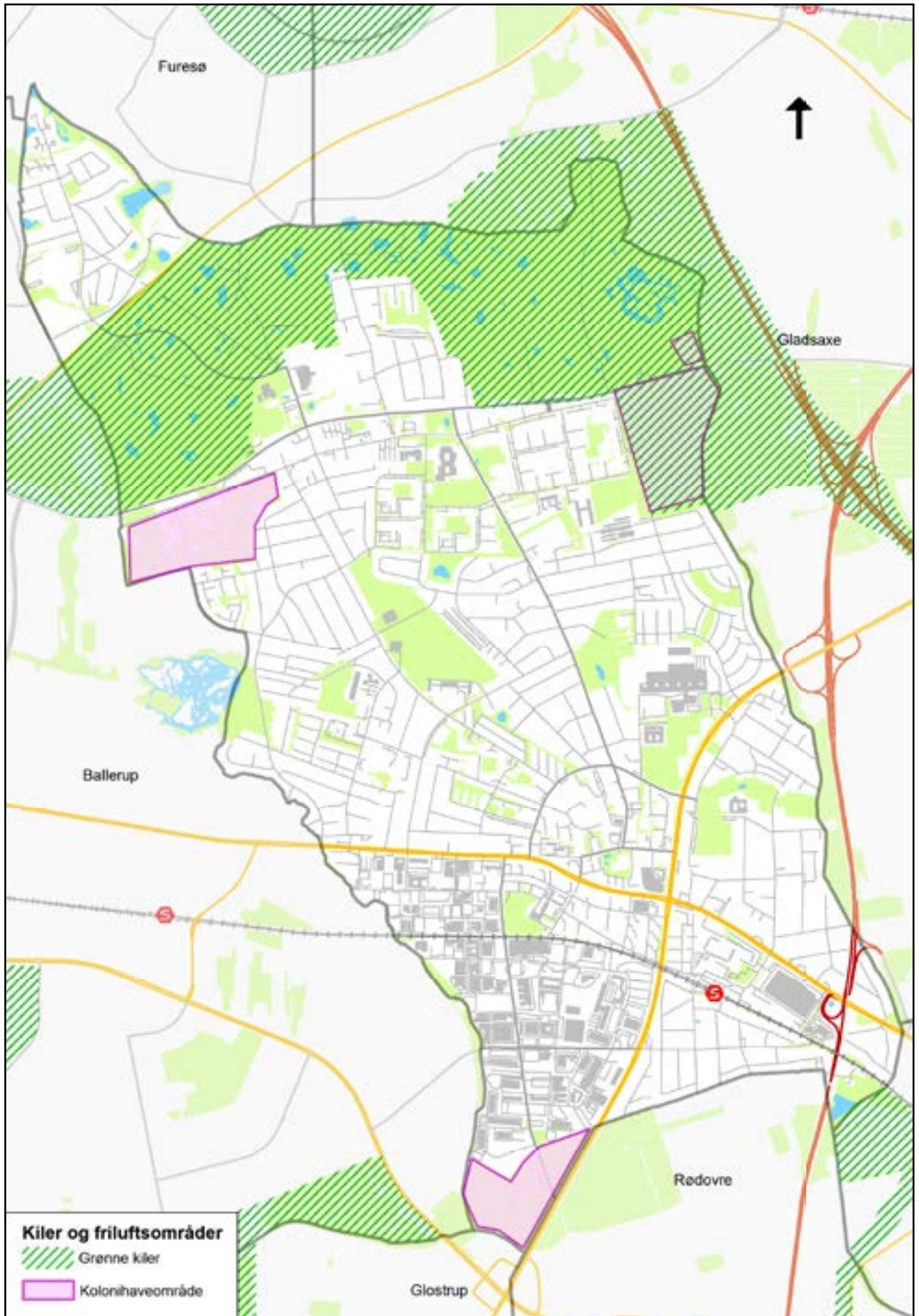
Oldtiden indtil 1050

Da der i 2006 blev udgravet til institutionerne på Hulegården i Hospitalsparken fremkom spor efter to huse og en affaldsgrube med keramik, som kunne dateres til ældre jernalder, 500 f.kr.-l.e.kr., og der blev dermed fundet spor efter Herlevs hidtil ældste hus. I Herlev er der ikke registreret egentlige kulturarvsarealer fra oldtiden, selvom vi har et stort antal enkeltfund fra den nordlige del af kommunen. Kommunen er gennem århundreder blevet stærkt udnyttet til bl.a. græsning, tørveskær, jagt og fiskedamme. I de seneste århundreder har moserne

Kolonihaveidyl

haft betydning for Københavns vandforsyning, hvilket har medført omfattende vandreguleringer af Smør- og Fedtmosen. Derved er mange af de oprindelige spor udvaskede. Et mindre højdedrag ved Gråpilevej mellem Smør- og Fedtmoserne er dog arkæologisk prioriteret område. Ligeledes må søområdet i kommunens nordligste spids regnes for interesseområde, da det er fra dette område, de ældste og fineste fund i kommunen stammer.

Middelalder 1050-1536

Herlev Kommune omfatter det historiske Herlev Sogn. Det blev i 1476 regnet til Smørum Herred, som omfattede det meste af den nuværende Københavns Vest-egn til Køge Bugt. Sognet var afgrænset af naturgivne skel i form af vandløb og sumpet terræn. I middelalderen bestod Herlev Sogn af to landsbyer: Herløff nævnt i 1268, hvis eneste spor fra middelalderen er Herlev Kirke, der blev færdigbygget i 1476, og Tubborp, ca. 1370, som lå mellem Gammel- og ny Klausdalsbrovej ved Hjortespringvej. Denne landsby menes dog, på grund af navnet og enkelte fund, at stamme fra vikingetiden. Tubberup Landsby og hele det område, der i dag er Hjortespring, overgik i 1470 til krongods.

Nyere tid 1536-1900

Efter reformationen kendes vejstykket Kagsåvej over Præstebro og en del af Tornerosevej, som var præstevejen fra Gladsaxe, inden sognet blev skilt fra i 1909. Klausdalsbro og Klausdalsbrovej, som kendes fra 1766, er en anden forbindelse over Kagså.

Landsbyen Tubberup blev nedlagt 1672, og dens 9 gårde blev erstattet af herregården Hjortespring, som menes at have ligget, hvor Gammelgaard nu ligger, eller i området ved Hjortespringcenteret. Gården var revet ned, inden ejendommen i 1771 blev udstykket i et rektangulært system til 11 fritliggende gårde. Til sammenligning blev 19 gårde i landsbyfællesskabet ved Herlev udskiftet i 1770 efter en stjerneudstyknings. Udskiftningerne danner et varigt kulturspor, som kan aflæses på f.eks. bebyggelserne Hjortegården og Lille Birkholm. Stjerneudstyknings skel kan aflæses mellem bymidten og Borgerdiget i Højbjergvej, Tvedvangen, Sandbyvej og Våbenstedvej, Hjortespringvej, samt Præstebrovej og Kagsåvej nord for Elverparken. Sporene efter udskiftningerne viser, at Herlevs struktur var uændret i 240 år. Herlevs hovederhverv var landbrug frem til omkring år 1900.

1900-tallet

Fra århundredskiftet begyndte København at vokse og indbyggertallet i Herlev steg fra 986 i 1901 til 2.384 i 1930. Der blev bygget ny skole, og der kom vandværk og biograf. Stadig flere håndværkere, gartnere og små industrivirksomheder etablerede sig i kommunen, og i løbet af 1920'erne og 1930'erne blev også nogle af de gamle gårde udstykket og bebygget.

Efter krigen og især efter åbningen af S-togsdriften i 1949 tog udviklingen fart. Bolignøden var stor i disse år, og folk måtte søge stadig længere bort fra København for at finde et sted at bo. Der kom gang i boligbyggeriet igen, og det kunne hurtigt mærkes på kommunens indbyggertal. Ved krigens slutning i 1945 havde kommunen ca. 3.800 indbyggere, men blot 6 år senere, i 1951, fødtes Herlev-borger nr. 10.000, og i 1960 var tallet nået op på ca. 20.000. Det var især unge, der i disse år flyttede til Herlev, der på et tidspunkt havde landets højeste fødselstal. Herlev blev kendt som "barnevognenes by", og det blev sagt, at byens stork flygtede af bare udmattelse.

Den kraftige befolkningstilvækst krævede imidlertid andet end blot boliger. Der skulle skaffes institutioner til de mange børn og unge, tidssvarende forhold for byens forretningsliv, byggemodne industriarealer og meget andet. I 1970'erne tog man fat på at løse en række af disse opgaver. Der blev bygget bycenter, børneinstitutioner, friluftsbad, skøjtehal, nyt bibliotek og rådhus, og samtidig var også amtssygehuset under opførelse. I begyndelsen af 1970'erne måtte Herlevs sidste landbrugsvirksomhed, gården "Lille Birkholm", vige for et stortilet bolig- og plejehjemsbyggeri, der har taget navn efter gården. Nu talte man ikke længere om "barnevognenes by" men derimod om "kranernes by".

Herlev har siden 2. Verdenskrig udviklet sig til en moderne forstadskommune. Prisen har været, at der i dag kun er få minder tilbage om det gamle Herlev og Hjortespring. Det er derfor så meget vigtigere, at vi værner om kommunens og dens borgeres historie, så vi ikke glemmer vore historiske rødder.

De bevaringsværdige Kirkehøj Kædehuse

Mål for kulturarv

Herlevs kulturarv er primært bygninger fra 1900-tallet. Bygninger som er væsentlige repræsentanter for sin tids kunst og arkitektur eller samfundsmæssige udvikling skal sikres gennem lokalplanlægning.

Kulturarv

Flere offentlige bygninger fra Herlevs store vækstperiode er storslåede eksempler på sin tids kunst og arkitektur. Her kan nævnes den tidligere Gl. Hjortespring Skole, som bl.a. rummer en række fresker af Sigurd Swane fra 1930. Normalt når man taler om bevaringsværdier, forholder man sig kun til bygningens ydre udtryk. I dette tilfælde er det dog oplagt, at udpege de indvendige fresker som bevaringsværdige. Derudover er skolebygningen fra 1928 og den ældre skolebygning fra 1893 også bevaringsværdige.

Et andet eksempel er Præstebo Kirke, som er tegnet af Inge og Johannes Exner. Den er opført i 1965-69 og er kendt for sit kubistiske kirkerum med "himmellyset", som falder ned på den kirkelige handling fra bygningens ovenlys.

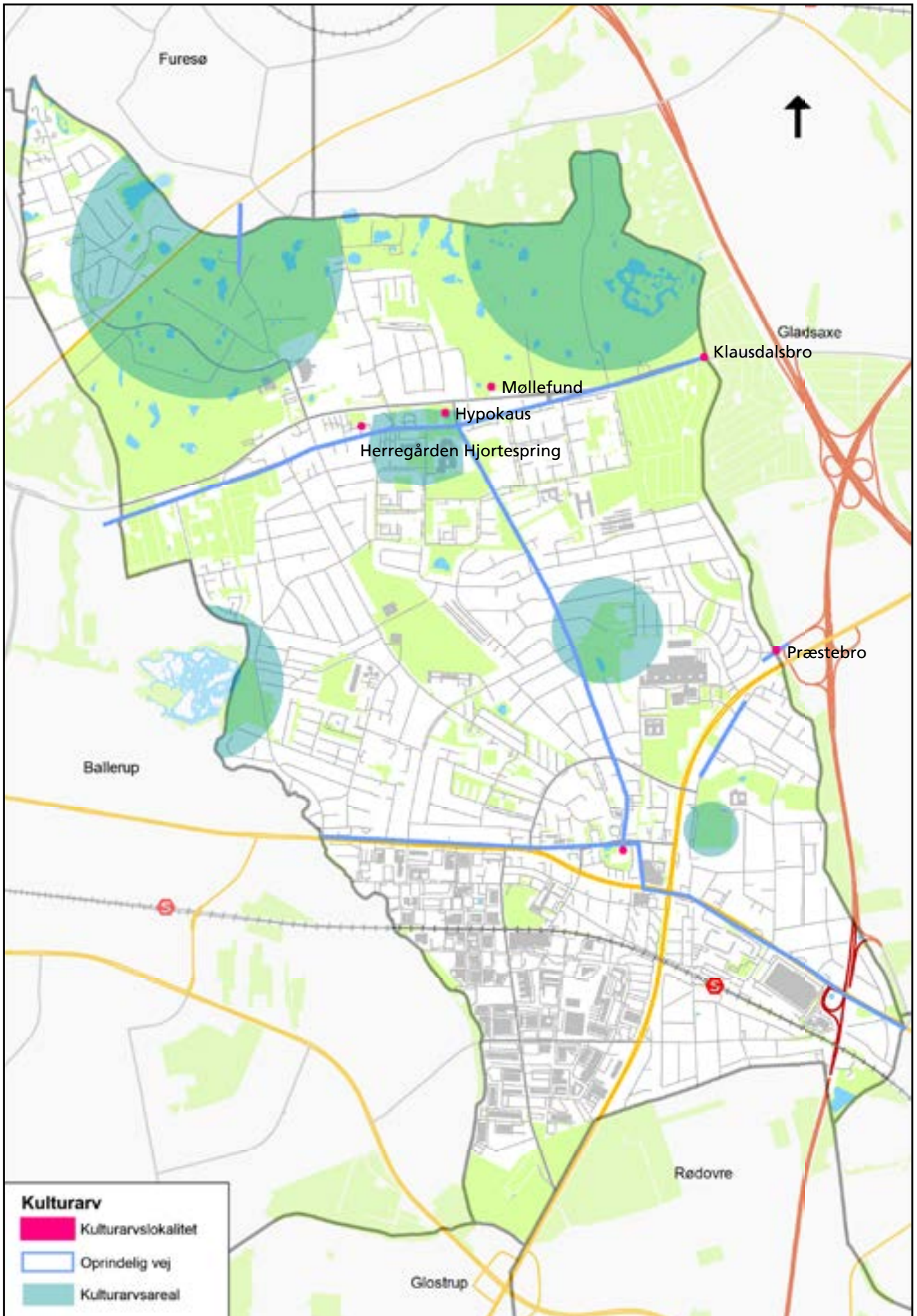
Et helt unikt arkitektonisk eksempel i Herlev er Herlev Hospital fra 1976. Det er tegnet af arkitekterne Gehrdt Bornebusch, Max Brüel og Jørgen Selchau og er indvendigt udsmykket af billedkunstneren Poul Gernes. Region Hovedstaden og Kulturministeriet indledte i 2012 et samarbejde om at forene funktionalitet og kunstnerisk kvalitet i udviklingen af hospitalets eksisterende fysiske rammer således, at man i fremtiden både kan leve op til kravene til et moderne hospital og samtidig bevare mest muligt af Poul Gernes udsmykning.

Bevaringsværdige boliger

I forbindelse med den massive boligudbygning i 50'erne og 60'erne blev der opført flere gode eksempler på dens tids arkitektur. Disse boligbebyggelser jf. retningslinjekortet "Bevaringsværdige boliger" udgør fine helheder med arkitektoniske, landskabelige og rumlige kvaliteter, som skal bevares.

Størstedelen af boligerne i kommunen består af rækkehuse og villaer. Eksempler på særligt helstøbte bebyggelser er Sortemosen på Sortemosevej, bebyggelsen Hækmosen, Hedelyngen, Søagerpark på Højsletten, Hjortespringparken, Herlevhuse ved Stordysen, Kirkehøj Kædehuse ved Troldhøjen og rækkehusbebyggelsen på Fagotvej. Også villaområderne rummer særlige kvaliteter, der skal bevares.

Herlev er karakteristisk ved en bymidte, der er forholdsvis veldefineret af etageboligbyggeri. Etageboligerne er overvejende i 3 etager med røde tegltage og opført i den funktionelle traditions gedigne materialer. Adskillige af etageboligerne som for eksempel Herlev Byvænge, Herlev Ringgård, Kirkehøj Etagehuse, Banevænget,

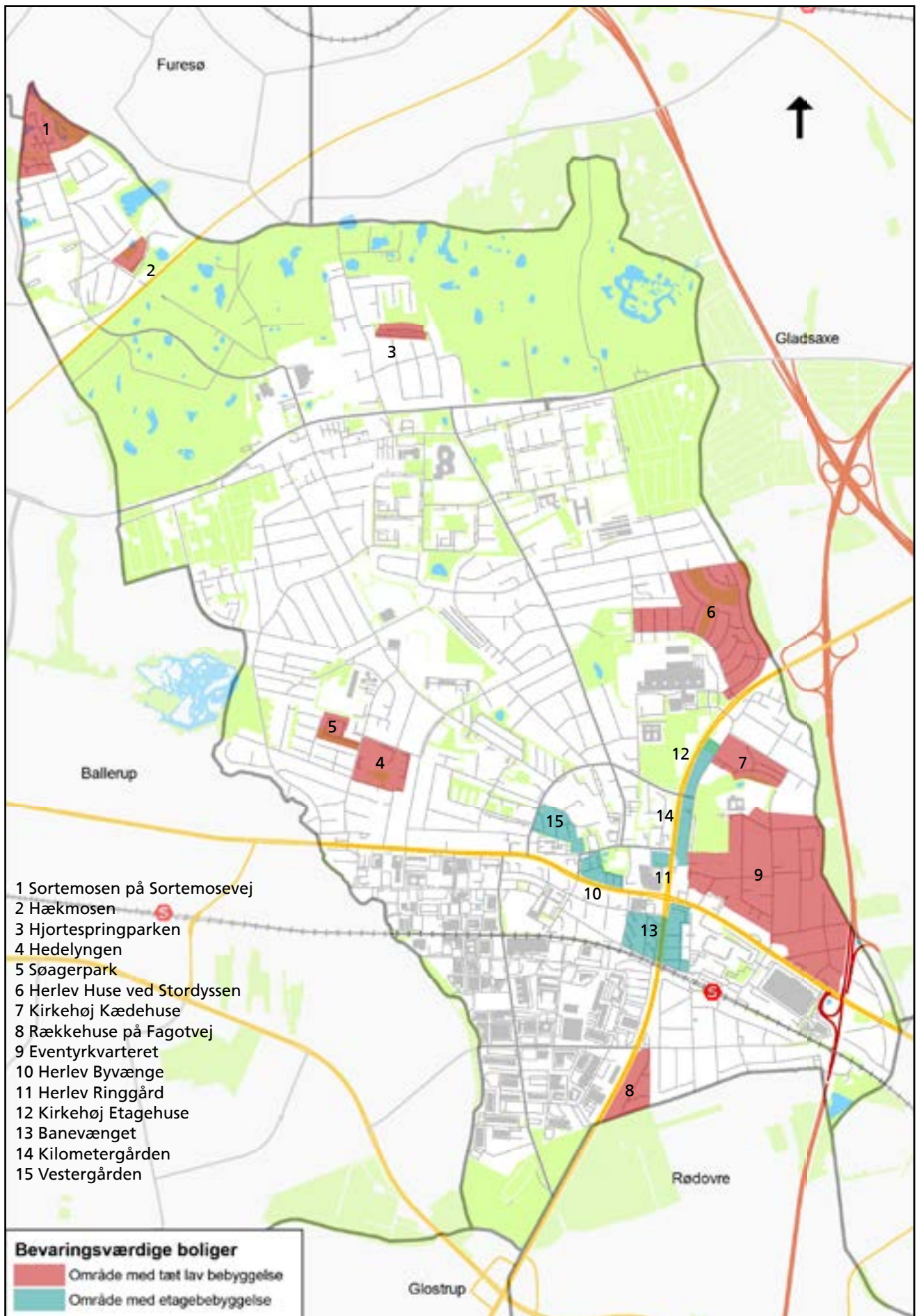
Vestergården og Kilometergården er fine repræsentanter for det almennyttige boligbyggeri i 1950'erne og for kulturarven.

Etagehusenes kvaliteter skal bevares og udvikles i lokalplanlægningen. Bebyggelserne kan moderniseres under hensyntagen til det arkitektoniske udseende. Der betyder også, at der kan etableres tagboliger, såfremt det kan tilpasses den oprindelige bebyggelse.

Bevaringsværdigt kulturlandskab

Kildegården og de omkringliggende marker er den sidste rest af det tidligere agerbrugslandskab i Herlev og Hjortespring. Som det fremgår af retningslinjekortet "Naturbeskyttelse" er området er i dag natur- og landskabsfredet og skal i henhold til fredningen bevares som økologisk dyrkede marker, hvor det er muligt at opleve agerlandet.

Retningslinjer

Natur

- 2.1.1 Der udpeges bevaringsværdige landskaber, som angivet på retningslinjekortet "[Naturbeskyttelse](#)". Der må som udgangspunkt ikke ske reduktion af bevaringsværdige landskaber. Der må som udgangspunkt ikke planlægges eller etableres nyt byggeri og nye anlæg ud over det, der er nødvendigt for drift af land- og skovbrug. Der må ikke inddrages arealer til byzone, byudvikling eller placering af jord. Eventuelt nødvendige bygninger og anlæg skal placeres og udformes med hensyntagen til bevaring eller forbedring af landskabsværdierne. Tilstand og arealanvendelse må kun ændres, såfremt det kan begrundes ud fra væsentlige planlægningsmæssige hensyn, og da uden at tilsidesætte særligt værdifulde sammenhængende helheder eller enkeltelementer.
- 2.1.2 Der udpeges lavbundsarealer på retningslinjekortet "[Landskabskov- og lavbundsarealer](#)". På lavbundsarealer er der mulighed for at genetablere naturlig vandstand og genskabe vådområder, enge eller lignende med henblik på naturforbedring, klimatilpasning eller forbedring af vandmiljø. Lavbundsarealer skal så vidt muligt friholdes for yderligere byggeri og anlæg. Eventuelt nødvendigt byggeri og anlæg skal så vidt muligt udformes, så det ikke forhindrer, at naturlig vandstand i fremtiden kan genetableres.
- 2.1.3 Forud for udpegning af nye lavbundsarealer, inden for en afstand af 13 km fra helikopterlandingspladsen på Herlev Hospital, som er angivet på retningslinjekortet "[Trafik](#)", skal det afklares, om området kan naturgenoprettes, uden at flysikkerheden forringes.
- 2.1.4 Den biologiske mangfoldighed skal generelt beskyttes og søges fremmet. Biologisk mangfoldighed skal indgå som vurderingsgrundlag i kommunens naturmyndighedsarbejde og naturpleje. På kommunale lokaliteter med særlige naturbeskyttelsesinteresser samt i den økologiske forbindelse, jævnfør retningslinjekortet "[Naturbeskyttelse](#)", skal nyplantninger så vidt muligt ske med hjemmehørende arter, og invasive arter skal søges bekæmpet.
- 2.1.5 Hjortespringkilen udpeges som økologisk forbindelse, jævnfør retningslinjekortet "[Naturbeskyttelse](#)". Der må ikke foretages ændringer, som overskærer den økologiske forbindelse eller i øvrigt reducerer eller forringer den økologiske forbindelses biologiske værdi uden, at der sikres kompensierende foranstaltninger. Spredningsmulighederne for vilde planter og dyr skal søges styrket i den økologiske forbindelse gennem forbedring af eksisterende eller etablering af nye naturlokaliteter.

- 2.1.6 Der udpeges områder, hvor skovrejsning er uønsket på retningslinjekortet [Landskabs- skov- og lavbundsarealer](#)". Inden for det udpegede område må der ikke plantes skov.
- 2.1.7 Der skal tilstræbes størst mulig adgang og mulighed for oplevelse og forståelse af natur, landskab, geologi og kulturværdier. Adgang kan dog begrænses inden for områder, der er særligt sårbare. Områder og lokaliteter, hvor det særligt tydeligt er muligt at opleve landskabets geologi og dannelse frem til nutiden, skal bevares. Der skal skabes mulighed for, at naturens rum kan anvendes til læringsrum for skoler og institutioner.

Grønne byrum og parker

- 2.2.1 Der udlægges arealer til parker og grønne byrum som vist på retningslinjekortet ["Parker og byrum"](#). Parkerne i Herlev må ikke bebygges, dog med undtagelse af Gammelgårdsparken jf. lokalplan 59. Parkerne skal fastholdes og udvikles som grønne områder. Hospitalsparken og Herlev Hospitals grund skal planlægges efter en helhedsplan i sammenhæng med kulturaksen.
- 2.2.2 Der udpeges vejstrækninger til grønne veje som vist på retningslinjekortet ["Parker og byrum"](#). Her sikres 2 meter brede arealer til træer i begge sider af vejene. Arealerne skal sikres gennem såvel lokalplanlægningen som gravetilladelser efter vejlovgivningen. Udpegning af brugbare plantetraceer langs veje skal foretages i sektorplanlægningen.
- 2.2.3 Der skal udpeges bevaringsværdige træer, som gennem lokal planlægning sikres mod fældning uden godkendelse fra kommunalbestyrelsen.

Fritids- og friluftsområder

- 2.3.1 Fingerplanens grønne kiler, jf. [Fingerplan 2013](#), som fremgår af retningslinjekort ["Kiler og friluftsområder"](#) skal anvendes som friluftsområder og forbeholdes overvejende almen, ikke bymæssig friluftsanvendelse og jordbrugsmæssig anvendelse. Områderne må ikke inddrages til byzone.

Kultur

- 2.5.1 Kulturfaciliteter i Herlev bycenter skal placeres i forbindelse med kulturaksen. Langs med kulturaksen skal sikres gode og opholdsvenlige byrum med rekreativt brug af regnvand, handicapvenlige belægnings, stemningsgivende belysning og beplantning.
- 2.5.2 Ved udbygning af Herlev Hospital skal der etableres et varieret rumforløb mellem hospitalsindgangen og Den Blå Sti ved Hjortespringvej, jf. retningslinjekortet "[Byens udvikling](#)". Omkring krydset Den Blå Sti og Hjortespringvej skal der anlægges en plads, hvor bløde trafikanter ligestilles med vejtrafikken, som miljøprioriteres på pladsen, jf. retningslinjekortet "[Byens udvikling](#)".

Kulturarv

- 2.7.1 De udpegede kulturarvsarealer og –spor som vises på retningslinjekortet "[Kulturarv](#)" må ikke ændre tilstand, bebygges eller ændre anvendelse, hvis det forringer deres værdi som kulturarv.
- 2.7.2 De bevaringsværdige boliger, som angives på retningslinjekortet "[Bevaringsværdige boliger](#)", skal søges bevaret og udviklet gennem lokalplanlægning. Bevaringen sigter på bebyggelsens struktur, byggeskik, tagformer, materialer og friarealers udformning og beplantning.

3. Offentlig service

Mål for børn, unge

Herlev Kommune skal levere service af god kvalitet og skabe en attraktiv kommune for børn og unge.

Børn og unge

Folkeskolereformen har stort fokus i de kommende år. Den kommer på mange planer til at få betydning for det pædagogiske arbejde i kommunen, og derfor arbejdes der med nogle gennemgående strategier for både børn og unge.

Det er helt centralt, at børnene og de unge bliver så dygtige som muligt, så uddannelsesniveaet højnes. Her er en tidlig indsats i forhold til børn og familier vigtig. På denne baggrund arbejdes med en række tværgående læringsstrategier, i dagtilbud og skoler, for sprog, matematik og science samt de kunstneriske og kulturelle udtryksformer.

Der arbejdes også med, hvordan lokalsamfundet kan støtte og indgå i en tværgående læringsstrategi, bl.a. i forbindelse med børnepakken (se nedenfor) og med den åbne skole, som en del af folkeskolereformen. For at understøtte fællesskaber for børn og unge, arbejdes der endvidere med en inklusionsstrategi, der sikrer, at alle børn og unge deltager i fælles skoler.

Folkeskolereformen lægger op til et yderligere samarbejde mellem folkeskolerne og Musikskolen, Billedskolen og Ungdomsskolen. Ligeledes skal eleverne bevæge sig 45 min. hver dag i skolen, hvilket bl.a. vil resultere i et øget brug af kommunens idrætsfaciliteter og byrum. Fortsættelse den kulturelle rygsæk sikrer, at eleverne mindst en gang pr. år får en kulturel oplevelse enten på skolen eller på en af kommunens kulturinstitutioner.

Udvikling af Dagtilbuddene

Der skal fortsat være fokus på den pædagogiske professions udvikling og beskrivelser af den pædagogiske praksis i dagtilbuddene. Dette skal medvirke til at understøtte kommunes rolle i indsatsen for børn med særlige behov.

Samtidigt skal der også være fokus på den pædagogiske kvalitet og på at få udviklet brugbare metoder til at måle denne kvalitet. Dette skal blandt andet ske i lærings- og udviklingsmiljøerne i dagtilbuddene, hvor der arbejdes med at sikre sammenhæng mellem den børnepolitiske målsætning, rammeplanen og læreplanerne i den pædagogiske praksis. Læreplanerne skal understøttes af indsatsen omkring børnekulturen og samarbejdet med kommunens kulturinstitutioner.

Kapaciteten på dagtilbudsområdet er i 2012 og 2013 udvidet med 136 pladser, som følge af nyt boligbyggeri i såvel Herlev nord som syd. Ifølge befolkningsprog-

nosen for marts 2014 vil børnetallet for de 0-5 årige dog være forholdsvis stabilt. Prognosen forudser, at der her i 2014 vil være 2.071 børn i alderen fra 0-5 år og i 2017 vil tallet være 2.038. Det faktiske antal elever i Herlev Kommunes skoler viser et fald på små 30 elever fra 2012 til 2013. Ifølge befolkningsprognosen for de 6-16 årige, forventes børnetallet dog at stige frem mod 2017 med omkring 112 elever.

Herlev Kommune vil forbedre børns vilkår ved at tilstræbe, at børnene rummes inden for deres nærmiljø. Herved forventes det, at det i mindre grad bliver nødvendigt at henvise børn med sociale eller fysiske problemer til særlige foranstaltninger.

Børnepakken

I efteråret 2013 blev der planlagt en Børnepakke, som skal gennemføres i 2014 – 2016. Børnepakken er et initiativ på dagtilbudsområdet, hvor der rettes fokus på udvikling via den nye ledelses- og organisationsstruktur, og via en målrettet indsats i det forebyggende arbejde.

Med børnepakken ønsker Herlev Kommune at skabe en grundlæggende forandring i måden vi forstår arbejdet med at skabe 'nærhed' og 'gode relationer' på. I Børnepakken er der fokus på barnet og familien samtidig med, at der rettes fokus ud mod Herlev by, som i denne sammenhæng skal forstås som 'et stort læringsrum'.

Med Børnepakken igangsættes initiativer, hvor der arbejdes med nye samarbejdsformer mellem professionelle, forældre og frivillige i kommunen.

Nye udearealer ved Herlev Byskole afd. Eng

Der er udpeget tre projektinstitutioner, hvor de nye samarbejdsformer skal udvikles. Projektinstitutionerne er tilført ekstra ressourcer ved fast tilknytning af en pædagogisk vejleder samt en studerende i hver institution. Ud over de tre projektinstitutioner tænkes Pædagogisk Center ind, som centrum for legegrupper, spisegrupper, åben rådgivning, mødregrupper, kursusafstner m.v.

Initiativerne i Børnepakken evalueres i kvalitetsrapporten på dagtilbudsområdet i 2016. Derudover er der iværksat en fortsat vedligeholdelses- og forbedringsplan for daginstitutionerne, som både indvendigt og udvendigt skal understøtte de fysiske læringsrum.

Ombygning af skolerne

I Udviklingsplanen for Herlev kommunes skolevæsen 2011-2016 blev planen for ombygning af skolerne fastholdt og Gl. Hjortespringskole er nu flyttet til nye tidsvarende lokaler i en del af den tidligere Hammergårdskole. Den resterende del rummer Kildegårdskolen Øst og skal efter planen ombygges i 2014-15.

Tilbage er en ombygning af afdeling tre og fire på Kildegårdskolen Vest. De gennemførte ombygninger understøtter i højere grad elevernes faglige udvikling, og der er etableret indskolingshuse, så undervisning og fritid hænger bedst muligt sammen, og giver de ansatte lærere og pædagoger nye muligheder for samarbejde og udvikling. Herudover fordrer gennemførelsen af Folkeskolereformen en fortsat udbygning af it på skolerne, ligesom fritidstilbuddene skal tilpasses de længere skoledage.

De mange nye boligbyggerier i kommunen kan afhængig af indflytningen give en udfordring i at fastholde de nuværende skoledistrikter. Samlet set er elevtallet dog stabilt.

Der er udarbejdet rammeplaner for det pædagogiske arbejde med børn fra 0-10 år og fra 10-14 år, og udviklingen af en rammeplan for 15-20 årige er igangsat.

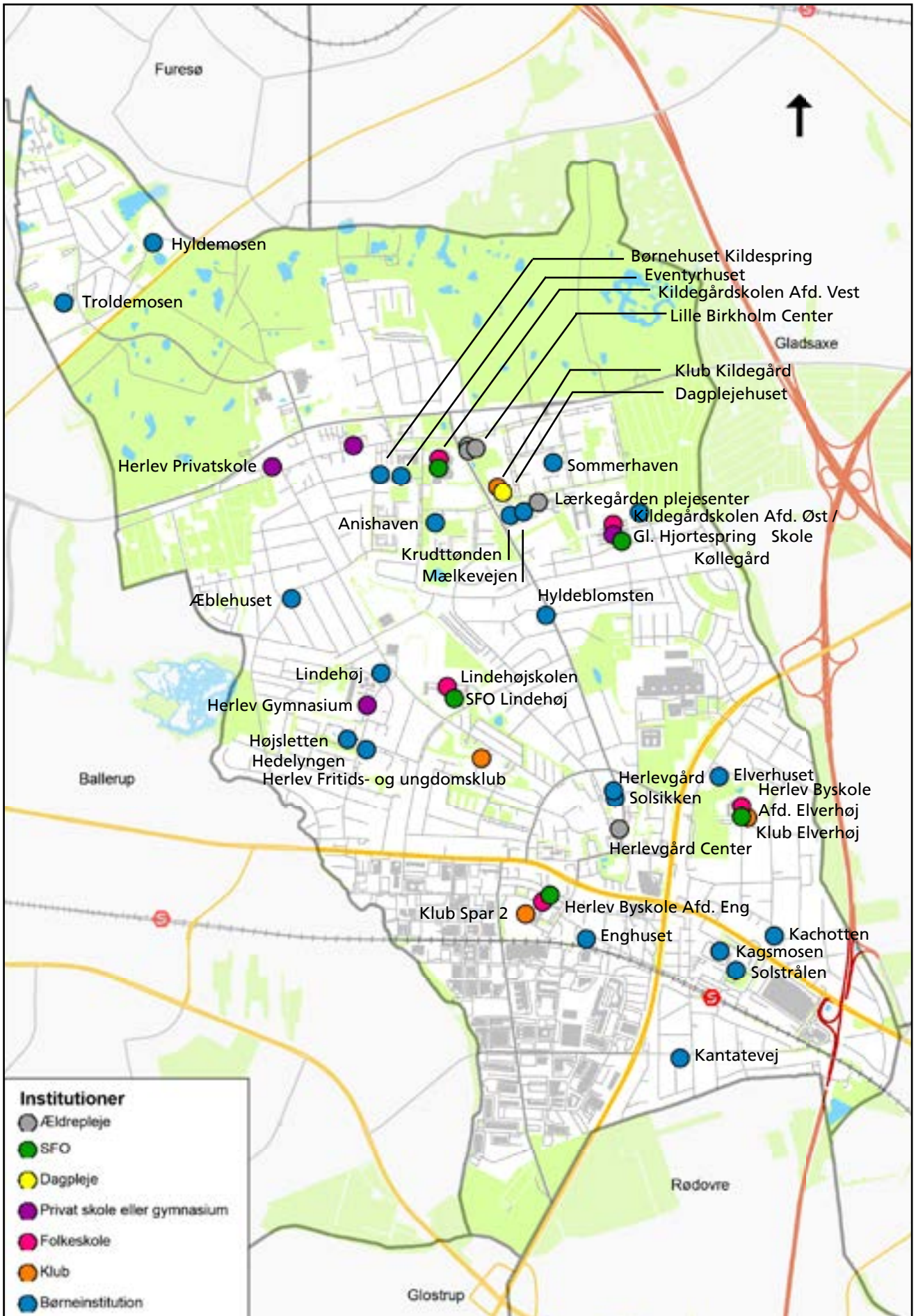
Sektorplaner mm:

[Rammeplan for arbejdet med de 0-10 årige og for de 10-14 årige 2011](#)

[Udvikling af kultur- og fritidsområdet august 2004](#)

[Børnepakken](#)

[Udviklingsplan for Herlev kommunes skolevæsen 2011-2016](#)

Mål for ældre og handicappede

Herlev kommune sætter borgeren i centrum af eget liv. Det betyder, at dialogen med borgerne er omdrejningspunktet. Vi tror på, at det at ville og kunne selv giver selvværd og livskvalitet. På ældreområdet udmøntes det gennem indsatserne i 'Aktivt Liv', der er Herlev kommunes håndtering af hverdagsrehabilitering. Det betyder, at borgerens motivation og mål bliver et centralt element, i de tilbud og indsatser der ydes.

Ældre og handicappede

En stigning i antallet af ældre stiller større krav til etablering af egnede tilbud, både i form af seniorboliger og egentlige plejetilbud. Kommunen sikrer, at ældre borgere forbliver selvhjulpne i egen bolig, og hvis det ikke er muligt, får tilbud om en ældre- eller plejebolig. Der skal derfor ved fremtidigt byggeri være opmærksomhed på fortsat at indtænke ældrevenlige boliger.

Ud over plejeboliger på de tre ældrecentre i kommunen; Herlevgaard Center, Lærkegårdscenteret og Lille Birkholm Center, er der 147 ældre- og handicapegnede boliger, som kommunen kan visitere til. Herudover er der 20 daghjemsplasser og 120 dagcenterpladser til pensionister samt 12 pladser i kommunens 2 demensdagcentre.

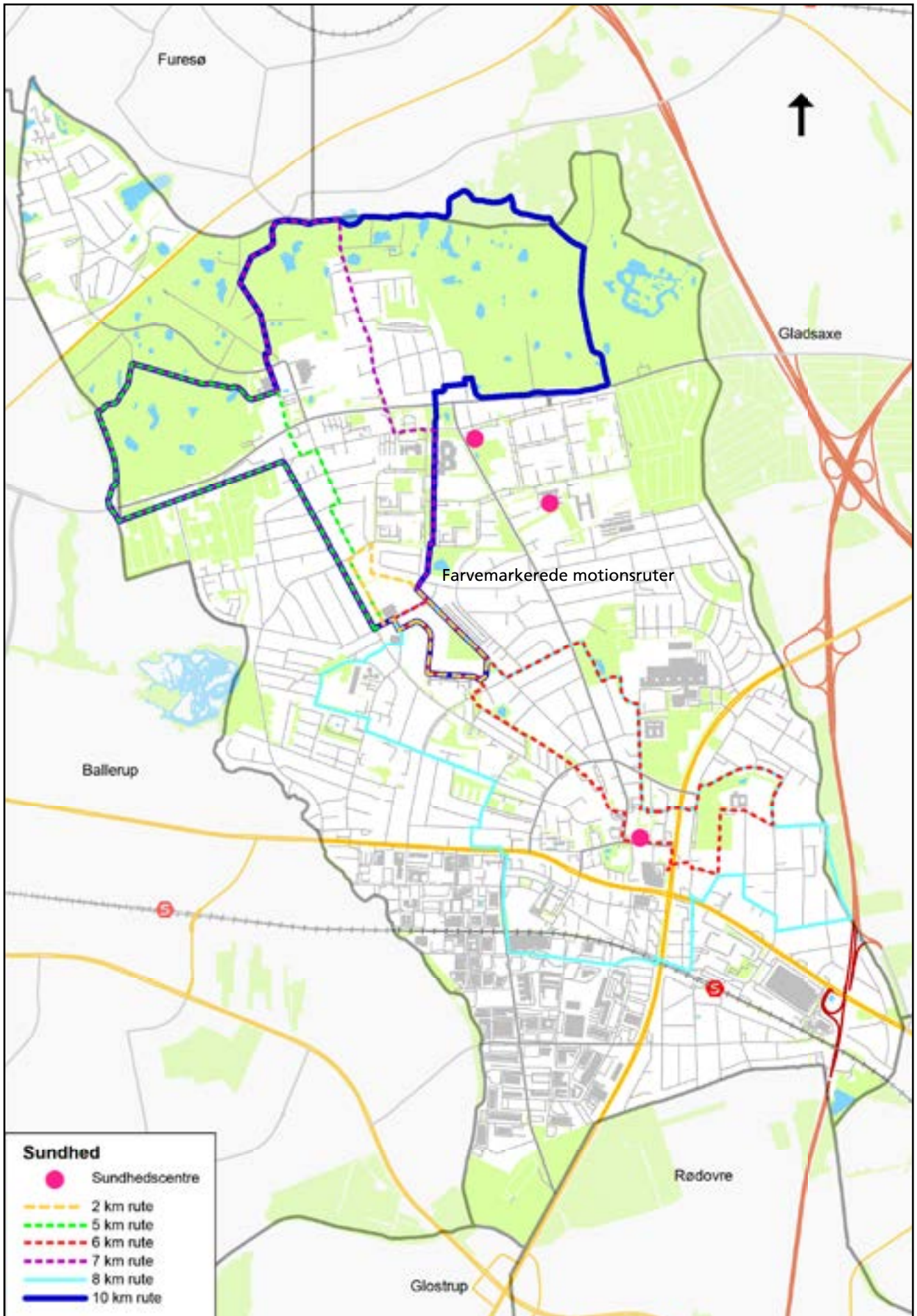
Kommunen har i 2013 vedtaget en handicappolitik, der hviler på den grundlæggende værdi, at mennesker med handicap skal opleve livskvalitet hele livet. Herlev Kommunes indsats tager derfor afsæt i, at borgere med handicap skal leve et så selvstændigt liv som muligt. Herlev Kommune kan dog ikke skabe de gode rammer alene. Derfor er samarbejde og et stærkt engagement fra lokalsamfundet også meget væsentligt.

For at gøre handicappolitikken konkret og handlingsrettet, indgår der en række fokusområder i politikken, der kan vise vej.

Fokusområderne er:

- Netværk, fællesskab og indflydelse
- God tilgængelighed – fysisk og kommunikativt
- Sundhed og trivsel gennem hele livet
- Inkluderende dagtilbud, skoler og ungdomsuddannelses tilbud
- Uddannelse og beskæftigelse
- Gode boligløsninger
- Aktivt kultur- og fritidsliv

* Sektorplaner mm:
[Handicappolitik](#)

Mål for sundhed

Herlev Kommune vil arbejde for at skabe sunde rammer for borgerne og tilbyde støtte og rådgivning om forandring til borgere, der ønsker dette. Det er et mål at inddrage borgere og frivillige foreninger i udvikling af såvel den patientrettede som den borgerrettede forebyggelse. For at sikre borgerne en sundhedsindsats på et højt fagligt niveau, indgår Herlev Kommune i tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.

Sundhed

Sundhed skal opfattes som mere end fysisk og psykisk sundhed. Sundhed skal også opfattes som mulighederne for at have en sund livsstil og for et sundt arbejds- og bomiljø. Sundhed handler om den enkeltes oplevelse af det gode liv.

Sundhedsprofilen fra 2013 viser, at der i Herlev Kommune, er en høj forekomst af overvægtige. Der findes desuden en høj forekomst af fysisk inaktive i fritiden.

Op mod en tredjedel af voksenbefolkningen lever ikke op til Sundhedsstyrelsens anbefalinger om, at være fysisk aktive med moderat til høj intensitet mere end 30 minutter dagligt. Desuden angiver mellem hver fjerde og femte voksne at have et højt stressniveau og 11 % vurderer, at de har et dårligt mentalt helbred.

Ifølge kommunallægernes årlige sundhedsprofil på indskolingsområdet bliver 56 % af børnene kørt til skole, og omkring 40 % bruger mere end halvanden time om dagen foran TV og PC. Antallet af overvægtige indskolingsbørn er faldet til 14 %, og 72 % går nu til en form for organiseret sport. 27 % udsættes for tobaksrøg i hjemmet. I udskolingsprofilerne er andelen der bor i rygerhjem steget til hele 48 %, og 18 % af eleverne har selv prøvet at ryge. 24 % motionerer kun en gang om ugen eller mindre, og andelen af overvægtige er på 9. klasse niveau er 20 %.

HERLEV I BEVÆGELSE

Med byplanlægning, kan man understøtte og stimulere borgernes muligheder for at leve et sundt liv. Bl.a. kan der fokuseres på lettere adgang til muligheder for fysisk aktivitet, gode og sikre forbindelser, der understøtter aktiv trans-

port, smukke områder som ansporer til små pauser i en travl hverdag, gode miljøforhold (luft, jord, vand, støjniveau, spildevand, m.m.) samt gode klub og fritidsmuligheder for de unge og mulighed for naturoplevelser.

Resultaterne fra de kommunale sundhedsprofiler indgår i de analyser, der gennemføres, når der tilrettelægges forebyggelsesindsatser, ligesom de indgår i evalueringen af igangsatte initiativer.

Sektorplaner mm:

["Det gode liv"](#) (Sundhedsstrategi for Herlev Kommune 2005)

[Herlev i bevægelse 2009-12](#)

[Sundhedsprofil for Herlev Kommune 2013](#) m. tilhørende [sammenfatning](#)

[Kommunale indskolingsundersøgelser fra 2011/12](#)

[Kommunale udskolingsundersøgelser fra 2011/12](#)

Mål for forebyggelse

Alle borgere i Herlev skal have mulighed for daglig bevægelse og samvær samt gode muligheder for at handle varieret og sundt. Derudover skal alle have adgang til attraktive grønne arealer tæt på bopælen og rekreative områder med mulighed for oplevelse.

Forebyggelse

Der er et stort potentiale i, at flere Herlevborgere får mulighed for at leve et sundt og godt liv. Dels har det stor betydning for den enkeltes muligheder for at leve det liv de ønsker at leve, da mulighederne for det gode liv, øges i takt med en god sundhedstilstand, og dels er der behov for at sænke udgifterne til dyr lægebehandling, indlæggelser og rehabilitering.

Mål for genoptræning

Borgere, der oplever en ændring af deres funktionsevne, tilbydes genoptræning. På baggrund af en personlig, individuel vurdering modtager borgeren et tilbud, hvis overordnede formål er, at sikre at borgeren genvinder sin tidligere sundhedstilstand eller forebyggelse af yderligere forværring.

Genoptræning

Der tilbydes målrettede forebyggende og vedligeholdende indsatser til borgere med KOL og diabetes. Borgere, der bliver udskrevet fra hospitalerne med en genoptræningsplan eller får en henvisning fra sin praktiserende læge, tilbydes

genoptræning. Der arbejdes på at opbygge og drifte et tværkommunalt tilbud til kræftramte om rehabilitering og palliation.

Borgernes indlæggelse på hospitalet bliver kortere, og de udskrives, når de er lægeligt færdigbehandlede, men endnu ikke helt raske. Dette øger behovet for midlertidige pladser. Samtidig skal kommunen varetage opgaver med en øget kompleksitet. Der er derfor sket en udbygning af midlertidige pladser. I takt med at behandlingsrutinerne ændres på hospitalerne, forventes det at behovet fortsat vil ændre sig.

Sektorplaner mm:

[Befolkningsprognose 2009-2025.](#)

[Risikofaktorer og Folkesundhed \(SIF\).](#)

[Sundhedsaftale 2010-2014](#) mellem Region H og Herlev Kommune.

[Forløbsprogrammer for borgere med kroniske sygdomme](#)

bl.a. for borgere med kræft, borgere med hjertesvigt samt borgere med lænde-/ryglidelser i Region H.

Retningslinjer

Børn og unge

- 3.1.1 Skole- og idrætsarealer skal udvikles til åbne, flexible rum for mere alsidig anvendelse til fritidsformål og uorganiseret fysisk aktivitet, så de indgår som en naturlig del af den grønne struktur i Herlev Kommune.

Forebyggelse

- 3.4.1 På stiarealer kan der placeres gymnastikredskaber, såfremt de kan indpasses i området.

4. Miljø og forsyning

Mål for miljø

Herlev Kommune arbejder aktivt med at fremme en bæredygtig udvikling i samspil med borgere, virksomheder og institutioner.

I husholdninger og institutioner handler det forebyggende miljøarbejde om at få integreret bæredygtighed i alle indkøbsvaner og forbrugsvaner. Det er kommunens mål at gå foran og vise, at det kan lade sig gøre.

Miljø

Herlev Kommune prioriterer dialog og forebyggende miljøarbejde i forhold til husholdninger, virksomheder og institutioner. Mange borgere har miljørelaterede aktiviteter i deres hverdag. Strategien er at målrette information, der gør det nemt og relevant at handle miljørigtige og energieffektive produkter i hverdagen. Virksomhederne skal gennem dialog og information inspireres til aktivt at indtænke miljøtiltag i deres daglige drift. Herlev Miljøavis, der udkommer 4 gange årligt, videreudvikles løbende som inspirationskilde til grønne tiltag hos virksomhederne.

For opbevaring og lagring af kemikalier er det forebyggende arbejde vigtigt, da det er meget dyrt og besværligt at rense jorden og grundvandet, når uheldet er sket. Herlev Kommune prioriterer miljøtilsyn på virksomheder højt samt rådgivning af grundejere om nybyggeri på forurenede jord.

Forebygge gennem myndighedsarbejde

Forurening fra udledninger af kemiske stoffer i luft, vand og jord søges mindsket gennem tilsyn og kontrol efter lovgivningen, men også gennem en målrettet

Illustration af nyt renseanlæg ved Herlev Hospital

forebyggende indsats overfor potentielle miljøbelastninger. Herlev Kommune vil bruge de øgede muligheder for at stille krav om miljømæssige hensyn i lokalplaner, primært til energi- og vandbesparelser.

Forebygge som eksempel til efterfølgelse

Herlev Kommunes organisationer vil tage initiativ til miljøforbedringer på egne institutioner og virksomheder. Som et vigtigt led i miljøindsatsen vil kommunen være med til at mindske ressourceforbruget og fremme miljøvenlige og energi-effektive produkter i forbindelse med indkøb. Kommunen vil som grundejer ikke bruge pesticider til pasning af arealer, som ikke indeholder invasive arter.

Renseanlæg ved Herlev Hospital

Et eksempel på forebyggelse er det nye reseauanlæg ved Herlev Hospital. Renseanlægget er en del af et pilotprojekt, der skal klarlægge bedst tilgængelig teknologi for rensning af spildevand fra hospitaler, hvor spildevandet indeholder medicinrester. Herlev Kommune medfinansierer projektet, og det er meningen, at pilotprojektet skal kunne indgå som en del af undervisningen i kommunens skoler.

Vandmiljø

Vandmiljøet beskyttes af statslige vandplaner, som følges op af kommunale vandhandleplaner. Vandhandleplan 2012-2015 indeholder tre indsatser. Indsatsen til reduktion af spildevand til Kagså forventes afsluttet i 2019. Indsats til reduktion af spildevand fra enkeltejendomme i det åbne land til Tibberup Å-systemet forventes afsluttet i 2015. Indsats til reduktion af spildevand til Sømose å fra overløb ved Vasekær forventes gennemført i 2015.

I 2009 vedtog Herlev, Furesø og Ballerup en indsatsplan for Sønder sø Indsatsområde med Tibberup Kildeplads. Blandt indsatserne er spildevandshåndtering i det åbne land.

I Herlev Kommune findes 78 mindre søer, som er omfattet af [Naturbeskyttelseslovens § 3](#) og vandplan for Isefjord og Roskilde. Søerne bliver løbende undersøgt, og flere af dem bærer præg af, at være beliggende i byområder med tilførsel af overfladevand. Vandplanerne beskriver, at der vil være behov for at nedbringe tilførsel af næringsstoffer.

Ud over indsats for bl.a. spildevand og regnbetingede udledninger kan der være behov for at reducere tilførsel af næringsstoffer fra omgivende arealer, f.eks. gennem at afskære dræntilløb fra højereliggende områder. Regnvand og sekundært vand skal i henhold til vandhandleplanen så vidt muligt nedsives eller opsamles og erstatte ledningsvand.

VVM

VVM står for Vurdering af Virkninger på Miljøet og er en miljømæssig redegørelse af visse private og offentlige anlægsprojekter, der antages at kunne påvirke miljøet væsentligt. Her handler miljø om det brede miljøbegreb - ikke kun røg, støj og møg - men for eksempel også menneskers sundhed og socioøkonomi.

I sidste planperiode blev der gennemført 3 VVM procedurer; Krebsdammens forlængelse, Udvidelse af Herlev Hospital og Center for større butikker på Herlev Hovedgade 17. Krebsdammens forlængelse er udført og de tilhørende retningslinjer videreføres ikke i denne kommuneplan.

Selve [udvidelsen af Herlev Hospital](#) er i startfasen og alle tilhørende retningslinjer er videreført. Det drejer sig om de nuværende retningslinjer 1.7.5, 1.7.6, 1.7.7, 1.7.8, 2.1.5 og 4.2.4.

Etablering af et [center for større butikker på DISA](#), er ligeledes i opstartsfasen og alle tilhørende retningslinjer er videreført. I forbindelse med VVM processen blev der i kommunplanen rettet i nuværende retningslinjer 1.5.2 og 1.7.3.

Bortset fra Letbanen er der i den kommende planperiode ikke planer om nye projekter, der vurderes at være omfattet af VVM-bekendtgørelsen. VVM for Letbanen udføres af Ring 3 Letbane I/S for Transportministeren.

Mål for støj

Herlev Kommune arbejder målrettet på at nedbringe støjen i byen. Der laves jævnlige kortlægninger og herefter prioriteres nedbringelse af støjen i de mest belastede områder.

Støj

Støjbelastning kan komme fra flere forskellige kilder. De vigtigste kilder hvorfra kommuneplanen kan være med til at regulere støj, er fra veje og jernbaner, virksomheder samt støjende anlæg. I Herlev Kommune er den primære støjkilde trafik på de primære veje. Her er også mindre støjgener fra virksomheder, men her er ikke støjende friluftsanlæg som skydebaner eller motorsportsbaner.

For at sikre, at det åbne land ikke generes af unødigt støj og for at sikre, at det fortsat kan udgøre en stor rekreativ værdi, er det delt op i zoner i forhold til placering af støjende friluftsanlæg. I Herlev har der været udlagt enkelte mindre områder, hvor støjende friluftsanlæg kan placeres eller udvides, hvis Miljøstyrelsens vejledende regler om støj kan overholdes. Herlev Kommune ønsker dog, at reservere disse arealer til byformål, hvorfor støjende anlæg ikke vil blive fremmet. I områder, der i forvejen er støjbelastede, og som ikke kan støjbeskyttes, er der

generelt mulighed for at placere mindre støjende friluftsanlæg, men næsten hele Hjortespringkilen skal beskyttes mod støj, jf. retningslinjekortet "Kiler og friluftsområder".

Støjkonsekvenszoner

Der er i 2012 gennemført en støjkortlægning. Den er udført på baggrund af beregnet støj fra trafik i og omkring Herlev, således er arealer langs Hillerød- og MotorRing 03 motorvejene samt de øvrige primære og større veje også med. Støjkonsekvenszonerne fremgår af Støjhandlingsplanen for Herlev, se også retningslinjekortet "Støj". I planen fremgår det ligeledes, hvilke muligheder der er for at reducere den generende trafikstøj i Herlev. Når der laves støjreduktioner, skelnes der mellem ny og eksisterende bebyggelse, da det ved ny bebyggelse i støjkonsekvensområder er et krav, at bebyggelsen kan sikres mod støjgener.

Støjgener kan reduceres ved at:

- Begrænse trafikken.
- Nedsætte hastigheden.
- Lægge støjreducerende asfalt.
- Lave fysisk støjafskærmning.
- Lydisolere bygninger.

Sektorplaner mm:

[Støjhandlingsplan 2010-2012](#)

[Støjkortlægning for 2012](#)

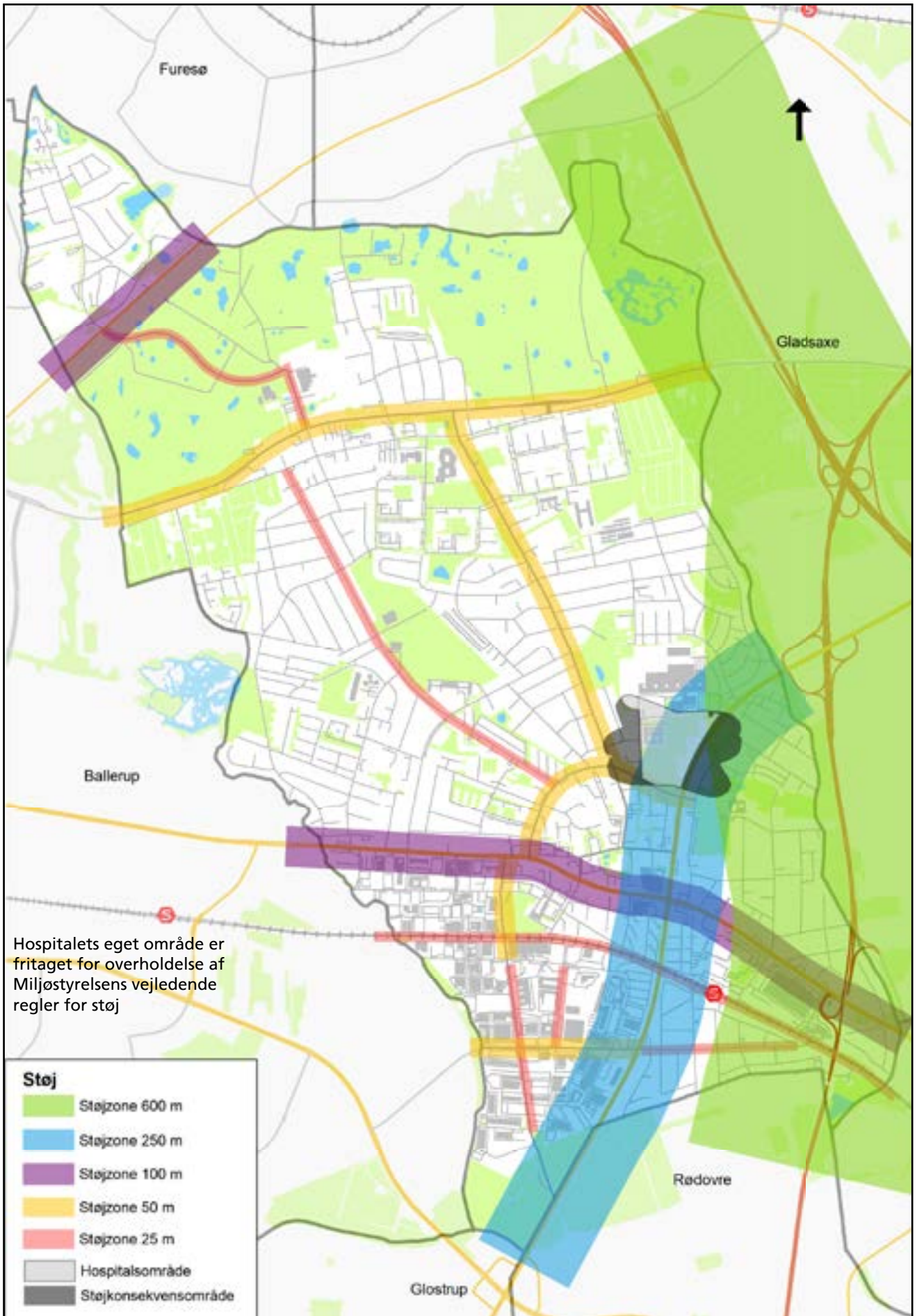
Mål for energi- og klimastrategi

En vigtig del af en bæredygtig udvikling er at mindske klimapåvirkningen. Herlev Kommune vil derfor medvirke til at udbrede kendskabet til energiforbrugets klimapåvirkning og muligheder for at reducere denne påvirkning ved energibesparende tiltag.

Energi- og klimastrategi

Herlev Kommune har en politisk vedtaget energi- og klimastrategi, der beskriver mål og fokus på energiområdet frem til 2025. Strategien fokuserer på grøn mobilitet, energieffektivisering af kommunale bygninger samt dialog og vejledning til borgere og virksomheder. En særlig indsats, som er beskrevet i klimatilpasningsplanen, skal forebygge oversvømmelser som følge af skybrud.

Energi- og Klimastrategien er Herlev Kommunes bidrag til realisering af regeringens mål om overgang til 100 % fossilfri energiforsyning i 2050.

For samtlige fokusområder gælder det, at Herlev Kommune vil deltage aktivt i projekter med andre kommuner, HOFOR og øvrige interessenter. Det gør vi, fordi klimaudfordringen skal løses i fællesskab og de bedste resultater opnås gennem samarbejde.

Som kommune er vores ansvar ikke begrænset til vores eget energiforbrug, hvis Danmark skal nå sine overordnede klimamål. Kommunen må derfor bakke op om borgenes udfordringer og vejlede, hvor vi kan. Herlev Kommune har derfor nedsat et politisk energi- og klimaråd, hvis formål er at fremme og støtte lokale initiativer. Rådet skal hjælpe borgerne til kyndig energi- og klimavejledning.

Mål for forsyning

Herlev Kommune søger gennem aktive ejerskaber af forsyningsselskaber at sikre, at der altid er de nødvendige forsyninger af rent drikkevand, varme og el til borgere og virksomheder i Herlev Kommune, samt at der er adgang til et velfungerende og bæredygtigt afløbssystem.

Forsyning

Herlev Kommune udarbejder planer for de 4 forsyningsområder vand, varme, bortskaffelse af affald og spildevand fra borgere og virksomheder i kommunen. De 4 sektorplaner skal revideres med forskellige intervaller og fastlægger mål, midler og investeringer.

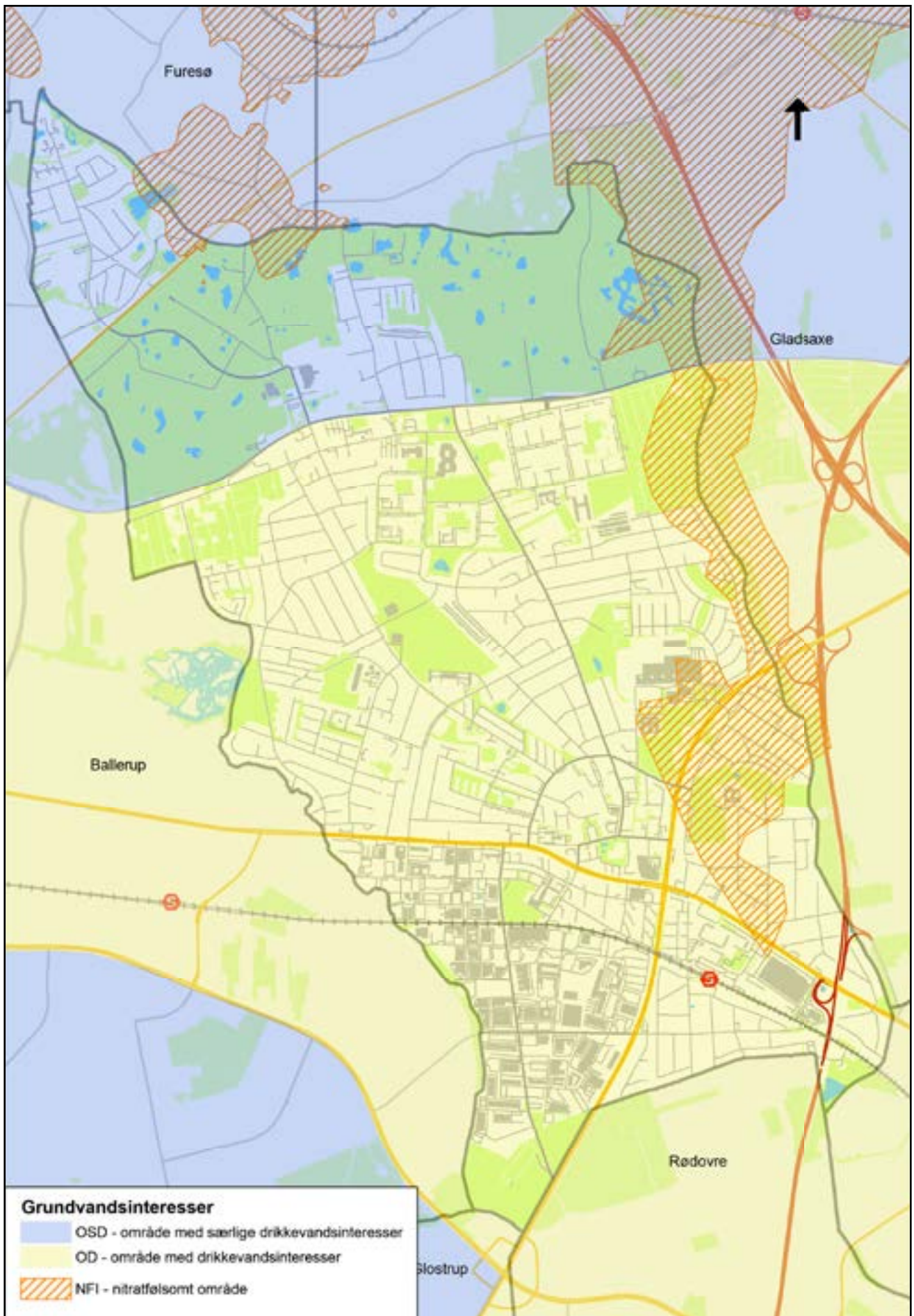
Sektorplanerne er med til at sikre, at såvel ressourcer som anlæg til vand, varme, affald og spildevand bliver håndteret på en bæredygtig måde. Forsyningsanlæg er samfundsmæssige investeringer, og de kan i nogle tilfælde skabe merværdi i byen ved f.eks. at kunne udnyttes som rekreative områder.

Vandforsyning

Grundvandet i en del af Herlev er forurenede fra industrigrunde. Herlev Kommune arbejder med at forebygge nye forureninger gennem tilsyn og undersøgelser af jorden m.m.

Jf. statens udmelding til vandplanernes retningslinje 40 og 41 skal OSD og indvindingsoplande så vidt muligt friholdes for byudvikling, og i OSD og indvindingsoplande - herunder NFI områder - må der ikke placeres særligt grundvandstruende virksomheder og anlæg, jf. retningslinjekortet "Grundvandsinteresser". Indvindingsoplande er dynamiske og er derfor ikke tegnet på kortet, men som udgangspunkt er hele Herlev Kommune indvindingsopland.

Herlev Kommune samarbejder med Københavns Energi, Gladsaxe Kommune og Københavns Kommune om at beskytte og opretholde grundvandet og om indvindingen af drikkevand ved Københavns Energis kildeplads XIII og kildeplads XIV. Der er udarbejdet en indsatsplan for oplandet til de to kildepladser. I samarbejde med Furesø og Ballerup kommuner er der udarbejdet en indsatsplan for oplandet til Tibberup Kildeplads i den allernordligste del af Herlev og dele af Hjortespringkilen.

Grundvandets kvalitet vil blive sikret gennem tilsyn med grundvandstruende aktiviteter, overvågning og sløjfning af borer og samt udbygning af kloakker og forsinkelsesanlæg for at reducere spildevandsbelastningen til åsystemerne.

For at sikre forsyning med vand til kommunen, er der etableret en nødforsyningsforbindelse af vand fra Tinghøj i Gladsaxe Kommune. Forsyning med drikkevand varetages af forsyningselskabet HOFOR.

✱ Sektorplaner mm:
[Vandindsatsplan for kildepladserne XIII og XIV](#)

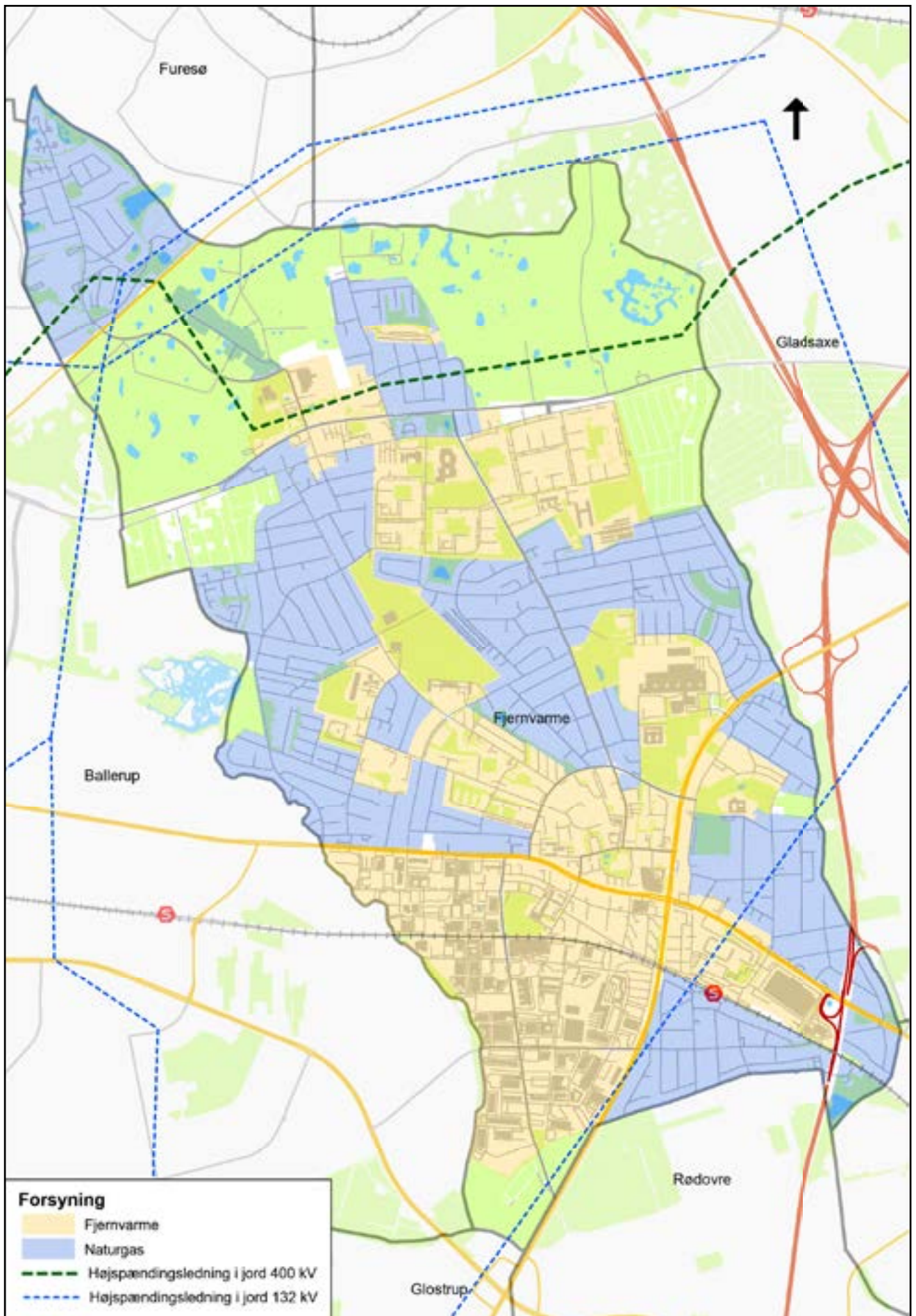
Varme- og elforsyning

Varmeplanen fastlægger omfanget af den kollektive varmforsyning og beskriver, i hvilke områder af kommunen, der enten er udlagt til fjernvarme- eller naturgasforsyning. Fjernvarme på basis af affaldsforbrænding har et væsentligt mindre CO₂-udslip end naturgas. Årsagen til at affaldsforbrænding stadig udleder CO₂ er, at affald indeholder plast. Derfor er det et selvstændigt mål for varmeplanlægningen, at flest mulige bebyggelser vælger at blive tilsluttet fjernvarme, hvor det er samfundsmæssigt rentabelt. Kommunens varmeplan er fra 1982 og opdateres via konkrete projektgodkendelser. Se retningslinjekortet "Forsyning".

Det er desuden et mål at mindske den fossile del af CO₂-udledningen gennem energibesparelser, brug af alternative opvarmningsformer og biologiske brændsler.

Den regionale og lokale elforsyning sker bl.a. via højspændingskabler gennem Herlev Kommune. Kabeltraceerne friholdes for anlægsarbejder. Se retningslinjekortet "Forsyning".

✱ Sektorplaner mm:
[Varmeplan 1982](#)

Affald

Kommunen har en ambition om bedre udnyttelse af ressourcerne i affaldet, da affald består af værdifulde ressourcer, som skal sikres genanvendt og nyttiggjort i højere grad end i dag.

På denne baggrund arbejder kommunen med tre mål:

- Ressourcerne skal ud af affaldet.
- Problemstofferne skal ud af affaldet.
- Kommunikation som skaber handling.

I henhold til gældende lovgivning sikrer Herlev Kommune, at borgere kan komme af med deres affald, og at der er mulighed for, at erhverv kan komme af med deres ikke-genanvendelige affald. Affald fra Herlev Kommune afleveres til en række godkendte modtageanlæg. Kommunen er medejer af I/S Vestforbrænding, som varetager den primære formidling af affald til forbrænding, deponi samt genanvendelige fraktioner fra stationer og kommunale indsamlingsordninger. Herlev Kommune arbejder for at udnytte ressourcerne i affaldet bedst muligt og fortsætter med at optimere på eksisterende ordninger og indføre nye ordninger for øget kildesortering af affaldet.

Herlev Kommune vil derudover fortsætte med et højt kommunikationsniveau og borgerinddragelse, samt tilrettelægge kampagner rettet mod bestemte affaldsfraktioner eller målgrupper med særligt fokus på problemstoffer i byggeaffald og bedre indsamling af farligt affald.

Nyt bassin ved Symfonivej

* Sektorplaner mm:
[Affaldsplan 2013 - 2024](#)

Spildevand

Der er 160 km spildevandsledning i Herlev Kommune, som drives og vedligeholdes af forsyningsselskabet HOFOR. Spildevandet fra Herlev Kommune ledes til 2 fælleskommunale renseanlæg Måløv Rens og Biotos.

Kommunen regulerer virksomhedernes spildevand ved hjælp af tilslutningstilladelser til kloaksystemet.

For at begrænse udløb af forurenende stoffer i Kagsåen, arbejdes der med flere forskellige muligheder. Dels etablering af flere overløbsbassiner langs åen til sikring af åen mod overbelastning af vand, og dels vil det blive undersøgt om det vil være formålstjenligt at separere regn- og spildevand. Regnvandet vil derefter i højere grad kunne forsinkes i overjordiske bassiner, der kan give rekreativ værdi, uden samtidigt at give hygiejniske problemer.

Den hidtidige og kommende byfortætning vil opsamle mere regnvand. Dette nødvendiggør, at alle grundejere lever op til begrænsningen i deres afledningsret for udledning af regnvand. Afledningsretten sikrer kloaksystemets kapacitet og dens omfang svarer til det tagvand og terrænvand, som kan ledes bort. Retten er beskrevet i en afledningskoefficient i Landvæsenskommissionens kendelser. Afledningsretten håndhæves ved nybyggeri, nyudstykning samt større om- og tilbygninger.

For at håndtere både regnhændelser og byfortætningsstrategier skal der i kommuneplanen udpeges arealer til regnvandsforsinkelse. Kommuneplanen giver derfor forrang til regnvandsbassiner på offentlige eller kollektive arealer, typisk veje, stier, grønne områder og parkeringspladser. Disse arealer og grønne områder kan inddrages efter lokalplanlægning. Til gengæld stiller Kommunalbestyrelsen krav til forsyningsselskabet om, at arealerne normalt kan bruges og indrettes til veje, motionsstier, grønne og blå byrum eller kulturoplevelse mm.

På ejendomme, der ikke er tilsluttet offentlig kloakering, skal der sikres tilstrækkelig rensning. På arealer, der udlægges til boligbebyggelse, skal spildevandsplanen varetage lokalplanlægningens behov for kloakforsyning.

* Sektorplaner mm:
[Spildevandsplan 2009-2019](#)

Retningslinjer

Miljø

- 4.1.1 Der udpeges områder med drikkevandsinteresser OD, særlige drikkevandsinteresser OSD og nitratfølsommeområder NFI jf. retningslinjekortet "[Grundvandsinteresser](#)".
- 4.1.2 Ved placering af aktiviteter og indretning af anlæg, der kan indebære risiko for forurening af grundvandet, skal der tages hensyn til beskyttelse af såvel udnyttede som ikke udnyttede grundvandsressourcer i OSD områder, hvilket indbefatter indvindingsoplande til almen vandforsyning. Særligt grundvandstruende aktiviteter og anlæg må som udgangspunkt ikke placeres inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande – herunder nitratfølsomme indvindingsområder (NFI).
- 4.1.3 Planlægges der nyudlæg af - eller ændringer af eksisterende - kommuneplanrammer inden for OSD- og evt. NFI-områder, skal dette ske under iagttagelse af den [statslige udmelding til Vandplanernes retningslinjer 40 og 41](#). Disse retningslinjer indebærer særlige redegørelseskrav i forbindelse med kommuneplanlægningen.
- 4.1.4 Kommuneplantillæg, der udelukkende udarbejdes for at muliggøre mindre ændringer i forhold til eksisterende udlæg, samt kommuneplantillæg, der muliggør ændret arealanvendelse, som er mindre grundvandstruende end den eksisterende, er undtaget fra disse særlige redegørelseskrav beskrevet i retningslinjerne 40 og 41. Sådanne kommuneplantillæg skal dog indeholde en redegørelse for, at dette netop er tilfældet.
- 4.1.5 I forbindelse med lokalisering af konkrete virksomheder og anlæg, hvor der oplagres, håndteres eller anvendes mobile forureningskomponenter, herunder organiske opløsningsmidler, pesticider og olieprodukter, gælder de statslige retningslinjer 40 og 41 desuden også inden for allerede kommune- og lokalplanlagte - men endnu ikke udnyttede områder i OSD.
- 4.1.6 Regnvand fra befæstede arealer og tagflader uden specielt forurenende stoffer skal i muligt omfang nedsives lokalt eller, hvis muligt, opsamles til formål, hvor det kan erstatte ledningsvand.
- 4.1.7 Sekundavand (vand der ikke har drikkevandskvalitet) vand fra afværgepumpning, grundvandssænkning og saltholdigt vand o.a., der er uegnet til drikkevandsformål, skal under afvejning af lokale forhold

søges udnyttet til natur/erhvervsmæssige formål eller lignende, hvor en ringere vandkvalitet kan accepteres.

Støj

- 4.2.1 Ved byudvikling og byomdannelse skal nye bebyggelser overholde Miljøstyrelsens vejledende støjregler, jf. retningsliniekortet "[Støj](#)".
- 4.2.2 Udlæg af arealer til støjfølsom anvendelse i landzone forudsætter, at de vejledende regler om støj kan overholdes i forhold til veje og jernbaner, støjende fritidsanlæg og virksomheder, mv., jf. retningsliniekortet "[Støj](#)".
- 4.2.3 I landzone skal de vejledende støjregler tilstræbes overholdt ved anlæg af nye veje og jernbaner. Ved etablering af nye virksomheder og støjende fritidsanlæg skal de vejledende støjregler overholdes.
- 4.2.4 Der må ikke udlægges ny støjfølsom anvendelse i støjkonsekvenszonen, jf. retningsliniekortet "[Støj](#)", med mindre den fremtidige anvendelse kan sikres mod støjgener, [jf. planlovens § 11a stk. 8 samt §15 a](#) (støjzonens afgrænsning er kun vejledende, da den endelige placering af helikopterlandingspladsen ikke kendes endnu).
- 4.2.5 Ved nyetablering af virksomheder skal det sikres, at der i nærliggende boligområder og andre forureningsfølsomme områder ikke er risiko for væsentlig støj og luftforurening eller uacceptabel trafikbelastning.

Forsyning

- 4.4.1 Fjernvarmetilslutninger i fjernvarmeområde, jf. retningslinjekortet "[Forsyning](#)" skal fremmes gennem lokalplanlægning og varmeprojekter til udvidelse af ledningsnettet for fjernvarme i forståelse mellem leverandørerne af kollektive varmesystemer.
- 4.4.2 Langs grønne veje, jf. retningslinjekortet "[Parker og byrum](#)", skal fjernvarmeledninger og træer gives en mindste indbyrdes afstand af 3 m målt fra side ledning til midt på stammen.
- 4.4.3 Der udlægges kabeltracéer og korridorer for elforsyningen som vist på retningslinjekortet "[Forsyning](#)". Tracéerne må ikke bebygges eller på anden måde anvendes på en måde, som er til hinder for elforsyningen.
- 4.4.4 Regnvand skal forsinkes ved kilden i henhold til gældende afledningsret. Hvis befæstigelsesgraden er større end befæstigelsesgraden nævnt

i landvæsenskommisionskendelser og/eller spildevandplan, skal der ske en forsinkelse af regnvand på eget grundstykke.

- 4.4.5 Ved gravetilladelser i vej, byggetilladelser, lokalplanlægning mv. skal det sikres, at veje, grønne områder og private friarealer skal reetableres af ledningsoperatøren efter de retningslinjer, der er beskrevet i denne plan.
- 4.4.6 Alle nye bebyggelser og større renoveringer skal sikre et tilstrækkeligt areal til kildesortering af bebyggelsens affald.
- 4.4.7 Arealet til bebyggelsens affald bør være tilstrækkeligt stort til at kunne håndtere yderligere kildesortering.
- 4.4.8 Håndtering af affald skal opfylde til enhver tid gældende AT-vejledninger fra Arbejdstilsynet. Derudover skal afhentning af affald altid kunne foregå i terræn.
- 4.4.9 Baseret på virksomhedstype skal virksomheden sikre et tilstrækkeligt areal til håndtering af deres affald.
- 4.4.10 Kommunalbestyrelsen kan udpege arealer på vej, grønne områder, andre offentlige og private sammenhængende arealer til placering af forsinkelsesbassiner eller kulturvandsanlæg til blå byrum. Når denne udpegning er foretaget, skal arealets drift understøtte den fremtidige anvendelse.

5. Klimatilpasning

Mål for Klimatilpasning

Det overordnede mål med klimatilpasning er, at beskytte ejendomme, infrastruktur og natur mod skader som følge af oversvømmelser. Dertil er tanken, at alt vand skal forvaltes med en sammenhængende indsats.

At gøre kommunen klimasikker er en fælles indsats, da kloakkerne ikke alene kan løse problemerne, der opstår ved skybrud. Indsatsen skal derfor udføres både af kommunen, af kloakforsyningen og den enkelte grundejer.

I den 12-årige planperiode er der lagt vægt på tre overordnede mål:

- At sikre byen mod skybrud således, at regnvand i skybrudssituationer ledes hen, hvor det gør mindst skade.
- At gøre regn- og spildevandssystemet mere robust i hverdagen overfor de ændrede og stigende regnmængder, det vil sige at udbygge systemerne til håndtering af regnvand.
- Udgangspunktet for klimaløsninger i Herlev Kommune vil være, at løsninger skal kunne håndtere, at der står maksimalt 10 cm vand på terræn, når der falder en 100 års regn, undtaget de steder, hvor vandet skal ledes hen.

Klimatilpasning

For at kende behovet for klimatilpasning har kommunen fået udarbejdet en kortlægning af, hvor der er risiko for oversvømmelser ved forskellige regnhændelser, og hvor der er størst risiko for, at oversvømmelser medfører skader.

Uanset at Herlev Kommune er tæt bebygget og præget af den bymæssige beliggenhed, arbejdes der for at finde plads til regnvand, når der er store sammenhængende regnskyl eller skybrud, så skader på ejendomme og infrastruktur minimeres. Det tilstræbes fremadrettet at indtænke håndteringen af vand i forbindelse med anlægsarbejder, byggerier m.m.

Kommunerne og forsyningsselskaberne i hovedstadsområdet er afhængige af hinanden for at løse udfordringerne med håndteringen af regnvand i skybrudssituationer. For at skabe størst mulig synergi og dermed få mest ud af investeringerne, skal skybrudstiltag foretages på tværs af kommunegrænser og i størst mulig omfang som en del af Forsyningsselskabets klimatilpasning.

Arbejdet med klimatilpasning skal derfor ske i tæt samarbejde med Herlev Kommunes forsyningsselskab HOFOR og Herlevs nabokommuner.

Borgere og virksomheder er også vigtige aktører i klimatilpasningsarbejdet, da de kan aflaste kloakkerne ved at nedsive eller tilbageholde regnvand på egen grund.

Samtidigt kan borgere og virksomheder selv beskytte deres ejendom med f.eks. højt vandlukker.

Baggrund og forudsætninger

Herlev Kommune har som følge af økonomiaftalen for 2013 mellem KL og Regeringen udarbejdet en klimatilpasningsplan, som er udmøntet i nærværende kapitel af kommuneplanen.

Baggrunden for at udarbejde klimatilpasningsplaner er, at vores klima er under forandring, og vi oplever en ændring af vejret med flere voldsomme regnskyl og skybrud med oversvømmelser til følge.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at kloakkerne ikke er, og ikke vil blive store nok til at klare et skybrud af den karakter, som København oplevede 2. juli 2011. Det er derfor nødvendigt at udpege områder, hvor vandet kan stå, indtil der er plads i vandløb og kloakker til at lede vandet væk. Disse områder skal selvfølgelig udpeges efter, hvor der sker mindst muligt skade. Der skal samtidigt samarbejdes med nabokommunerne om at skabe mulighed for at lede vandet mod kysten, uden at skabe oversvømmelser. Samtidigt skal grundejere gøres opmærksomme på, hvad man selv kan gøre for at sikre sin ejendom.

Regn- og spildevandssystemer kan både være rør under jorden, men også kanaler og bassiner, der ligner søer. Da Herlev Kommune ligger opstrøms i vandsystemet, kan det være fornuftigt at etablere regnvandssystemer som overjordiske anlæg, da man her typisk kan opmagasinere mere vand, end under jorden.

Mulighederne for at nedsive regnvand er en mulighed i nogle områder, mens det er meget vanskeligt i andre områder, enten fordi jorden ikke er nedsivningseget eller fordi grundvandet allerede står højt. Derfor skal der findes plads til, at regnvand kan stå i byen, indtil der er plads i vandløbene.

Økonomi

I forbindelse med kortlægningen har konsulenter regnet på, hvor meget skader vil koste, hvis der ikke laves klimatilpasninger, samt hvad anlægsomkostningerne til skybrudssikring vil være ved forskellige regnhændelser. Beregningerne er meget usikre, men giver et overslag på at skaderne fra oversvømmelser, hvis der ikke gøres noget kan løbe op i 1,5 mia. kr. over de næste 100 år. Samtidigt anslås det, at anlægsomkostningerne for at formindske skaderne er mellem 100 og 400 mio. kr., alt efter hvilket sikringsniveau der ønskes. Det giver altså god mening at foretage en skybrudssikring.

Når der er skybrud, er der ikke plads til alt regnvand indenfor kommunens grænser, og derfor er det vigtigt med en "skybrudsvej", der kan lede regnvandet ud til kysten. Regnvand fra den sydlige del af Herlev afledes gennem Harrestrup å. Derfor deltager Herlev i et samarbejde med kommuner og forsyningsselskaber, som benytter Harrestrup Å til afledning af vand. Målet for dette samarbejde er, at undersøge mulighederne for at udnytte Harrestrup Å til afledning af vand i skybrudssituationer.

Kortlægning

Klimakortlægningen viser, hvor i Herlev Kommune der er størst risiko for, at oversvømmelser giver skader. Den er lavet ud fra en modelopstilling og kortlægning, som består af en klimatilpasningsmodel, oversvømmelseskort, værdikort og risikokort. Herlev Kommune har tilpasset værdikort, risikokort og prioriteringskort til 25 afløbsoplande, som består af flere mindre kloakoplande. Dette er gjort for bedre at kunne benytte kortlægningen til at vurdere hvilke afløbsoplande, der skal prioriteres højest. Efterfølgende er der udarbejdet et prioriteringskort, der viser prioriteringen af indsatsområder. De forskellige korttyper beskrives nærmere i dette afsnit.

Kortlægningen er suppleret med lokalkendskab til særligt sårbare bygninger og installationer, samt erfaringer med, hvor der er problemer med afledningen af regnvand ved store regnskyl. Fra Forsikring og Pension er der modtaget skadesdata fra 2006 til 2011, som indgår som erfaring med oversvømmelse i de enkelte oplande.

På enkelte lokaliteter i Herlev Kommune er der ikke kloakeret. Disse områder er derfor kun i begrænset omfang med i kortlægningen, da denne tager udgangspunkt i kloakoplande. Vi er dog opmærksomme på, at der er områder i Herlev Kommune, hvor der er problemer med vand på terræn udenfor kloakerede oplande. Disse oplande er derfor beregnet ud fra tilsvarende tal for skadesomkostninger som i kortlægningen i kloakoplandene.

I Herlev Kommune er der nogle steder problemer med høj grundvandsstand, og dette har stor indflydelse på håndteringen af regnvand. Nogle boligområder er etableret i lavtliggende og tidligere våde områder, og er derfor særligt følsomme overfor høj grundvandsstand. Når grundvandet står højt, er der større risiko for indsigning af grundvand til kloakledninger, og der ledes vand fra omfangsdrænen til kloaksystemet.

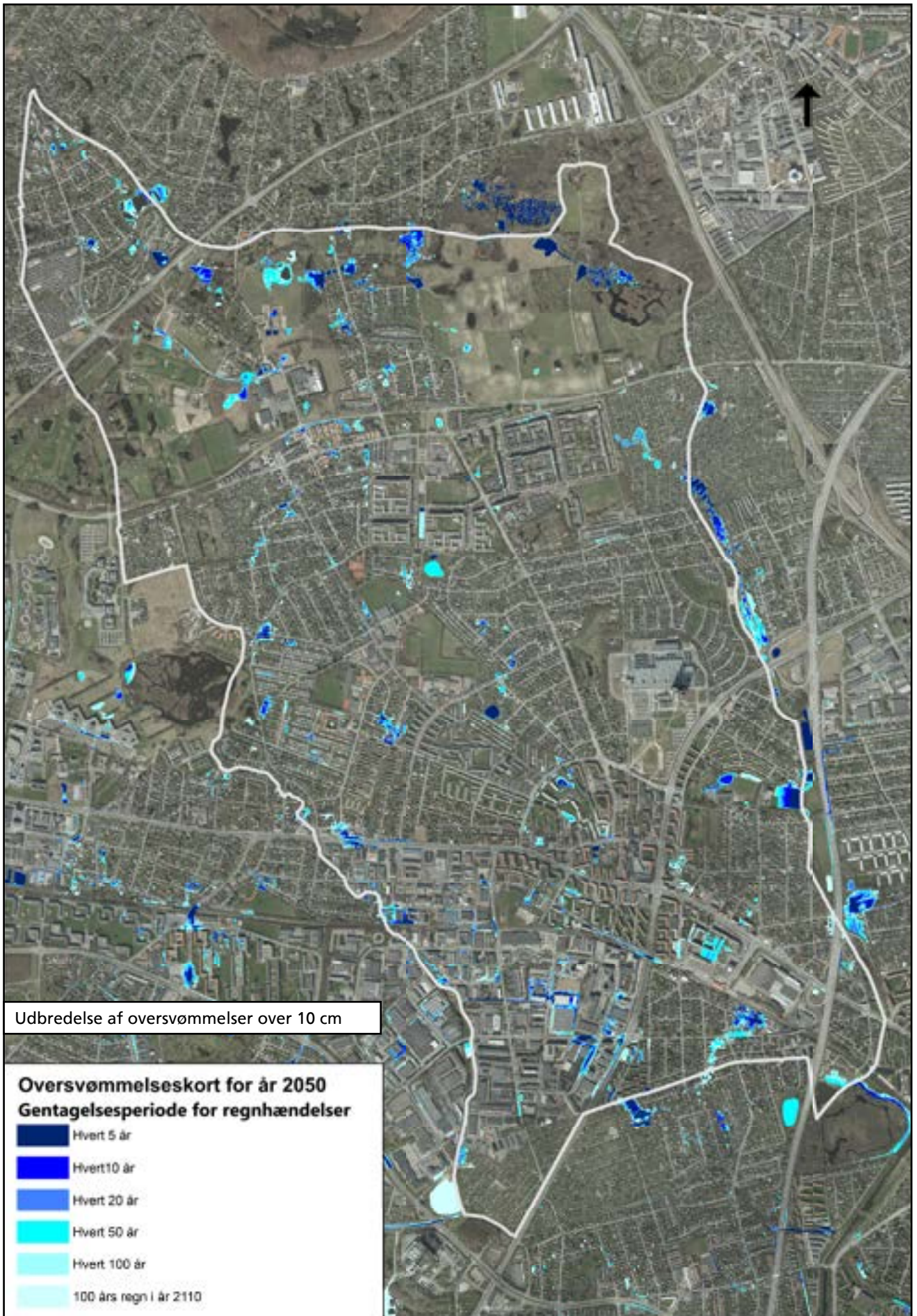
Herlev Kommune har arbejdet med kortlægning af grundvandsstanden i nogle områder af kommunen, og forsøger at finde løsninger for afledning af vandet, hvor grundvandet står højt.

Der er opstillet samlede dynamiske hydrologiske og hydrauliske modeller for kloak- og vandløbssystemet for ejerkommunerne i HOFOR inklusive nabokommunerne. Modellerne viser, dels hvor der er flaskehalse i afløbssystemet, og dels hvor afløbssystemet overbelastes i forbindelse med skybrud, så der opstår lokale oversvømmelser.

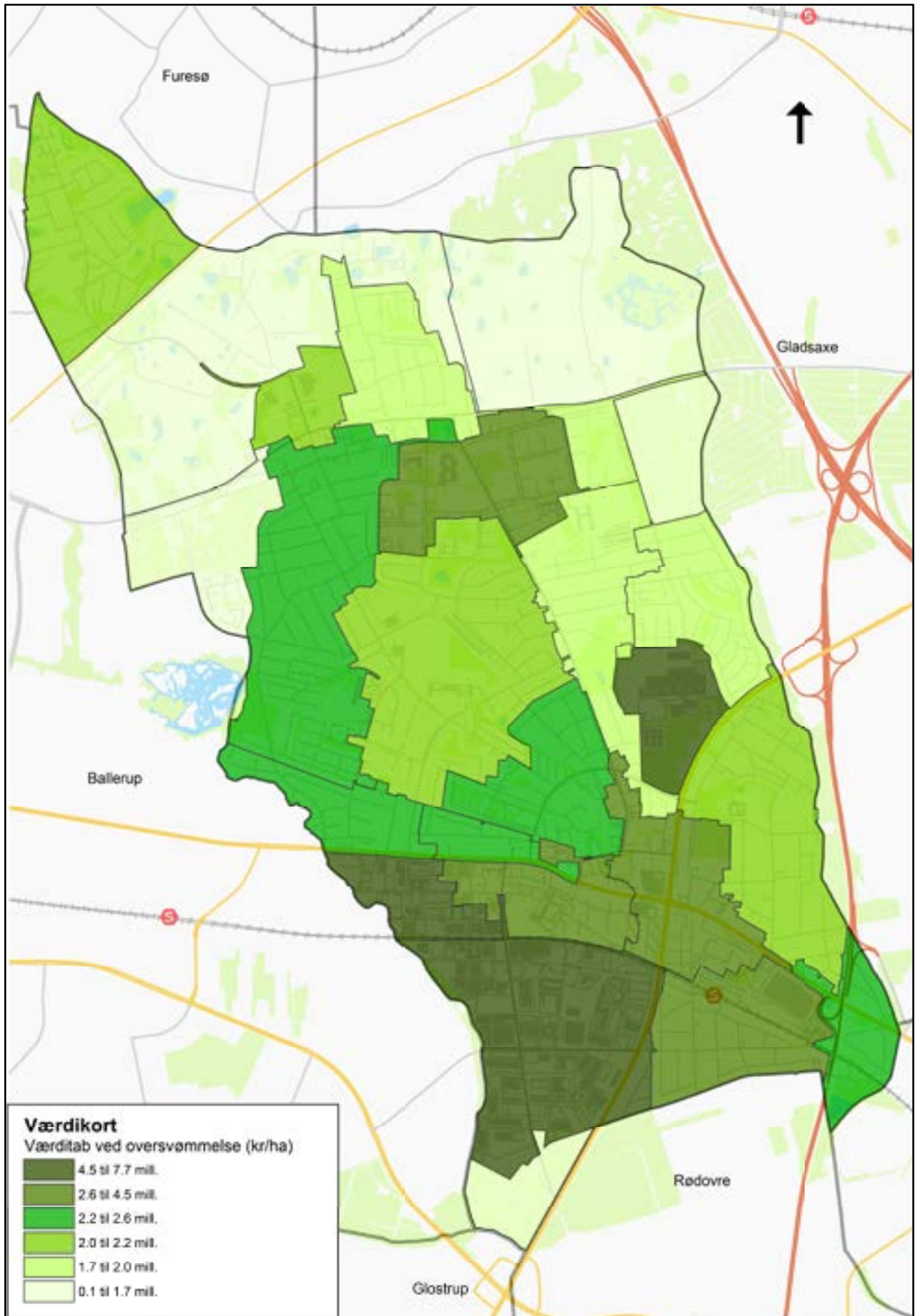
Der er udarbejdet fire klimakort:

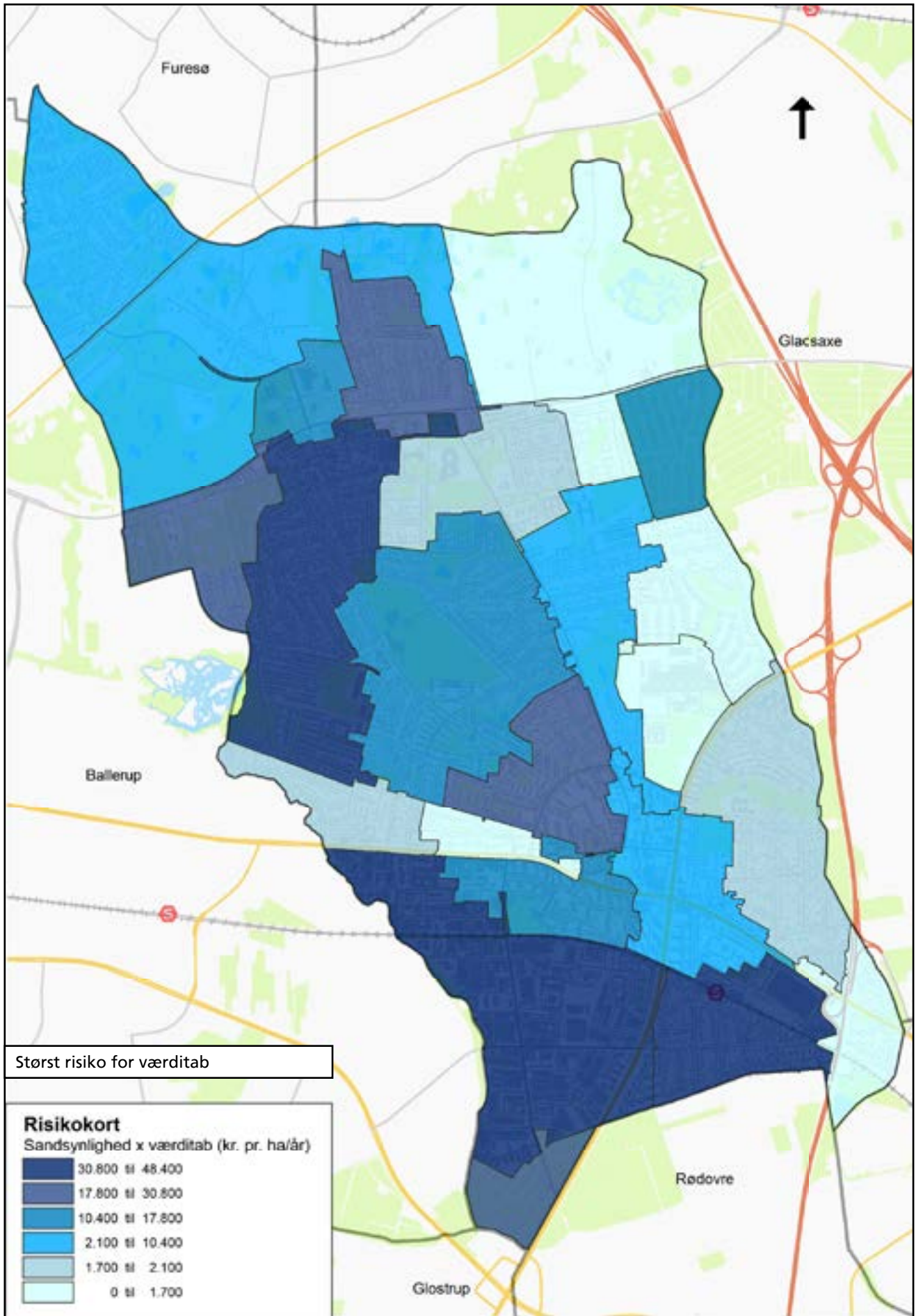
- Oversvømmelseskortet viser fremtidige sandsynlige oversvømmelser. Den forventede regnmængde i år 2050 bruges som udgangspunkt for hvor meget regnvand kloakker og klimatiltag skal dimensioneres efter. Derfor viser kortet, hvor der vil stå mere end 10 cm vand på terræn i år 2050. Der vises forskellige regnhændelser - henholdsvis hvert 5., 10., 20., 50. og 100. år samt hvert 100. år beregnet på den forventede regnmængde i år 2110.
- Værdikortet viser de potentielle omkostninger ved skader, hvis et område oversvømmes. Beregninger er lavet i kroner pr. hektar.
- Risikokortet viser i hvilke områder oversvømmelser kan have store økonomiske konsekvenser. Ved at gange sandsynligheden for oversvømmelsen med skadesværdien af en eventuel oversvømmelse beregnes risikoen for værditab ved oversvømmelser. Beregninger er lavet i kroner pr. hektar pr. år.
- Prioriteringskortet viser hvordan Herlev Kommune vil prioritere klimaindsatsen. Læs mere om baggrunden for prioriteringen på de følgende sider.

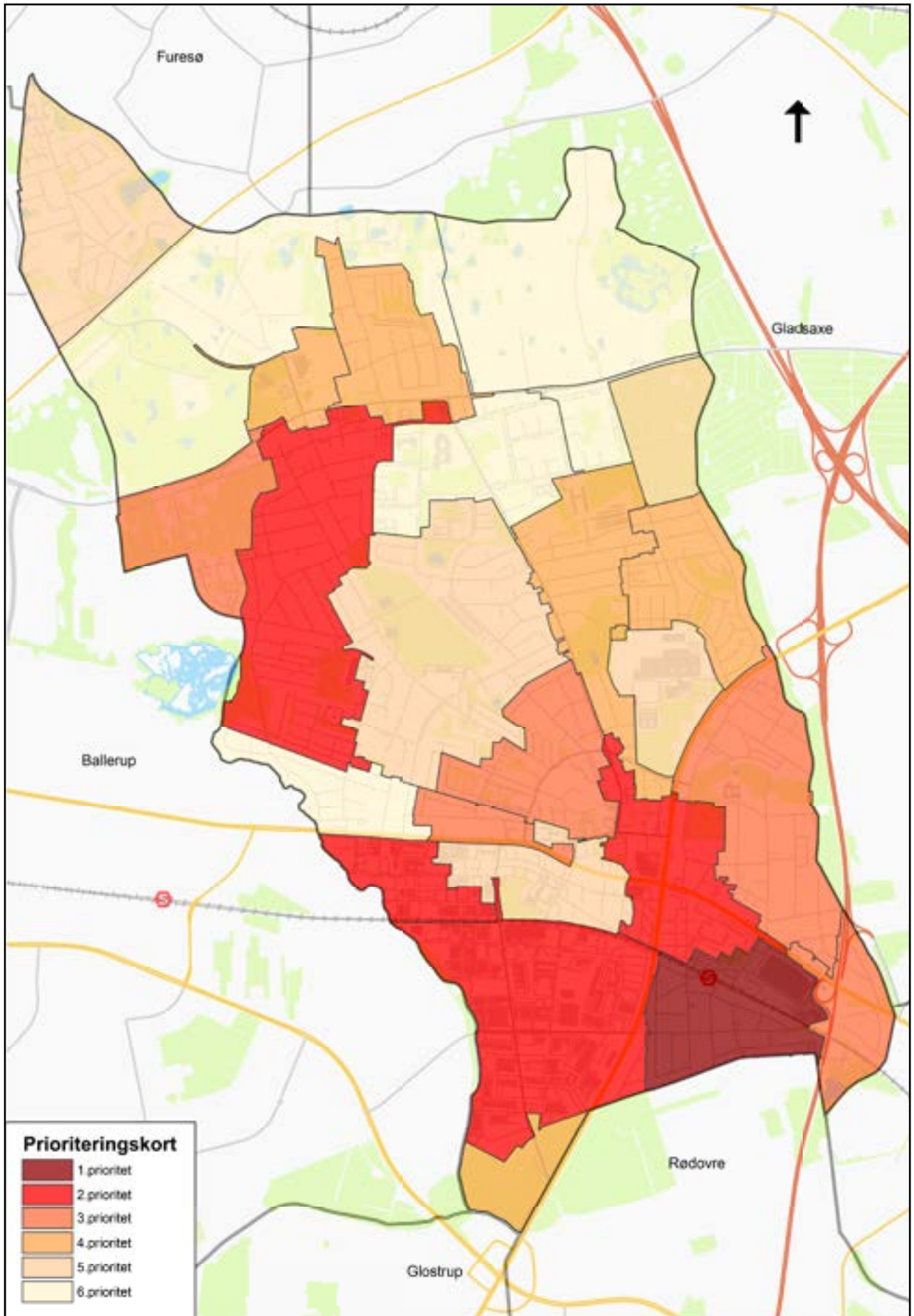

Prioritering

I dette afsnit beskrives Herlev Kommunes vurdering af, hvilket niveau for sikring af bygninger og naturværdier kommunen vil arbejde hen imod, og hvordan kommunen vil prioritere de forskellige indsatser.

Den gældende [Spildevandsplan 2010-19](#) opererer med sikring af, at spildevand må stige til terræn hvert 10. år mens regnvand må stige til terræn hvert 5. år. Denne målsætning ændres der ikke på. Men der skal ved fremtidig dimensionering af kloakker tages hensyn til det ændrede regnmønster.

Det er vigtigt at skelne mellem dagligdagsregn og store sammenhængende regnskyl samt skybrud. Der er i dag større risiko for skybrud end tidligere, og der arbejdes derfor på en afklaring af, hvor der kan accepteres en kortvarig magasinering af vand på terræn, hvis der er skybrud. Samtidigt skal der samarbejdes med nabokommunerne om at skabe skybrudsveje/afstrømningsveje, der kan lede vandet til kysten.

Da regnmønstret ændrer sig, og det forventes, at en regn som statistisk forekommer hvert 10. år frem mod år 2110 vil øges med ca. 30 % i volumen, og intensiteten af regn også stiger, skal dimensioneringen og udbygningen af kloakker og bassiner tage højde for dette. Samtidigt skal det vurderes, hvor der kan opmagasineres vand på terræn ved kraftige regnhændelser.

Da kloakker normalt har en levetid på 100 år, er det allerede nu nødvendigt at tage højde for klimaændringerne om 100 år. Samtidigt skal udbygningen af kloakker, og overfladeløsninger til håndtering af regnvand måske fremskyndes.

Bassin ved Grønsvinget

Principper for prioritering af klimatilpasningstiltag.

Som udgangspunkt skal bygninger sikres lige godt i hele kommunen, men da udbygningen af kloaksystemer, omlægning af arealer så regnvand kan opstuves i terræn ved kraftig nedbør, etablering af skybrudsveje osv. tager mange år, vil det ske efter en prioritering af de forskellige områder.

Planlægningen af klimatilpasningen i Herlev Kommune vil ske efter en fleksibel strategi, der imødegår usikkerhederne på klimaprognoserne, tager hensyn til mulig synergi med andre projekter, samt fremmer nemme og billige løsninger.

Løbende tilpasning

Klimaændringerne finder sted over en lang periode, og der er usikkerhed om, hvilke klimaændringer, der vil indtræffe, samt i hvilket omfang, de vil indtræffe. Efterhånden som klimaændringerne indtræffer, vil vi opnå mere viden om ændringernes størrelse og det nødvendige omfang af tilpasning. Der vil derfor ske en løbende tilpasning af indsatser og mulige løsninger. Der skal samtidig sikres sammenhæng mellem løsningerne, så den ene indsats ikke udelukker den efterfølgende indsats.

Synergi og merværdi

Klimatilpasningen kan have flere formål eller udgøre en værdi i sig selv (trafiksanering, kvarterløft, rekreativt, temperaturnedsættende), så investeringerne giver værdi - også når det ikke regner, og selv om klimaet ændrer sig anderledes end forudsat. Vi skal derfor tænke klimatilpasning ind i udviklingen af kommunen, så der opnås synergi med den øvrige planlægning. Når der udvikles større projekter i Herlev, skal det derfor altid vurderes, hvordan der samtidigt laves klimatilpasning.

Vi skal også være opmærksomme på, at løsningerne skal kunne håndtere modsatrettede ønsker, f.eks. ønsker om både flere p-pladser og flere områder til afvanding/etablering af LAR (Lokal afledning af regnvand) eller behov for både flere boliger ved byfortætning og ønsket om flere grønne områder.

Økonomi

Ved valg af løsninger skal der lægges vægt på, at løsningerne er effektive og økonomisk forsvarlige, således at der skabes mest effekt for pengene og fejlinvesteringer undgås. Samtidig skal det sikres, at de største værdier i kommunen prioriteres højest.

Når der prioriteres mellem løsninger, vil der blive lagt vægt på, at de nemme og billige løsninger hurtigt bliver iværksat.

Prioritering af indsatsområder

Prioriteringen i Herlev kommune er foretaget ud fra 5 hensyn, som er vægtet procentuelt.

Prioriteringen af hvilke områder, der først skal ske en indsats i, er lavet med udgangspunkt i risikokortlægningen. Da risikokortlægningen er behæftet med en del usikkerhed, kan den ikke stå alene, men tæller med en vægtning på 50 %. Der er derudover taget hensyn til nedenstående fire faktorer:

- **Fælleskloak og ukloakerede områder.** Områder, der er fælleskloakerede eller ukloakerede, prioriteres højere end områder med separatkloakker. Dette gøres, fordi en oversvømmelse med spildevand fra et fælleskloakeret område er uhygiejnisk og kan medføre risiko for sygdomme. Ukloakerede områder prioriteres af hensyn til miljøet og for at sikre, at urensset spildevand ikke siver ud i omgivelserne.
- **Vandplaner.** Steder, hvor der er krav om en indsats i de statslige vandplaner, prioriteres højt af hensyn til miljøet, og da det er lovkrav. Dette er gjort for at drage nytte af den synergi, der kan opnås ved at planlægning af indsats for hhv. vandplankrav med klimatilpasning koordineres, så der er en samlet prioritering.
- **Højt grundvand.** Områder, hvor grundvandet er højt, prioriteres højere end områder uden problemer med grundvandet. Dette gøres, da der fra områder med høj grundvandsstand kan ske en større indsivning i kloakledning, og da der samtidig udledes mere vand fra omfangsdræn m.m.
- **Erfaringer.** Oplysninger om faktiske oversvømmelser bliver også vægtet i prioriteringen, da modelberegninger er behæftet med usikkerhed. Skadesdata fra Pension og Forsikring fra årene 2006 til 2011 har indgået i vægtningen.

Vægtningen af de forskellige faktorer er angivet med et muligt pointtal, der samlet set maksimalt kan blive 100 point for et givent opland. Oplande med flest point prioriteres højest.

De mulige point for de forskellige faktorer er angivet herunder:

Faktor	Maksimalt point
Risikokortlægning	50
Fælleskloakerede eller ukloakerede oplande	15
Vandplankrav	10
Høj grundvandsstand	10
Erfaringer fra tidligere	15

Ud fra kortlægningen og prioriteringen er der udpeget i hvilke områder, der først skal ske en indsats. Indsatser skal prioriteres i henhold til nedenstående principper:

- Arealer med mørke nuancer bliver prioriteret først, da det er her, der er størst risiko for oversvømmelse og store skader.
- Arealer i mellem nuancer håndteres senere, da risikoen for oversvømmelse og skader indenfor kort tid er mindre, men der er en langsigtet risiko.
- Vandløbsnære arealer håndteres i forbindelse med samarbejde med nabokommuner og forsyninger, her vil der primært være indsatser rettet mod at skabe skybrudsveje, og indsatser, som kan være med til at afværge nedstrøms hændelser, dvs. oversvømmelser i andre kommuner.
- Arealer i lyse nuancer prioriteres kun, hvis de indgår i en anden samlet indsats, da der lille eller ingen risiko for oversvømmelse.

Indsatser

Indsatser med klimatilpasninger er et samspil mellem mange parter, nemlig kommunen, nabokommuner, forsyningsselskabet HOFOR, borgere, boligselskaber og virksomheder i kommunen.

Ved projekter vurderes endvidere en række punkter: Udledninger af overfladevand i forbindelse med kraftig nedbør skal ske til robuste områder, hvor vandet ikke giver anledning til øget miljø- og naturbelastning.

Herlev Kommunes klimatilpasningsplan indeholder ikke en handlingsplan, idet der allerede er flere projekter i gang, der håndterer en del af de klimaudfordringer vi står overfor.

Overordnede mål for klimatilpasningen i Herlev Kommune:

- Herlev Kommune vil, i samarbejde med de øvrige kommuner, forsyninger og andre interessenter i hovedstadsområdet, arbejde for at gøre hovedstadsområdet klimarobust med fokus på samfundsmæssig omkostningseffektivitet, bæredygtighed og synergieffekter ved samtidighed.
- Herlev Kommune vil arbejde for, at der højst hvert 100. år må stå mere end 10 cm. vand på terræn, undtagen på arealer, som er udpeget til oversvømmelse eller opmagasinering af vand.
- Herlev Kommune vil oplyse grundejerne om eget ansvar for at sikre egen ejendom, og om hvilke muligheder der er for, at grundejeren kan sikre sin ejendom.
- Herlev Kommune vil i samarbejde med andre kommuner, forsyningsselskaber og øvrige interessenter i Hovedstadsområdet arbejde for at fastlægge acceptkriterier for hvilke typer af områder, hvor der accepteres vand på terræn og hvor ofte.

- For at klimatilpasningen kan virke efter hensigten, er der en række forskellige aktører og virkemidler, der supplerer hinanden.

Borgere, boligselskaber og virksomheder kan sikre egne værdier ved tiltag på egen ejendom, forsyningselskabet kan sikre afledningen af regnvand og spildevand til et vist niveau, og kommunen kan lave en planlægning, der får alle tiltag til at spille sammen. Samtidigt kan kommuner og forsyninger arbejde sammen for at skabe fælles vandveje mod kysten.

Virkemidler og ansvarsområder er beskrevet herunder.

Mulige indsatser for HOFOR

Her beskrives, hvad kommunens borgere og virksomheder kan forvente sig af forsyningselskabet HOFOR.

HOFOR skal som hovedregel aflede regn- og spildevand fra ejendomme i kloakkerede oplande i henhold til det serviceniveau, som er beskrevet i spildevandsplanen. Derudover er det defineret, at HOFOR ved nyanlæg skal dimensionere så de opfylder serviceniveauet ved fremtidig belastning om 90 år, med nogle faktorer for sikkerhed, klima og en fortætning af byen. Kommunen kan i spildevandsplanen fastlægge en tidshorisont for at øge dimensionerne af kloakkerne i eksisterende områder. Klimatilpasningsplanen skal derfor danne baggrund for en spildevandsplan, hvor udbygning og dimensionering af eksisterende kloakker beskrives nærmere.

Da der ikke dimensioneres ud fra skybrud, er dette ikke indeholdt i gældende spildevandsplaner. Håndtering af skybrud skal ikke ske i kloakrør under jorden, da det ikke vil være omkostningseffektivt. Der skal i stedet findes løsninger med mulighed for kortvarig magasinering af vand i grønne områder, på p-pladser eller på veje m.m. Samtidigt skal der arbejdes for etablering af skybrudsveje, der kan lede regnvand til kysten i ekstreme situationer.

De indsatser som HOFOR primært kan igangsætte er:

- Etablering af vandveje, der leder regnvand hen til områder med mulighed for opmagasinering eller til kysten. Vandveje kan føre regnvand via ledninger, grøfter eller kanaler.
- Anlæg med mulighed for opmagasinering af regnvand, f.eks. forsinkelsesbassiner eller større ledninger.
- Et øget tempo af investeringer for udbygning af regnvandsledninger og bassiner for hurtigere at komme frem til det fremtidige serviceniveau.

- Fælleskloakker kan separeres i udvalgte områder, så regnvand og spildevand føres i separate systemer. På denne måde kan regnvand udledes og opmagasineres steder, hvor det ikke er muligt at opmagasinere spildevand.

Prioritering af hastighed for anlæg sker i samarbejde mellem forsyningselskabet og kommunen ud fra klimatilpasningsplan og spildevandsplanen, og skal finansieres over taksterne.

Mulige indsatser for Herlev Kommune

Herlev Kommune skal gennem myndighedsbehandling og planlægningen arbejde for at byen bliver klimasikret, og kan bl.a. benytte nedenstående muligheder:

- Fastsætte dimensioneringskriterier for kloakker og for afledning af regnvand fra privat ejendom – svarende til skrift 27 og 29 fra Spildevandskomiteen.
- Vejledning af grundejere for sikring af egen ejendom.
- Oplysning og håndhævelse af afløbskoefficienter.
- Udpegning af områder til opmagasinering af regnvand i skybrudssituationer.
- Samarbejde med HOFOR om etablering og drift af nye anlæg i grønne områder, som gør det muligt at opmagasinere regnvand i grønne områder ved ekstreme regnhændelser.
- Ændring af vejprofiler for at skabe mulighed for at benytte veje til opmagasinering og transport af regnvand i skybrudssituationer.
- Gennem planlægning skabe samspil med byudvikling og infrastruktur.
- Myndighedsbehandling i forbindelse med byggesager, f.eks. håndhævelse af afløbsret, højere sokkelkote og oplysning om LAR-løsninger.

Mulige indsatser for borgere, boligselskaber og virksomheder

- Sikring af egen ejendom, f.eks. ved terrænhældning væk fra bygninger, højt vandlukker, pumpebrønde m.m.
- Sikre, at vand fra egen ejendom ikke løber ind til naboer m.m. f.eks. ved at holde regnvand på egen grund, enten ved forsinkelse eller ved LAR-løsninger. Afløbskoefficienter skal overholdes – afledningsret i l/s beregnet ud fra dimensionering af kloak jf. landvæsenskommisionskendelser, og dimensionering på egen grund skal dimensioneres ud fra skrift 27, med maksimalt opstuvning til terræn hvert 5. år ved separatkloak, og maksimalt opstuvning til terræn hvert 10. år i fælleskloakerede områder.
- Etablering af LAR-løsninger, f.eks. permeable belægninger, faskiner, regnbede, grønne tage, anvendelse af regnvandet til toiletskyl og tøjvask m.m.
- Frakobling af regnvand fra kloaksystemet, hvor det er muligt.

Igangværende projekter

Herlev Kommune arbejder allerede med flere projekter, som kort er beskrevet herunder:

- **Bassin Symfonivej.** Bygning af et bassin, der skal forsinke spildevandet inden det ledes videre til Renseanlæg Damhusåen, så der kommer færre overløb til Kagsåen.
- **Erhvervs kvarter og Sømose Å.** Der arbejdes på at belyse mulighederne for at skabe bedre kapacitet for regnvand i erhvervs kvarteret og samtidigt belyse mulighederne for at benytte Sømose Å til afledning på den mest optimale måde.
- **Kagsåprojekt.** I samarbejde mellem Nordvand, Gladsaxe Kommune, HOFOR og Herlev Kommune arbejdes på en samlet løsning for afledning af opspædet spildevand til Kagså, så vandplankrav og kapacitet kan overholdes.
- **Grundvandskortlægning.** Der er udført en grundvandskortlægning for at afdække, hvor der er højt grundvand, og eventuelt komme med mulige afhjælpninger af medfølgende problemer.
- **Gammel Klausdalsbrovej.** Ukloakeret opland, hvor der er problemer med afledning af regnvand, mistanke om fejkoblinger mm.

Retningslinjer

Klimatilpasning

- 5.1.1 Der udpeges en prioriteret rækkefølge for klimaindsatser, som vist på retningslinjekortet "**Prioritering**".
- 5.1.2 Herlev Kommune vil samarbejde med nabokommunerne om etablering af samlede skybrudsveje / afstrømningsveje, så regnvand kan ledes til kysten ved skybrud.
- 5.1.3 Infrastrukturprojekter udformes så bortledning af regnvand bliver en integreret del af projektet. Håndtering af regnvand i infrastrukturprojekter skal indarbejdes i planlægningsfasen og tage højde for regnvand både fra selve projektet og vurdere muligheder for at benytte anlæg som skybrudsveje.
- 5.1.4 Anlægsarbejder udformes så bortledning af regnvand bliver en integreret del af projektet. Håndteringen af regnvand skal indarbejdes i planlægningsfasen og tage højde for regnvand både fra projektet, og vurdere muligheder for at benytte området til magasinering af vand i tilfælde af skybrud.
- 5.1.5 Områder til kortvarig opbevaring / magasinering / forsinkelse af regnvand, så som grønne områder, veje og p-pladser udpeges i Kommunen.
- 5.1.6 Ved planlægning der indeholder fortætning af byen skal der klimasikres i henhold til risikoen i området.
- 5.1.7 Der skal i planperioden, i samarbejde med nabokommuner og forsyningselskaber udarbejdes acceptkriterier for, hvor ofte der må stå mere end 10 cm vand på terræn i forskellige typer af områder.
- 5.1.8 Ved nybygninger skal afløbskoefficienten som beskrevet i spildevandsplanen overholdes. Der må kun ske overløb til tilstødende matrikler hvert 5. år fra regnvandssystem, og hvert 10. år fra fællessystem. Dimensionering på egen grund skal svare til skrift 27.
- 5.1.9 Grønne strukturer i kommunen skal bevares og indrettes så der er mulighed for afledning og opbevaring af regnvand. Områder skal udpeges så afledning og opbevaring af regnvand sker under hensyn til natur og biodiversitet.
- 5.1.10 Klimaløsninger i Herlev Kommune udarbejdes på en sådan måde, at løsningerne skal kunne håndtere, at der står maksimalt 10 cm vand på

terræn, når der falder en 100 års regn, undtaget de steder, hvor vandet skal ledes hen.

Generelle rammer

Rammebestemmelser for alle rammeområder:

Kommuneplanens rammebestemmelser fremgår alle af dette kapitel. Der fastlægges følgende generelle rammebestemmelser for lokalplanlægning i alle kommuneplanens rammeområder:

Regional Rækkefølge

Aa: Der er fastlagt følgende regionale rækkefølgebestemmelse for udbygning af Herlev Hospital i rammeområde O12 i samarbejde med Gladsaxe og Københavns kommuner, Transportministeriet og Miljøministeriet: Hospitalsudbygningen kan sikres gennem lokalplanlægning under forudsætning af, at der træffes beslutning om nye regionale infrastruktur anlæg i form af vejtilslutninger til Ring 03, metrostation på hospitalsgrunden eller en højklasset kollektiv trafikforbindelse langs med Ring 03.

Ab: Der er fastlagt følgende regionale rækkefølgebestemmelse for udbygning af "DISAs" område i enkeltområde C17 i samarbejde med Transportministeriet og Naturstyrelsen: Områdets udbygning kan sikres gennem lokalplanlægning under forudsætning af, at der træffes beslutning om ændringer ved Herlev Hovedgade og ved til- og frakørselsrampe til Motorvej M3.

Bæredygtighed

Ac: Al ny bebyggelse skal opføres som lavenergibebyggelse, som det defineres i gældende bygningsreglement.

Ad: Nye bolig- og erhvervsbebyggelser skal være bæredygtige og klimasikrede.

Ae: Lokalplaner for bebyggelse og befæstelse skal sikre areal til bassiner til terræn- og tagvand og samtidig forudsætte forsinkelse eller nedsivning heraf før ibrugtagning. Vandafledningsretten for hver ejendom er fastlagt i Landvæsenskommissionens kendelser for Herlev og i Spildevandsplanen.

Sundhed og kultur

Af: Ny bebyggelse skal reservere areal til motionsstinet.

Ag: Ny bebyggelse skal reservere plads til bymæssige formål og således medvirke til at skabe et godt og levende bymiljø. Lokalplaner skal sikre nicher til kunst, grønne opholdsrum og siddepladser, rum til bassiner, brug af regnvand, samt til fysisk udfoldelse.

Ah: Langs veje udpeget på retningslinjekortet "[Parker og byrum](#)" skal al ny bebyggelse reservere areal til vejtræer, jf. [retningslinje 2.2.2](#).

Ai: For rammeområderne D12, B8, B1, C4, C7, C6, C13 og B23 skal der sikres arealer og anvendelser til en Kulturakse. Regnvand skal genbruges i byrummet til rekreative formål.

Aj: Gennem udarbejdelse af lokalplaner skal det sikres, at der ikke kan opstilles automatiske spillemaskiner i kommunen.

Parkering

Ak: Al parkering skal ske på egen grund.

Den generelle parkeringsnorm i Herlev er:

Boliger: Mindst 2 parkeringspladser pr. bolig.

Kontor: Mindst 1 parkeringsplads pr. 35 m² kontor.

Andre offentlige og private erhverv: Mindst 1 parkeringsplads pr. 50 m² erhvervsareal.

Butik: Mindst 1 parkeringsplads pr. 25 m² butiksareal inklusive lager.

Kursus, restaurant, biograf og lignende: Mindst 1 parkeringsplads pr. 5 siddepladser.

Al: Antallet af parkeringspladser skal halveres i de stationsnære kerneområder. Parkeringsnormen skal i visse tilfælde begrænses yderligere efter reglerne i [Fin-gerplan 2013 §11](#).

Am: I overgange mellem rammeområder med forskellige typer anvendelse, samt mellem områder med forskellig bygningsskala skal der i forbindelse med lokalplanlægningen redegøres for håndteringen af overgangen.

Generelle rammebestemmelser for boligområder

Lokalplanlægningen for boligområder skal generelt sikre:

Bevaringsværdig bebyggelse

Ba: De boligbebyggelser som fremgår af retningslinjekortet "[Bevaringsværdige boliger](#)", skal omfattes af bevarende bestemmelser, når der vedtages en lokalplan.

Bb Følgende tæt-lave boligbebyggelser skal omfattes af bevarende lokalplanbestemmelser: Hækmosen på Hækmosen, Hedelyngen på Højsletten, Herlev Huse ved Stordyssen, Kirkehøj Kædehuse ved Troldhøjen, Rækkehusbebyggelsen på Fagotvej.

Bc: Følgende etage-boligbebyggelser skal omfattes af bevarende lokalplanbestemmelser: Herlev Byvænge, Herlev Ringgård, Kirkehøj Etagehuse, Banevænget, Vestergården og Kilometergården.

Åben- lav

Bd: Betegnelsen omfatter parcelhuse og villaer, der hver indeholder én bolig til helårsbeboelse. Grundene må ikke udstykkes mindre end 700 m². Der skal reserveres plads til mindst 2 biler pr. bolig. Mindste grundstørrelser kan fraviges i rammebestemmelser for de enkelte rammeområder.

Hegn

Be: I områder med åben lav bebyggelse skal den grønne karakter understøttes. Haver omkring parcelhuse og villaer må kun hegnes mod vej og nabo med levende hegn, hæk-plantning, lave stakitter eller stensætninger. Levende hegn og hæk må max. være 180 cm i højden. Stakitter eller stensætninger må være 110 cm.

Tæt-lav

Bf: Betegnelsen tæt lav dækker rækkehuse, dobbelthuse, kæde og klyngehuse. Ved tæt-lav boliger forstås beboelsesbygninger, der hver indeholder én bolig til helårsbeboelse, og som er helt eller delvist sammenbygget med én eller flere bygninger af tilsvarende art. Der fastsættes generelt en mindste grundstørrelse på 400 m². Ved dobbelthuse forstås 2 boliger adskilt ved lodret lejlighedsskel inden for én sammenhængende bygningskrop med en ensartet facadeudformning og én gennemgående tagflade med samme taghældning.

I boligområder hvor der er regulære, sammenhængende grundstykker på mindst 2000 m² kan der lokalplanlægges for nye, tæt-lave boligbebyggelser.

Hegn

Bg: I områder med tæt-lav bebyggelse skal den grønne karakter så vidt muligt understøttes. Haver omkring rækkehuse, dobbelthuse, kæde og klyngehuse må kun hegnes mod vej og nabo med levende hegn, hæk-plantning, eller faste hegn efter en samlet plan. Levende hegn, hæk og faste hegn må max. være 180 cm i højden.

Etageboliger

Bh: Til etageboligbebyggelse skal der udlægges og anlægges fælles friarealer til sikring af tilfredsstillende opholdsarealer, adgangsforhold, parkering mv. Ved udnyttelse af tagrum i etageboligområder til tagboliger skal der tages hensyn til det eksisterende taglandskab og til de eksisterende bebyggelsers friareal- og parkeringsdækning. Uden for de stationsnære områder må den maksimale bebyggelsesprocent for etageboligområder ikke overstige 60 %.

Erhverv i boliger

Bi: Erhvervsudøvelse i boliger er umiddelbart tilladt under forudsætning af at:

- Erhvervsvirksomheden udøves af ejendommens beboer(e) uden fremmed medhjælp.
- Der anvendes en mindre del af boligen til erhvervsvirksomheden.
- Erhvervsvirksomheden ikke medfører øget trafik eller parkeringsbehov.
- Erhvervsvirksomheden pågår uden oplag på ejendommen og erhvervsvirksomheden pågår uden støjmæssige eller andre gener for de omboende.
- Erhvervsudøvelse kan finde sted på en ejendom, uden at ejendommens karakter af beboelsesejendom og kvarterets karakter af boligkvarter anfægtes.
- Eventuel skiltning skal begrænses til den almindelige navne- og husnummerskiltning i boligområder.

Skiltning

Bj: Skiltning må kun ske som egenskiltning. Produktskiltning må ikke finde sted. Skiltning skal tilpasses facaden.

Antennemaster

Bk: Opsætning af mobilsendemaster skal fortrinsvis ske ved, at teleselskaberne benytter eksisterende master eller udnytter nye master i fællesskab.

Oplag

Bl: På den enkelte ejendom må der ikke finde oplag sted af uindregistrerede biler, større campingvogne, både o. lign.

Generelle rammer for erhvervsområder

Lokalplanlægningen for erhvervsområder skal generelt sikre:

Ea: I erhvervsområder kan der etableres butikker til salg af egne produkter og til områdets daglige forsyning med et maksimalt bruttoetageareal på 200 m².

Generelle rammer for rekreative områder

Lokalplanlægningen for rekreative områder skal generelt sikre:

Tilgængelighed

Fa: Fodgænger- og friarealer skal udformes, så de kan benyttes af personer med nedsat bevægelsesevne.

Pensionist og nyttehaver

Fb: I nyttehaver må der opføres et haveskur på højst 2 m² i en højde på 2,20 m, mens der i pensionisthaverne må opføres et haveskur på højst 5 m² eller 2 m² og 3 m i højden. Skurenes facader må opføres af træ i jordfarver og taget af klare tagplader eller tagpap.

Nye havelodder må i gennemsnit ikke være større end 400 m², og de må ikke anvendes til helårsbeboelse.

Kolonihaver

Fc: I kolonihaver skal havelodderne være mindst 400 m². Der må på hvert havelod opføres et kolonihavehus på højst 50 m² og to skure på højst 10 m².

Beskyttede naturtyper

Fd: I søer over 100 m² og med et naturligt dyre- og planteliv, må der ikke ske tilstandsændrende indgreb, jf. [Naturbeskyttelseslovens § 3](#).

Definitioner af anvendelse

Kommuneplanen anvender videst muligt de betegnelser, som anvendes i det digitale planregister [PlansystemDK](#). Disse anvendelsesbetegnelser suppleres af en opdeling i miljøklasser på baggrund af Miljøministeriets [Håndbog om miljø- og planlægning](#).

Udgangspunktet for udpegningen er planlovens § 11b, som fastsætter rammerne for indholdet af lokalplaner for de enkelte dele af kommunen med hensyn til fordelingen af bebyggelsen efter art og anvendelsesformål, områder for blandede byfunktioner, forsyningen med offentlig og privat service og områder til butikksformål.

Nedenfor beskrives kategorier, som anvendes i kommuneplanen.

Boligområder:

Omfatter arealer udlagt til åben lav (parcelhuse), tæt lav (rækkehuse) og etageboliger.

Blandet bolig og erhverv:

Områder, hvor der ikke er over 80 % erhverv eller bolig, udlægges til blandet bolig og erhverv.

Centerområder:

Omfatter arealer udlagt til bycenter, bydelscenter, mindre butiksområder og område til butikksformål. Dette er kommunens detailhandelsområder. Rammerne fastsætter den maksimale butiksstørrelse.

Erhvervsområder:

Omfatter arealer udlagt til kontor og serviceerhverv, lettere industri, tungere industri og erhvervsområde. Erhvervsandel er på mindst 80%. Kun begrænset mulighed for lokal detailhandel, lokal privat og offentlig service og fællesanlæg.

Da der er forskel på, hvor stor miljøpåvirkning en virksomhed har, suppleres erhvervsområdernes rammer med en miljøklassifikation.

Områder til offentlige formål:

Omfatter arealer udlagt til uddannelses-, sundheds-, kulturelle, administrative, samt sociale formål.

Dette kan f.eks. være service, syge- og lægehuse, klinikker, biblioteker, socialkontorer, posthuse og liberale erhverv.

Rekreative områder:

Omfatter arealer udlagt til fritidsanlæg og grønne områder.

Dette kan f.eks. være koloni- og nyttehaver, idrætsanlæg, golfbaner og rekreative grønne områder.

Miljøklasser

Miljøklasserne beskrives i Håndbog for miljø- og planlægning og er et udtryk for virksomhedens miljøpåvirkning på omgivelserne i forhold til, hvor meget virksomheden erfaringsmæssigt belaster omgivelserne med bl.a. støj, rystelser, støv og trafik. De syv miljøklasser og vejledende afstandskrav til miljøfølsom anvendelse fremgår af nedenstående skema. Afstandskravene er vejledende, og udbedrende miljøforanstaltninger kan mindske afstanden. Miljøfølsom anvendelse er f.eks. boliger, grønne områder, institutioner, rekreative områder, kolonihaveområde, sommerhusområde og lignende.

Der opereres med 7 klasser og disse klassers anbefalede afstand til boligområder.

Miljøklasse	Anbefalet afstand til miljøfølsom anvendelse	Virksomhedstype
Klasse 1	0 meter	Forretninger, liberale erhverv kontorer og småværksteder med butik.
Klasse 2	20 meter	Bogbinderier, elektronikværksteder og f.eks. laboratorier.
Klasse 3	50 meter	Håndværksprægede virksomheder og visse servicevirksomheder.
Klasse 4	100 meter	Levnedsmiddelfabrikker og mindre, overfladebehandlende virksomheder, herunder autolakkerier.
Klasse 5	150 meter	Maskinfabrikker, betonfabrikker og farve- og lakindustrivirksomheder.
Klasse 6	300 meter	Asfaltfabrikker, slagterier, større maskin- og betonfabrikker samt jernstøberier
Klasse 7	500 meter	Medicinal- og pesticidproduktion og kraft- og stål-valseværker.

Rammer for boligområder

Rammer for boligområder				
Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
B1	Etagebolig	B %: 60 max. højde: max. etager: 3	IVA, IVB, IV-3	Delvist stationsnært kerneområde. Der må desuden etableres fælles faciliteter såsom ældreboliger, daginstitutioner, parkeringsareal o.lign. Der kan etableres tagboliger, når hensyn til bevaring, friareal og parkeringsareal tilgodeses.
B2	Etagebolig	B %: 50 max. højde: max. etager: 3 min. grund:		Stationsnært kerneområde. Se under B1
B3	Etagebolig	B%: 50 max. højde: max. etager: 5 min. grund:	XXVII, XXVII-1, XXVII-2	Se under B1
B4	Åben lav bolig	B%: 30 max. højde: max. etager: 1 ½ min. grund: 700 m ²	IX, XXV, 15, 24, 35, 44, 76	Der må kun være én bolig pr. matrikel. Eksisterende offentlige tilgængelige grønne områder bibeholdes.
B5	Tæt lav bolig	B %: 40 max. højde: max. etager: 1 ½ ingen udstyknig	64	
B6	Åben lav bolig	B%: 30 max. højde: max. etager: 2 min. grund: 700 m ² ved dobbelthus 500 m ²	20, 36	Delvist stationsnært kerneområde. Der må kun være én bolig pr. matrikel.
B7	Åben lav bolig	B%: 30 max. højde: max. etager: 1 ½ min. grund: 400 m ²	XVI, XVI-1, 51, 65	Delvist stationsnært kerneområde. Der må kun være én bolig pr. matrikel. Der skal desuden være mulighed for placering af forsinkelsesbassin for Kagsmosen.

Rammer for boligområder

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
B8	Åben lav bolig	B%: 30 max. højde: max. etager: 2 min. grund: 700 m ² ved dobbelthus 500 m ²	VI, XIV, XVIII, XXI, XXII, 10, 49, 69, 94	Delvist stationsnært kerneområde. Der må kun være én bolig pr. matrikel. Der desuden skal være mulighed for placering af forsinkelsesbassin for Kagsmosen.
B9	Åben lav bolig	B%: 30 max. højde: max. etager: 2 min. grund: 700 m ² ved dobbelthus 500 m ²	XVII, XVII -1, XVII-2, XVII-3, XVII-4, XX, XXII, XXIII, XXXI, XXXI-1, XXXII, XXXII-1, 1, 2, 25, 34, 49, 61, 62	Der må kun være én bolig pr. matrikel.
B10	Åben lav bolig	B%: 30 max. højde: max. etager: 1 ½ min. grund: 700 m ²	XXII	Der må kun være én bolig pr. matrikel.
B11	Åben lav bolig	B%: 30 max. højde: max. etager: 1 ½ min. grund: 700 m ² ved dobbelthus 500 m ²	XIX, 19,40A	Der må kun være én bolig pr. matrikel.
B12	Blandet boligområde	B%: 40 max. højde: max. etager: 2 min. grund:	32	Der skal udlægges areal til stiforbindelse ude af niveau med Klausdalsbrovej og Sennepshaven.
B13	Etagebolig	B %: 75 max. højde: max. etager: 2 min. grund:	28, 53	Stationsnært kerneområde. Der må etableres kollektive anlæg som naturligt kan indpasses i et boligområde såsom ældreboliger, daginstitutioner, parkeringsareal o.lign., samt nærmere angivne erhvervstyper, der kan indpasses i områderne uden genevirkninger i forhold til omgivelserne. Inden for området, syd for Engløbet, kan der etableres en fodgængertunnel under S-banen til Hørkær.
B14	Åben lav fremherskende	B%: åben lav 30 og tæt lav 40 max. højde: max. etager: 1 ½ min. grund: 700 m ²	XXIV, 29	
B16	Tæt lav bolig	B %: 34 max. højde: max. etager: 1 min. grund:	38	Området og bebyggelsen skal udformes, så den egner sig til ældre og bevægelseshæmmede.

Rammer for boligområder				
Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
B17	Tæt lav bolig	B %: 30 max. højde max. etager: min. grund:	45	Bebyggelsen skal bestå af både familieboliger og ældreboliger. Området og bebyggelsen skal udformes, så den egner sig til ældre og bevægelseshæmmede.
B19	Etagebolig	B %: 50 max. højde max. etager: min. grund:	58	Stationsnært kerneområde.
B20	Tæt lav bolig	B %: 50 max. højde max. etager: 2 min. grund:	86	
B21	Tæt lav bolig	B %: 40 max. højde max. etager: 2 min. grund:	XXX	Inden for området skal der reserveres plads til mindst 45 boliger. Adgangsvej til boliger skal ske fra Skinderskovvej
B22	Etagebolig	B %: 100 max. højde: 13 m max. etager: 4 min. grund:	59	Ud over de 4 etager må der være høj kælder. Inden for området skal der reserveres plads til mindst 25 boliger. Der skal udlægges areal til mindst 1½ parkeringsplads pr. bolig.
B 23	Etagebolig	B% 100 under et max. højde: max. etager: 7 min grund:	87	Stationsnært kerneområde. Se under B1
B 24	Etagebolig	B%: 120 max. højde: max. etager: min grund:	IVA, 23	Stationsnært kerneområde. Se under B1
B25	Tæt lav bolig	B% 50 max. højde: max. etager: 2 ½ ingen udstykning	88	
B26	Åben lav bolig	B%: 30 max. højde: max. etager: 1 ½ min. grund: 400	XVI	Der må kun være én bolig pr. matrikel.
B27	Tæt lav bolig	B%: 40 max. højde: max. etager: 3 min. grund:		
B28	Tæt lav bolig	B%: 40 max. højde: 8,5 m max. etager: 2 min grund:	95	

Rammer for blandet bolig og erhverv

Rammer for blandet bolig og erhverv				
Rammer	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
BE1	Blandet bolig og erhverv	B%: 25 max. højde: max. etager: 2 min. grund:	XVII, 59	<p>Der må desuden etableres kontor- og serviceerhverv med detailhandel og blandet bolig og erhvervsbebyggelse.</p> <p>Omkring nedenstående matrikler kan der af hensyn til virksomhedernes fortsatte drift ikke etableres miljøfølsom anvendelse uden en undersøgelse af virksomhedernes miljøpåvirkning. Såfremt undersøgelsen viser, at virksomhederne kan klassificeres lavere, kan der etableres miljøfølsom anvendelse tættere end den vejledende afstand.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 12lc, Hjortespring. Autolakeri. Miljøklasse 4 (100 m). • 23x, Hjortespring. Tømrerværksted. Miljøklasse 3 (50 m). • 12lg, Hjortespring. Metalværksted. Miljøklasse 3 (50 m).
BE2	Blandet byområde	B%: 100 max. højde: max. etager: 6 min. grund:	53	<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må desuden etableres tankstation, restaurationsvirksomhed, hotel, kontor, teater/kulturhus og service.</p> <p>Derudover gælder følgende: - At der skal etableres kontorbyggeri som støjvold mod Ring 03, hvis der bygges boliger.</p>
BE3	Blandet bolig og erhverv	B%: 40 max. højde max. etager: 3 min. grund:	54, 59	<p>Der må desuden etableres kontor- og serviceerhverv med detailhandel, blandet bolig og erhvervsbebyggelse, institutionsbyggeri, skole samt parkeringsareal.</p> <p>Derudover gælder følgende: - At der ved opførelse af nye boliger skal reserveres areal til mindst 1½ plads pr. bolig. - At Kommunalbestyrelsen kan tillade parkeringsbehovet dækket på fælles og/eller offentlige parkeringspladser.</p>

Rammer for blandet bolig og erhverv

Rammer	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
BE3 fortsat				<p>- At ny bebyggelse i området skal opføres som tæt-lav og etageboligbyggeri.</p> <p>- At ny bebyggelse på matrikler, der ligger langs Gl. Klausdalsbrovej skal opføres i overensstemmelse med den eksisterende byggetradition som lænehuse/gadehuse med facade langs Gl.Klausdalsbrovej.</p> <p>- At ældre landbebyggelse med forhaver langs Gl. Klausdalsbrovej skal bevares så vidt muligt.</p> <p>- At ny bebyggelse i området skal vejbetjenes fra Gl. Klausdalsbrovej.</p> <p>Matr. nr. 17h ligger i landzone.</p>
BE4	Blandet bolig og erhverv	B%: 100 max. højde: 24 max. etager: 6	91	<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Omkring nedenstående matrikel kan der ikke etableres miljøfølsom anvendelse uden en undersøgelse af virksomhedens miljøpåvirkning. Såfremt undersøgelsen viser, at virksomheden kan klassificeres lavere, kan der etableres miljøfølsom anvendelse tættere end den vejledende afstand.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2bm, Herlev. Mindre asfaltfabrik. Miljøklasse 5 (150 m).

Rammer for centerområder

Rammer for centerområder				
Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
C1	Bycenter	B %: 70 max. højde max. etager: 3 min. grund:	VII, VII-1, XII-1	<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres kontor og serviceerhverv med detailhandel, butiksgade blandet med bolig, teater/kulturhus, hotel- og restaurationsvirksomhed, boligbebyggelse, daginstitution samt parkeringsareal.</p> <p>Inden for området må det samlede butiksareal udgøre maksimalt 3.000 m². De maksimale butiksstørrelser fastlægges til 1.500 m² for dagligvarer og 500 m² for udvalgsvarer.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At eksisterende offentlige tilgængelige grønne områder bibeholdes. - At Kommunalbestyrelsen kan tillade, at parkeringsbehovet dækkes på fælles og/eller offentlige parkeringspladser.
C2	Mindre butiksområde	B %: 75 max. højde: max. etager: min. grund: 270 m ² for rækkehuse	63	<p>Der må etableres butiksgade blandet med bolig, kirke, restaurationsvirksomhed, boligbebyggelse, hotel, daginstitution samt parkeringsareal.</p> <p>Inden for området må højst 2.000 m² bruttoetageareal anvendes til butikker. Bruttoetagearealet for den enkelte butik må omfatte højst 1.000 m² for dagligvarebutikker og 500 m² for udvalgsvarebutikker.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At ubebyggede arealer må anvendes til udendørs ophold, café og restaurationsvirksomhed.
C4	Bycenter	B% 50 max. højde: max. etager: 3 min. grund:	VIII, 23, 37, 46, 47	<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres kontor og serviceerhverv med detailhandel, butiksgade blandet med bolig, kontorerhverv og offentlig administration, restaurationsvirksomhed, daginstitution, ældrecenter, ældreboliger og parkeringsareal.</p>

Rammer for centerområder

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
C4 fortsat				<p>Inden for området må det samlede butiksareal udgøre maksimalt 1.500 m². De maksimale butiksstørrelser fastlægges til 1.500 m² for dagligvarer og 500 m² for udvalgsvarer.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At nyt boligbyggeri skal forsynes med mindst 1 altan og/eller terrasse. - At eksisterende offentlige tilgængelige grønne områder bibeholdes. - At Kommunalbestyrelsen kan tillade, at parkeringsbehovet dækkes på fælles og/eller offentlige parkeringspladser.
C5	Bycenter	B% 220 max. højde: 25 m max. etager: 7 min. grund:	VII, 26	<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres kontor og serviceerhverv med detailhandel, butiksgade blandet med bolig, kontorerhverv og offentlig administration, restaurationsvirksomhed, daginstitution, og parkeringsareal.</p> <p>Inden for området må det samlede butiksareal være maksimalt 2.000 m². De maksimale butiksstørrelser fastlægges til 1.500 m² for dagligvarebutikker og 500 m² for udvalgsvarebutikker.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At nyt boligbyggeri skal forsynes med mindst 1 altan og/eller terrasse. - At der kan indrettes tagboliger, når hensyn til bevaring, friareal og parkeringsareal tilgodeses. - At Kommunalbestyrelsen kan tillade, at parkeringsbehovet dækkes på fælles og/eller offentlige parkeringspladser.
C6	Bycenter	B% 250 max. højde: 28 m max. etager: 8 min. grund:	XI, XI-2	<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres kontor og serviceerhverv med detailhandel, butiksgade blandet med bolig, boligbebyggelse, kontorerhverv og offentlig administration, restaurationsvirksomhed samt parkeringsareal.</p> <p>Inden for området må det samlede butiksareal være maksimalt 4.000 m². De maksimale butiksstørrelser fastlægges til 1.000 m² for dagligvarebutikker og 500 m² for udvalgsvarebutikker.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At Kommunalbestyrelsen kan tillade, at parkeringsbehovet dækkes på fælles og/eller offentlige parkeringspladser. - At nyt boligbyggeri skal forsynes med mindst 1 altan og/eller terrasse. - At der kan indrettes tagboliger, når hensyn til bevaring, friareal og parkeringsareal tilgodeses.

Rammer for centerområder

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
C7	Bycenter	B% 250 max. højde: 28 m max. etager: 8 min. grund:	37	<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres kontor og serviceerhverv med detailhandel, butiksgade blandet med bolig, boligbebyggelse, kontorerhverv og offentlig administration, restaurationsvirksomhed, hotel, daginstitution samt parkeringsareal.</p> <p>Inden for området må det samlede butiksareal være maksimalt 14.000 m². Der må etableres én butik på 3.500 m² til dagligvarer. De maksimale butiksstørrelser fastlægges i øvrigt til 2.000 m² for dagligvarebutikker og 1000 m² for udvalgsvarebutikker.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At bygninger og facader mod Herlev Torv max. må være i 3 etager – yderligere etager skal være tilbagetrukket fra Herlev Torv således at der sikres dagslys på Herlev Torv. - At Kommunalbestyrelsen kan tillade, at parkeringsbehovet dækkes på fælles og/eller offentlige parkeringspladser.
C8	Bycenter	B% 200 max. højde: 12 m max. etager: 3 min. grund: Mod toggangen må der bygges i 6 etager og 22 m over terræn.	50	<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres kontor og serviceerhverv med detailhandel, butiksgade blandet med bolig, boligbebyggelse, kontorerhverv og offentlig administration, jernbanestation, teater/kulturhus, restaurationsvirksomhed, hotel, daginstitution samt parkeringsareal.</p> <p>Inden for området må det samlede butiksareal være maksimalt 3.000 m². De maksimale butiksstørrelser fastlægges til 2.000 m² for dagligvarebutikker og 1.000 m² for udvalgsvarebutikker.</p>
C12	Bydelscenter	B% 25 max. højde: max. etager: 1 min. grund:	44	<p>Der må etableres kontor og serviceerhverv med detailhandel samt daginstitution.</p> <p>Inden for området må det samlede butiksareal være maksimalt 2.000 m². De maksimale butiksstørrelser fastlægges til 1.000 m² for dagligvarebutikker og 200 m² for udvalgsvarebutikker.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At eksisterende offentlige tilgængelige grønne områder bibeholdes. - At der reserveres mindst 1 parkeringsplads pr. 50 m² bruttoetageareal til børneinstitutionsbebyggelse.

Rammer for centerområder

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
C13	Bycenter	B% 75 max. højde: max. etager: 4 min. grund:		<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres boligbebyggelse, ældreboliger daginstitutioner, parkeringsareal o.lign.</p> <p>Inden for området, syd for Sønderlundvej, kan der etableres en fodgænger passage over/under S-banen til Hørkær.</p>
C14	Bycenter	B%: 75 max. højde: Max. 4 etager min. grund:	XII	<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres boligbebyggelse, ældreboliger daginstitutioner, parkeringsareal o.lign.</p>
C15	Bycenter	B%: 75 max. højde: Max. 4 etager min. grund:	XII-1, XII-2	<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres boligbebyggelse, ældreboliger daginstitutioner, parkeringsareal o.lign.</p> <p>Derudover gælder følgende: - At der kan indrettes tagboliger i bebyggelse, der ikke omfatter Kagsgården, når hensyn til bevaring, friareal og parkeringsareal tilgodeses.</p>
C16	Bycenter	B%: 75 max. højde: max. etager: 4 min. grund:	65	<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres kontor og serviceerhverv med detailhandel.</p> <p>Inden for området må det samlede butiksareal være maksimalt 1.000 m². De maksimale butiksstørrelser fastlægges til 1000 m² for dagligvarer og 500 m² for udvalgsvarer.</p>
C17	Bycenter	B% 60 max. højde: max. etager: 3 min. grund:	93	<p>Delvist stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres større butiksareal, kontor og serviceerhverv, teater/kulturhus, restaurationsvirksomhed, daginstitution, samt parkeringsareal.</p> <p>Inden for området fastlægges det samlede butiksareal til 34.500 m², heraf må der maksimalt udnyttes 4.500 m² til dagligvarehandel. Bruttoetagearealet for den enkelte butik må ikke overstige 3.500 m² for handel med dagligvarer.</p> <p>For handel med udvalgsvarer gælder, at bruttoetagearealet for den enkelte butik som minimum skal være 500 m², og at den maksimale størrelse for den enkelte butik er 2.000 m².</p> <p>Parkeringsnormen fastsættes til 1 p-plads pr. 35 m² butiksareal inkl. lager, 1 p-plads pr. 10 siddepladser for anvendelse til kursus, restaurant, biograf og lignende, 1 parkeringsplads pr. 70 m² kontor og 1 p-plads pr. 100 m² erhvervsareal for andre erhverv.</p>

Rammer for centerområder

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
C17 fortsat				Derudover gælder følgende: Den generelle rammebestemmelse Ac omkring bæredygtighed er ikke gældende for rammeområde C17.
C18	Bycenter	B% 150 max. højde: 35 m max. etager: 8 min. grund:	66	Stationsnært kerneområde. Der må etableres kontor og serviceerhverv, restaurationsvirksomhed, hotel, teater/kulturhus, daginstitutioner og boligbebyggelse.
C19	Bydelscenter	B% 45 max. højde: max. etager: 3 min. grund:	3, 5, 59, XXXIII-1, XXXIII.	Der må etableres kontor og serviceerhverv med detailhandel, boligbebyggelse, daginstitution, kirke, skole, bypark samt parkeringsareal. Inden for området må det samlede butiksareal være maksimalt 5.000 m ² . De maksimale butiksstørrelser fastlægges til 1000 m ² for dagligvarer og 500 m ² for udvalgsvarer. Derudover gælder følgende: - At der ved opførelse af ny bebyggelse skal etableres mindst 1½ p-plads pr. bolig. - At Kommunalbestyrelsen kan tillade parkeringsbehovet dækket på fælles og/eller offentlige parkeringspladser. - At ny bebyggelse i området skal opføres som tæt-lav og etageboligbyggeri. - At ældre landbebyggelse med forhaver langs Gl. Klausdalsbrovej skal bevares så vidt muligt. - At ny bebyggelse i området skal vejbetjenes fra Gl. Klausdalsbrovej. - At arealer omkring Kulturcenteret Gammelgård fastsættes til parkanvendelse. - At ved omdannelse og tilbygning til Hjortespringcenteret skal ny bebyggelse skabe et samspil med Gl. Klausdalsbrovej.
C20	Bycenter	B% 250 max. højde: 28 m max. etager: 8 min. grund:	VIII	Stationsnært kerneområde. Der må etableres kontor og serviceerhverv med detailhandel, butiksgade blandet med bolig, boligbebyggelse, kontorerhverv og offentlig administration, restaurationsvirksomhed, hotel, daginstitution samt parkeringsareal. Inden for området må det samlede butiksareal udgøre maksimalt 4500 m ² . De maksimale butiksstørrelser fastlægges til 1.500 m ² for dagligvarer og 500 m ² for udvalgsvarer. Derudover gælder følgende: -At nyt boligbyggeri skal forsynes med mindst 1 altan og/eller terrasse. -At eksisterende offentlige tilgængelige grønne områder bibeholdes. -At Kommunalbestyrelsen kan tillade parkeringsbehovet dækket på fælles og/eller offentlige parkeringspladser.

Rammer for centerområder

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
C21	Bycenter	B% 250 max. højde: 28 m max. etager: 8 min. grund:	XII	<p>tationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres kontor og serviceerhverv med detailhandel, butiksgade blandet med bolig, boligbebyggelse, kontorerhverv og offentlig administration, restaurationsvirksomhed, hotel, daginstitution samt parkeringsareal.</p> <p>Inden for området må det samlede butiksareal udgøre maksimalt 1000 m². De maksimale butiksstørrelser fastlægges til 1.500 m² for dagligvarer og 500 m² for udvalgsvarer.</p> <p>Derudover gælder følgende: -At nyt boligbyggeri skal forsynes med mindst 1 altan og/eller terrasse. -At eksisterende offentlige tilgængelige grønne områder bibeholdes.</p>

Rammer for erhvervsområder

Rammer for erhvervsområder				
Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
E1	Kontor og serviceerhverv	B%: 100 max. højde: 24 m max. etager: 6	53	<p>Delvist stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må desuden etableres offentlige formål i form af undervisning og administration.</p> <p>Der kan placeres virksomheder som kontor- og serviceerhverv op til klasse 2, med mindste afstand til boliger på 20 m.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At bygningshøjden for enkelte bygninger kan øges til 35 m for at opnå en arkitektonisk kvalitet.
E2	Kontor- og serviceerhverv	B%: 100 max. højde: 22 m max. etager: 6	43	<p>Delvist stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må desuden etableres kontor og serviceerhverv.</p> <p>Der kan placeres lettere produktionsvirksomhed op til klasse 2 med mindste afstand til boliger på 20 m.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At enkelte grunde inden for enkeltområderne, kan udnyttes til offentlige formål (materiale plads, mv.) som har tilknytning til området eller som vanskeligt kan placeres i andre områder. - At bygningshøjden kan for enkelte bygninger øges til 35 m for at opnå en arkitektonisk kvalitet. - At Kommunalbestyrelsen kan tillade parkeringsbehovet dækket på fælles og/eller offentlige parkeringspladser.

Rammer for erhvervsområder

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
E3	Lettere industri	B%: 100 max. højde: 24 max. etager: 6	53	<p>Der må desuden etableres kontor og serviceerhverv samt lager.</p> <p>Inden for dele af området må der placeres produktionsvirksomheder op til klasse 4, med mindste afstand til boliger på 100 m.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At enkelte grunde inden for enkeltområderne, kan udnyttes til offentlige formål (materiale plads, mv.) som har tilknytning til området eller som vanskeligt kan placeres i andre områder. - At der ikke etableres egentlige oplagspladser.
E4	Lettere industri	B%: 65 max. højde: 12 m max. etager:	VII, 93	<p>Der må desuden etableres kontor og serviceerhverv samt lager.</p> <p>Der må placeres produktionsvirksomheder op til klasse 4, med minimum afstand til boliger på 100 m.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At der ikke etableres egentlige oplagspladser. - At der udlægges et planteareal til træer langs Herlev Hovedgade.
E5	Lettere industri	B%: 25 max. højde: 12 m max. etager:	XXX	<p>Der må placeres produktionsvirksomheder op til klasse 4, med minimum afstand til boliger på 100 m.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At der ikke etableres egentlige udendørs oplagspladser.
E6	Lettere industri	B%: 25 max. højde: 12 m max. etager:	XXX	<p>Der må placeres produktionsvirksomheder op til klasse 4, med minimum afstand til boliger på 100 m.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At der ikke etableres egentlige udendørs oplagspladser.
E7	Lettere industri	B%: 30 max. højde: 4,5 m max. etage: 1	XXX	<p>Der må placeres produktionsvirksomheder op til klasse 4, med minimum afstand til boliger på 100 m.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At der ikke etableres egentlige udendørs oplagspladser.
E9	Kontor og serviceerhverv	B%: 25 max. højde: 4,5 m max. etage: 1 ½	XXIV	<p>Der kan placeres virksomheder som kontor- og serviceerhverv op til klasse 2, med mindste afstand til boliger på 20 m.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At der udlægges et planteareal til træer langs Herlev Hovedgade.

Rammer for erhvervsområder

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
E10	Lettere industri	B%: 25 max. højde: max. etage: 1 ½	II, 12	<p>Delvist stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må desuden etableres kontor og serviceerhverv.</p> <p>Der må placeres produktionsvirksomheder op til klasse 4, med minimum afstand til boliger på 100 m. Inden for 100 m fra Viemosevej, må der kun etableres klasse 2 og 3 virksomheder.</p> <p>Derudover gælder følgende: - At enkelte grunde inden for området, uanset bestemmelserne i punkt 1, kan udnyttes til offentlige formål, som har tilknytning til området eller som vanskeligt (f.eks. på grund af gener) kan placeres i andre områder.</p>
E11	Erhvervsområde	B%: 100 max. højde: 24 m max. etager: 6	53	<p>Der må etableres kontor og serviceerhverv samt pladskrævende varer samt lager, medicovirksomhed og parkeringsareal. Der kan omdannes eller opføres ny bebyggelse til butikker til særligt pladskrævende varer.</p> <p>I området må der placeres lettere produktionsvirksomhed op til klasse 2, med mindste afstand til boliger på 20 m.</p> <p>Inden for området må højst 12.000 m² bruttoetageareal anvendes til butikker. Inden for området kan der kun etableres én butik til pladskrævende varer på maksimalt 3000 m² bruttoetageareal. Bruttoetagearealet for øvrige butikker til pladskrævende varer må omfatte højst 1.500 m².</p> <p>Derudover gælder følgende: - At der inden for området skal der sikres parkeringspladser svarende til mindst 1 parkeringsplads pr. 100 m² areal til private og offentlige erhverv, herunder butiksareal.</p>
E12	Erhvervsområde	B%: 100 max. højde: 24 m max. etager: 6	67	<p>Stationsnært kerneområde.</p> <p>Der må etableres værksteds- og fremstillingserhverv, kontor-, lager-, service- og forretningsvirksomhed samt offentlige formål i form af undervisning og administration. Hertil kommer mulighed for detailhandel med pladskrævende varer og engrossalg på udvalgte matrikler. I tilknytning til butikker, der alene forhandler tømmer og byggematerialer, kan der etableres et særligt afsnit med varer, der ikke er særlig pladskrævende, men som anvendes i forbindelse med tømmer og byggematerialer.</p> <p>I området må der placeres lettere virksomhed op til klasse 2, med mindste afstand til boliger på 20 m.</p>

Rammer for erhvervsområder

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
E12 fortsat				<p>Det samlede butiksareal i området må maksimalt være 15.000 m². Den maksimale butiksstørrelse, når der alene forhandler pladskrævende varer er 3000 m². Butiksstørrelsen for det særlige afsnit uden pladskrævende varer må ikke fastsættes til mere end 2.000 m².</p> <p>Der gives endvidere mulighed for bymæssige funktioner til restaurant, café, hotel, kiosk og forlystelsestabilissemeter efter særlig udpeging i lokalplanlægningen af arealer langs de centrale veje.</p>
E13	Kontor og serviceerhverv	B%: 140 max. højde: 24 m (bygninger langs Ring 03 er den maksimale bygningshøjde 18 m) max. etager: 6	67	Stationsnært kerneområde.
E14	Tungere industri	B%: 100 max. højde: 24 m max. etager: 6	53	<p>Delvist stationsnært kerneområde.</p> <p>Der kan placeres produktionsvirksomheder op til klasse 5, med mindste afstand til boliger på 150 m. Dog må der på matr. nr. 2k, 2ay og 2l, Herlev kun etableres virksomheder svarende til miljøklasse 4 og på matr. nr. 2m og 2au, Herlev må der kun etableres virksomheder svarende til miljøklasse 3.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At enkelte grunde kan udnyttes til offentlige formål, som har tilknytning til området eller til formål som vanskeligt kan placeres i andre områder. - At bygningshøjden for enkelte bygninger kan øges til 35 m for at opnå en arkitektonisk kvalitet.

Rammer for områder til offentlige formål

Rammer for områder til offentlige formål				
Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
O1 Skole	Område til offentlige formål	B%: 40 max. højde: max. etager: 3	XIV-2	Delvist stationsnært kerneområde. Der må etableres skole, daginstitution, spejderhytte samt parkeringsareal.
O2	Administration	B%: 62,5 max. højde: max. etager: 3	IVA-1, 30	Delvist stationsnært kerneområde.
O3	Område til offentlige formål	B%: 25 max. højde: max. etager: 2	42	Der må etableres gymnasium, dagsinstitution samt parkeringsareal.
O4	Område til offentlige formål	B%: 40 max. højde: max. etager: 2	XIV-2	Der må etableres skole, daginstitution, administration samt parkeringsareal.
O5	Område til offentlige formål	B%: 40 max. højde: max. etager: 2	V, XXI-2, XXI-1, 55	Delvist stationsnært kerneområde. Der må etableres skole, daginstitution, bypark fodboldbane, spejderhytte, overløbsbassin for Kagsmosen samt parkeringsareal. Derudover gælder følgende: - At eksisterende, offentligt tilgængeligt, grønt område bibeholdes
O6	Område til offentlige formål	B%: 40 max. højde: max. etager : 2	XXXII	Der må etableres skole, teater/kulturhus, daginstitution, beplantningsbælte, gymnasium samt parkeringsareal. I den lange grønne akse fra Gammel Klausdalsbrovej til Malurthaven kan området anvendes til grønt område med spejderhytter, klubhuse, legepladser, idrætsfaciliteter m.v. Derudover gælder følgende: - At eksisterende, offentligt tilgængeligt, grønt område bibeholdes.

Rammer for områder til offentlige formål

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
O7	Område til offentlige formål	B%: 25 max. højde: max. etager: 2	77	Der må etableres skole, svømmehal, daginstitution, samt parkeringsareal.
O8	Område til offentlige formål	B%: 60 max. højde: max. etager: 3	XXVII-1	Der må etableres kollegium samt parkeringsareal.
O9	Område til offentlige formål	B%: 30 max. højde: max. etager: 1	9	Der må etableres daginstitution, ældreboliger, ældrecenter samt parkeringsareal. Derudover gælder følgende: - At bebyggelsen placeres således, at genevirkninger i forhold til anden bebyggelse eller omgivelser undgås.
O10	Område til offentlige formål	B%: 60 max. højde: max. etager: 5	XXVII	Der må etableres daginstitution, ældreboliger, ældrecenter samt parkeringsareal. Derudover gælder følgende: - At eksisterende, offentligt tilgængeligt, område bibeholdes.
O11	Område til offentlige formål	B%: 25 max. højde: max. etager:		Der må etableres vandtårn. Derudover gælder: - At et nyt vandtårn kan opføres med den teknisk nødvendige højde.
O12	Sundhedsinstitution	B%: 200 max. højde: 5 m i en zone mod Langdyssen, 40 m på midten af grunden, 10 m på resten af grunden med undtagelse af en zone vest for behandlingstårnet, hvor der må bygges i 80 m. Byggeri skal placeres min. 13 m fra de omkransende veje.	57, 92	Stationsnært kerneområde. Der må etableres hospital med tilhørende funktioner som bederum, konference, helikopterlandingsplads til ambulanceflyvning, hotel, café og restaurant, patientforeninger samt mindre butikker, kulturakse, undervisning, grønt område, veje, stier samt parkeringsareal, p-huse, spidsbelastningscentral for fjernvarme, nødstrømsanlæg med dertilhørende skorstene, rensningsanlæg for spildevand, affaldsplads, daginstitution samt beplantningsbælter og tjenesteboliger. Derudover gælder følgende: - At regn- og spildevand separeres i 2 fraktioner. - At ny bebyggelse danner et oplevelsesrigt rumforløb fra auditoriebygningen til "den blå sti" ved Hjortespringvej.
O13	Område til offentlige formål	B%: 40 max. højde: max. etager: 2	VI, 16	Stationsnært kerneområde. Der må etableres kirke, daginstitution, kontorerhverv og offentlig administration samt parkeringsareal.

Rammer for områder til offentlige formål

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
O14	Kirker og kirkegård	B%: 10 max. højde: max. etager: 1	22	Derudover gælder følgende: - At bebyggelsen placeres således, at genevirkninger i forhold til anden bebyggelse eller omgivelser undgås.
O15	Område til offentlige formål	B%: 5 max. højde: max. etager: 1		Der må etableres grøn kile og overløbsbassin.
O16	Område til offentlige formål	B%: 25 max. højde: max. etager: 2	XXII, 21	Der må etableres stadion med andre idrætsanlæg, overløbsbassin samt parkeringsareal.
O17	Område til offentlige formål	B%: 25 max. højde: 12 max. etager: 2	6	Der må etableres svømmehal, andre idrætsanlæg, vandrerhjem, restaurationsvirksomhed, kultur/teaterhus. Derudover gælder følgende: - At der udlægges et minimum 10 m bredt beplantningsbælte langs områdets ydre begrænsning.
O19	Område til offentlige formål	B%: 25 max. højde: max. etager: 2		Der må etableres teater/kulturhus.
O20	Område til offentlige formål	B%: 10 max. højde: max. etager: 1		Der må etableres transformatorstation og forsyningsledninger. Derudover gælder følgende: - At der udlægges et minimum 15 m bredt beplantningsbælte langs områdets ydre afgrænsning.
O22	Område til offentlige formål	B%: 5 max. højde: max. etager: 1	59	Der må etableres grønt område.
O23	Område til offentlige formål	B%: 10 max. højde: max. etager: 1	85	Der må etableres bypark, overløbsbassin samt anden social institution. Derudover gælder følgende: - At mindst 20% af området udlægges til offentligt tilgængelige områder.
O24	Område til offentlige formål	B%: 40 max. højde: max. etager: 1	XII-2	Stationsnært kerneområde. Der må etableres daginstitution.
O25	Område til offentlige formål	B% 50 max. højde: max. etager: 3	18, 23	Stationsnært kerneområde. Der må etableres ældreboliger og ældrecenter.

Rammer for rekreative områder

Rammer for rekreative områder				
Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokal-planer	Bemærkninger
R1	Kolonihaver	B%: 10 max. højde: max. etager: 1		Delvist stationsnært kerneområde. Matr. nre. 3a og nr. 62 ligger i byzone. resten ligger i Landzone.
R2	Kolonihaver	B%: 10 max. højde: max. etager: 1		Derudover gælder følgende: - At der skal sikres areal til en nord-sydgående hovedstiforbindelse. Matr. nre. 12bx, 16b,17a, 17s, 20a, 20b, 21a, 21c, 22e og 22 h ligger i byzone. Størstedelen af matr. nre. 51 og 7000b ligger også i byzone, resten ligger i Landzone.
R3	Kolonihaver	B%: 10 max. højde: max. etager: 1		Området fastholdes efter den nuværende anvendelse (jfr. Miljøministeriets skrivelse af 16.12.1980)
R4	Rekreativt grønt område			Derudover gælder følgende: - At området friholdes for yderligere bebyggelse. - At eksisterende bebyggelse, der bibeholdes(evt. efter ombygning) kun kan overgå til offentlige formål, f.eks.. til støtte for rekreative anvendelse, evt. også for de nord for Klausdalsbrovej beliggende arealer.
R5	Rekreativt grønt område		1	Derudover gælder følgende: - At området kan indgå som en del af det grundareal, der skal lægges til grund for beregning af bebyggelsesprocenten for den øst for området beliggende kæde- og gårdhusbebyggelse ved Rørløkken og Vingetoften (som sikret ved skøder til Herlev Kommune, lyst 12. juli 1972). - At områdets karakter fastholdes. - At stianlæg udføres i overensstemmelse med fredningskendelser for området.

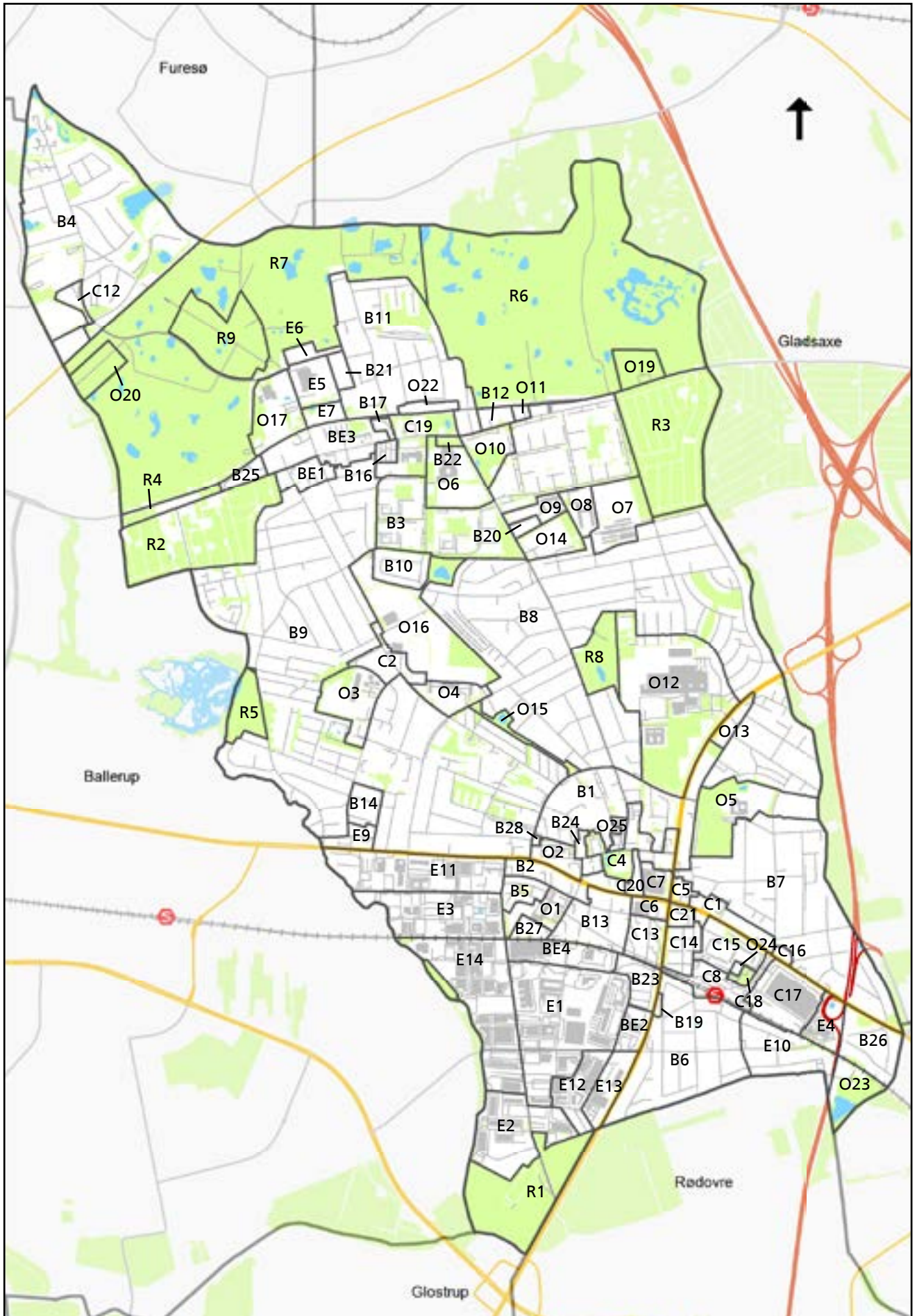
Rammer for rekreative områder

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
R6	Rekreativt grønt område			<p>Der må desuden etableres nyttehaver på et begrænset areal i overensstemmelse med fredningskendelsen for området.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At området friholdes for anden bebyggelse end de for driften nødvendige udvidelser af de eksisterende landbrugsbygninger, samt eventuelle publikumsfaciliteter i forbindelse med områdets anvendelse som offentligt fritidsområde, i overensstemmelse med fredningskendelse for området. - At eksisterende bygninger, der bibeholdes (evt. efter ombygning) kun kan overgå til udnyttelse til offentlige formål til støtte for områdets anvendelse til offentlige fritidsformål. - At områdets karakter fastholdes, - At stianlæg udføres i overensstemmelse med fredningskendelse for området. - At fredningen af Smør- og Fedtmosen fastlægges, at områdets biologiske og landskabelige værdier skal beskyttes, og at områdets anvendelse til fritidsformål skal forbedres og reguleres.
R7	Rekreativt grønt område		Lokalplan 31 A	<p>Der må desuden etableres golfbane, samt parkeringsareal.</p> <p>Derudover gælder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - At området friholdes for anden bebyggelse end de for driften nødvendige udvidelser af de eksisterende landbrugs- og gartnerbygninger, samt eventuelle mindre bygninger (f.eks.. toiletbygninger) i forbindelse med områdets anvendelse som offentligt fritidsområde, - At eksisterende bebyggelse, der bibeholdes (evt. efter ombygning), kun kan overgå til udnyttelse til offentlige formål til støtte for områdets rekreative anvendelse eller til andre formål, som naturligt kan indpasses i området uden at anfægte områdets rekreative anvendelse. - At bebyggelse kun må opføres med udgangspunkt i den historiske byggetradition på egnen. - At vej- og stianlæg samt parkeringspladser placeres og udformes med størst mulig hensyntagen til områdets landskabelige kvaliteter, herunder at der søges skabt den størst mulige sammenhæng mellem områdets enkelte afsnit. - At områdets anvendelse og udformning i øvrigt fastlægges i overensstemmelse med principperne i Herlev kommunes rapport Nordlige landzoneområde, Rammeplan (illustrationsskitse) december 1978. - At skiltning, inventar som borde og bænke, informationstavler, vej og stibelysning mm. skal være i overensstemmelse med inventar manualen for Herlev Kommunes uderum.

Rammer for rekreative områder

Ramme	Specifik anvendelse	Størrelser	Lokalplaner	Bemærkninger
R8	Rekreativt grønt område	B% 10	XV	Delvist sationsnært kerneområde. Derudover gælder følgende: - At der skal sikres areal til en nord-sydgående hovedstiforbindelse.
R9	Rekreativt område		69	Området fastlægges til de nuværende anvendelser, boligformål, sommerhuse, grønt område, gartneri mv.
R10	Rekreativt område	B% 5.		Der må desuden etableres overløbsbassin. Derudover gælder følgende: - at terrænet kan modificeres under hensyn til regnvandets håndtering efter lokalplanlægning, når der sikres naturindhold og adgang for offentligheden.

Miljøvurdering

Denne miljøvurderingsrapport er blevet til på grundlag af den afgrænsningsrapport (scoping), som har været i høring fra 23. januar til 12. februar hos kommunerne i hovedstadsområdet. Afgrænsningsrapporten udarbejdes for at beskrive hvilke emner, som forventes omfattet af miljøvurderingsrapporten.

Hvad er en miljøvurdering

I henhold til [Lov om miljøvurdering af planer og programmer](#) (lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009) har myndigheder pligt til at miljøvurdere planer og programmer, der fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter, der kan have en væsentlig indvirkning på miljøet.

I henhold til miljøvurderingsloven skal den myndighed, der tilvejebringer planen eller programmet udarbejde en miljørapport, der fastlægger, beskriver og evaluerer den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet ved planens gennemførelse og rimelige alternativer under hensyn til planens mål og geografiske anvendelsesområde (§ 7, stk. 1).

Miljørapporten skal indeholde de oplysninger, der er nævnt i lovens bilag 1. Herunder:

- En skitsering af planens eller programmets indhold, hovedformål og forbindelser med andre relevante planer.
- Den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige udvikling, hvis planen ikke gennemføres (0-alternativet).
- Miljøforholdene i områder, der kan blive væsentligt berørt.
- Relevante miljøbeskyttelsesmål
- Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, herunder på spørgsmål som den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv samt arkitektonisk og arkæologisk arv og det indbyrdes forhold mellem ovenstående faktorer.
- Planlagte foranstaltninger for at undgå, begrænse og så vidt muligt opveje enhver eventuel væsentlig negativ indvirkning på miljøet af planens eller programmets gennemførelse.
- En kort skitsering af grunden til at vælge de alternativer, der har været behandlet, og en beskrivelse af, hvorledes vurderingen er gennemført, herunder eventuelle vanskeligheder (som f.eks. tekniske mangler eller mangel på knowhow), der er opstået under indsamlingen af de krævede oplysninger.
- En beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger vedrørende overvågning.

Endeligt skal rapporten indeholde et ikke-teknisk resumé af de oplysninger, der blev givet under ovennævnte punkter.

Miljørapporten skal dog kun indeholde de oplysninger, som med rimelighed kan forlanges med hensyntagen til den aktuelle viden og gængse vurderingsmetoder samt til, hvor detaljeret planen eller programmet er, hvad den indeholder, og på hvilket trin i et eventuelt planhierarki planen eller programmet befinder sig. (jf. §7, stk. 2).

Rapportens opbygning

Hvert afsnit starter med en beskrivelse af revisionstemaet. Dernæst redegøres der for den aktuelle miljøtilstand. I forlængelse heraf beskrives 0-alternativet, som er den forventede udvikling, såfremt planen ikke realiseres. Hvert afsnit indeholder en sammenfattende miljøvurdering. Alle afsnit afsluttes med en beskrivelse af, hvordan Herlev Kommune påtænker at følge udviklingen i et såkaldt overvågningsprogram.

Ikke-teknisk resume

Kommuneplanen ændrer reglerne for den tilladte bebyggelse i en del af bymidten. Med den nuværende viden er det ikke muligt at vurdere byggeriets påvirkning af det arkitektoniske miljø. De trafikale konsekvenser vil blive undersøgt, før der gives tilladelse til større byggeri.

Kommuneplanen ændrer rammebestemmelserne for de fleste af Herlevs villaområder, så der kan udarbejdes lokalplaner med ensartede rettigheder. Ændringen vurderes ikke at have en væsentlig miljøpåvirkning. Støjen fra virksomheder vil med tiden blive mindre.

Kommuneplanen muliggør, at der kan opføres boliger i en del af området til blandet bolig og erhverv ved Gl. Klausdalsbrovej. En undersøgelse viser, at der kun er tre virksomheder, der i dag har en væsentlig miljøpåvirkning. Disse virksomheder kan drives som hidtil. Den samlede miljøpåvirkning vurderes derfor at være positiv.

Kommuneplanen ændrer reglerne for den tilladte bebyggelse i den sydlige del af erhvervsområdet Marielundvej. Med den nuværende viden er det ikke muligt at vurdere byggeriets påvirkning af det arkitektoniske miljø. De miljømæssige konsekvenser vurderes at være positive, da flere vil tage den offentlige transport og de nye virksomheder vil forurene og støje mindre. De trafikale konsekvenser vil blive undersøgt før der gives tilladelse til større byggeri.

Ændringer i forhold til afgrænsningsrapporten

Strukturen i denne miljørapport er ændret på to punkter i forhold til den struktur, som blev opstillet i afgrænsningsrapporten:

1. Konsekvenserne af, at der etableres nye stationsnære kerneområder belyses ikke særskilt, men under temaerne:
  - Udvikling af bymidten og ændring af detailhandelsstruktur
  - Ændring af rammebestemmelser for dele af erhvervsområdet ved Marie-lundvej
2. Klimatilpasning udgår som kapitel, da der i kommuneplanen ikke opstilles bindende retningslinjer, men kun sker en kortlægning.

Revision af Herlev Kommuneplan 2013-2025

Med Kommuneplan 2013-2025 er der dels tale om en stor redaktionel omstrukturering, og dels ændres en række temaer på baggrund af kommuneplanstrategien og på baggrund af et debatoplæg, som har været i foroffentlighed.

Nedenfor miljøvurderes de emner, som fremgik af afgrænsningen idet de blev vurderet at have en væsentlig miljøpåvirkning.

Bymidten og detailhandelsstruktur

Kommuneplanen ændrer den planlovsafgrænsede centerstruktur (bymidten). Dele af området syd for S-togsbanen og vest for Ring 03 har været udpeget som center, men kommuneplanen ændrer områdets status, så det ikke længere udlægges til detailhandel.

Kommuneplanen ændrer også detailhandelsrammerne for bymidten omkring Herlev Torv fra 44.000 til 34.000 m². Samtidig koncentrerer detailhandelsrammerne på færre rammeområder inden for denne del af bymidten. Afgrænsningen ændres som konsekvens af udviklingen på den tidligere DISA-grund ved Herlev Station, her er detailhandelsrammen på 34.500 m².

Formålet er en koncentration af butikker og kulturelle tilbud i den faktisk oplevede bymidte. Dette skal ses i forhold til, at den planlovsafgrænsede bymidte er geografisk større.

Inden for det stationsnære kerneområde fra det kommende letbanestop i bymidten gives mulighed for at opføre bebyggelse med en bebyggelsesprocent på op til 250 %.

I afgrænsningsrapporten fremgår det, at miljøvurderingen vil belyse:

- Trafik: trafikbelastning og støj
- Visuel effekt: Arkitektonisk udtryk
- Socioøkonomiske konsekvenser for nabokommuner

Miljøstatus

Den eksisterende status for detailhandelen er belyst i detailhandelsanalyser fra 2009 og fra 2011.

Delkonklusionerne i analyserne er, at Herlevs handelsbalance er god. Handelsbalancen er et udtryk for omsætningen i forhold til forbruget. For dagligvarer er den 106 % mens den for udvalgsvarer er 86 %. For Herlev Bymidte er den relativt besværlige tilgængelighed til parkering en udfordring, og det samme er opdelingen i bymidten på tværs af Herlev Hovedgade og spredningen af dagligvareudbuddet.

Udviklingen i bymidten skal ske under hensyntagen til trafikafviklingen på Herlev Hovedgade og Herlev Ringvej (Ring 03). Det betyder, at fremkommeligheden fortsat skal sikres. Størstedelen af bymidten ligger desuden inden for støjzonerne omkring Ring 03 og Herlev Hovedgade.

0-alternativ

Såfremt bymidten ikke gives nye udviklingsmuligheder, er der en risiko for, at områdets status bliver mindre attraktivt. De miljømæssige konsekvenser af denne udvikling vil være, at borgerne i Herlev søger andre steder hen for at købe dagligvarer med deraf følgende trafikal belastning.

Sammenfattende miljøvurdering

Ændringen af detailhandelsrammerne vurderes ikke at have regional betydning, da disse ikke hæves.

Flere boliger eller etablering af andre erhverv end detailhandel vil kunne virke økonomisk understøttende for bymidten som detailhandelscentrum.

Det er på det nuværende vidensniveau ikke muligt at belyse de arkitektoniske konsekvenser ved højere bebyggelsesgrader. Disse vil blive belyst i forbindelse med den efterfølgende lokalplanlægning.

Der vil ligeledes blive redegjort for de trafikale konsekvenser, såfremt de nye rammebestemmelser skal anvendes.

Overvågning

Udviklingen vil blive belyst i detailhandelsanalyser og trafikanalyser.

Boligområder

Kommuneplanen ændrer rammebestemmelserne for en række villaområder i Herlev. Flere steder er den tilladte bebyggelsesgrad i dag på 1/6 eller 20 % i op til to etager. I disse områder er der udviklet en dispensationspraksis, hvor der dispenseres til en bebyggelsesprocent på 30 %.

I afgrænsningsrapporten fremgår det, at miljøvurderingen vil belyse:

- Visuel effekt: Arkitektonisk udtryk
- Sociale faktorer: Befolkningssammensætning og bosætning

Miljøstatus

De miljøforhold, som ville kunne tilskrives villaområderne, som f.eks. transportmønstre og energiforbrug, er ikke specifikke for Herlev Kommune.

De seneste års store regnskyl og skybrud har betydet, at klima er kommet i fokus særligt ved håndteringen af regnvand på private ejendomme. I de fleste af områderne er kloakkerne dimensioneret svarende til 1/6. En øget bebyggelse vil føre til en øget belægning på ejendommen og dermed en større afledning af vand til kloakkerne end ejendommene er dimensioneret til. Den aktuelle status er, at allerede i dag forekommer der større afledning end tilladt.

Områdernes arkitektoniske udtryk kan karakteriseres som blandet. Der er ikke blandt Herlevs villaområder udpeget bevaringsværdige bebyggelser.

0-alternativ

Eksisterede praksis med dispensation vil fortsætte. Borgernes forventning om de tilladte byggerettigheder vil derfor ikke svare til virkeligheden i plangrundlaget.

Sammenfattende miljøvurdering

Kommuneplanen skønnes ikke at have væsentlig påvirkning på Herlev Kommunes villaområder, da planen etablerer et retligt grundlag svarende til allerede eksisterende praksis, som svarer til områdernes fysiske udtryk.

De tilladte afledningskoefficienter ændres ikke med kommuneplanen, men med vedtagelsen af nye lokalplaner vil der blive etableret et klarere håndhævelsesgrundlag. Dette kan betyde en miljømæssig forbedring.

Overvågning

Der vil ske en løbende evaluering af de vedtagne lokalplaner.

Erhvervsområdet ved Gl. Klausdalsbrovej

Kommuneplanen ændrer rammebestemmelserne for erhvervsområde E8 beliggende ved Gl. Klausdalsbrovej, Kastagervej og Tvedvangen. Området er udlagt til virksomheder inden for miljøklasse 4.

Kommuneplan 2013-2025 giver mulighed for etablering af boliger inden for rammeområdet. Områdets status ændres til blandet bolig og erhverv og rammområdet ændres til rammeområde BE1.

I afgrænsningsrapporten fremgår det, at miljøvurderingen vil belyse:

- Socioøkonomiske effekter: Påvirkning af erhvervsliv
- Miljø: Støj

Miljøstatus

En gennemgang af områdets virksomheder har vist, at der i dag kun er tre virksomheder inden for området, som reelt afkaster afstandskrav til boliger. Enten i form af direkte lovhjemlede krav i miljøbeskyttelsesloven og deraf afledte bekendtgørelser eller fordi støjen fra virksomheder skønnes at være større, end den, som normalt kan accepteres i boligområder.

0-alternativ

Såfremt planen ikke vedtages vil det betyde, at der fortsat vil kunne etableres miljøbelastende virksomheder i hele rammeområdet og de dele, som er omfattet af lokalplan 59. Det betyder, at med mindre rammebestemmelserne ændres, bør der rundt om E8 etableres en bufferzone således, at virksomheder kan sikres de muligheder, rammebestemmelserne tilskriver dem.

Sammenfattende miljøvurdering

Det er et politisk ønske, at der etableres flere boliger i Herlev Kommune. Den samlede støjbelastning i området vil blive mindsket efterhånden, som der udarbejdes nye lokalplaner.

De socioøkonomiske effekter er primært knyttet til områdets eksisterende virksomheder. De eksisterende virksomheder er registreret, og der vil derfor ikke kunne udlægges nye boliger eller ske intensiveret anvendelse til boligformål inden for de pågældende miljøzoner rundt om de berørte uden en nærmere undersøgelse af de pågældende virksomheders miljøpåvirkning. Dermed får ændringen ikke betydning for deres fortsatte drift.

Overvågning

Der vil løbende og senest ved kommende planrevisioner ske en revision af virksomhedsregistreringen.

Erhvervsområdet ved Marielundvej

Kommuneplan 2013-2025 ændrer rammebestemmelserne for E2, som ligger i erhvervsområdets sydlige del. Området er omfattet af lokalplan 63. Inden for de dele, der bliver stationsnært kerneområde med letbanen, kan der opføres op til 100 % bebyggelse. I dag er bebyggelsesprocenten 50 %.

Rammeområderne umiddelbart vest og syd for den ny boligbebyggelse på Glødelampen ændres fra centerområde med mulighed for detailhandel til blandet bolig og erhverv, hvilket indebærer, at der i tillæg til erhverv også kan etableres boliger. Ændringen sker som følge af den nye bymidteafgrænsning. Område C9 og C11 ændres til henholdsvis BE2 og BE4.

I afgrænsningsrapporten fremgår det, at miljøvurderingen vil belyse:

- Visuel effekt: Arkitektonisk udtryk
- Trafik: Trafikbelastning og støj
- Natur: Grønne områder
- Miljø: Støj

Miljøstatus

Området fremstår i dag som et blandet område. Der er opført enkelte kontorbyggerier, men store dele af området er i dag lagerbygninger. Lokalplanen for området er ikke fuldt ud realiseret.

Områdets tilstand bidrager til at forstærke erhvervsområdets image som fysisk nedslidt. Omdannelsen af området, som følge af at der etableres flere arbejds-kraftintensive virksomheder, går derfor langsomt.

De positive miljøeffekter, i form af oprensning af forurenede grunde og mindre udledning af forurening, udebliver derved.

Støj fra veje og fra virksomheder er den primære miljøbelastning i området.

En gennemgang af område BE4 har vist, at der i dag kun er en virksomhed inden for området, som reelt afkaster afstandskrav til boliger. Enten i form af direkte lovhjemlede krav i miljøbeskyttelsesloven og deraf afledte bekendtgørelser eller fordi støjen fra virksomheder skønnes at være større, end den, som normalt kan accepteres i boligområder.

0-alternativ

Letbanens potentiale i omdannelsen udnyttes ikke, og der fortsat vil kunne etableres miljøbelastende virksomheder i hele rammeområdet.

Sammenfattende miljøvurdering

Byggemuligheder på 100 % svarende til andre dele af erhvervsområdet vil intensivere omdannelsen.

De miljømæssige konsekvenser ved en øget omdannelse skønnes overordnet at være positive, da der gives et forbedret økonomisk grundlag for, at forurenede grunde bliver oprenset ved nybyggeri, samt at de nye virksomheder er mindre miljøbelastende. Den stationsnære placering betyder, at flere ansatte vil tage den kollektive trafik.

Der er i kommuneplanen indarbejdet en retningslinje, hvor der skal redegøres for de trafikale konsekvenser af projektet, før de øgede byggemuligheder kan anvendes. Hermed sikres, at omdannelsen sker i en rækkefølge, så trafikken kan bære udbygningen.

Boliger vil skulle leve op til de vejledende støjgrænser, men der vil ikke kunne udlægges nye boliger eller ske intensiveret anvendelse til boligformål uden en nærmere undersøgelse af den pågældende virksomheders miljøpåvirkning. Dermed får ændringen ikke betydning for deres fortsatte drift.

Det er med den forhåndenværende viden ikke muligt at belyse de arkitektoniske konsekvenser. Dette vil ske i forbindelse med den videre planlægning og i forbindelse med de enkelte projekter. Det samme med konsekvenserne af, at der etableres grønne områder.

Overvågning

Der vil i forbindelse med senere planrevisioner blive foretaget en fornyet miljøklassificering.

I forbindelse med udnyttelsen af de nye byggerettigheder, vil der blive taget særskilt stilling til, hvordan konsekvenserne vil blive belyst og overvåget.

